Revistă de analiză şi informaţie culturală

Asociația Ecologică a Oamenilor de Știință și Artă ECOSTAR21

CULTURA Vâlceană

ISSN 1844 - 2358
ISSN-L 1844 - 2358

Anul XII • Nr. 164 • februarie 2020 • editat de ECOSTAR 21 prin INTOL PRESS • www.culturaarsmundi.ro

Cuprins:

- „MARTYRIA" - REVISTĂ DE TEOLOGIE ȘI SPIRITUALITATE ORTODOXĂ
  Petre CICHIRDAN ..... pag. 1
- GALA SENIORILOR VÂLCENI - O MANIFESTARE SELECTĂ
  Gheorghe PANTELIMON ..... pag. 2
- SPIRIT MANGALIOT, SUFLET VAMAIOT...
  Constantin ZĂRNESCU ..... pag. 3
- DONAȚIE DE CARTE LA CERNĂUȚI
  Csaky E POE ..... pag. 4
- PENTRU IERTAREA PĂCATELOR CEZARULUI MARCUS ULPIUS TRAIANUS...
  Felix SIMA ..... pag. 5
- RĂZVAN IONIȚESCU - PSIHOSTOMIE CU UN BISTURIU APRINS!
  Răzvan IONIȚESCU ..... pag. 5
- TATIAN MIUȚĂ: „ PRIMA DRAGOSTE"
  Adina Al. ENĂCHESCU ..... pag. 5
- „FARSA" ELI(ZEI)
  Mihai SPORIȘ ..... pag. 6
- OMAGIUL LUI CONSTANTIN BRÂNCUȘI...
  M. SPORIȘ ..... pag. 6
- ZIDIRE DE SUFLET...
  Mircea VASII ..... pag. 7
- VASIAN MIRCESCU: „CUMINȚENIA CUVÂNTULUI"
  pcichirdan ..... pag. 7
- CENACLUL „INTERFERENȚA ARTELOR 21"
  Petre CICHIRDAN, Simona Maria KIS ..... pag. 8
- CONFERINȚĂ DE PRESĂ
  Biroul de Presă ICPE-CA ..... pag. 10
- INVENTICA 2020
  Neculai Eugen SEGHEDIN ..... pag. 10
- DOCUMENTE DE IDENTITATE ÎN CANADA (II)
  Emil MANZUR ..... pag. 10
- ARHIMANDRITUL GAVRIIL PETROVICI
  Arhim. Veniamin MICLE ..... pag. 11
- „REGIMENTUL ALB" AL SCRIITORULUI IOAN BARBU
  Victoria STOLOJANU-MUNTEANU ..... pag. 12
- REVOLTA DIN CÂRCIUMĂ
  Ion MICUȚ ..... pag. 12
- D-ALE SATULUI
  N. TOȘU ..... pag. 12
- RUPTURĂ
  Cristian Ștefan GHEORGHIU ..... pag. 12
- SEMNIFICAȚIA ISTORICĂ ȘI CONTEMPORANĂ A TRATATULUI DE PACE DE LA TRIANON...
  Gheorghe DUMITRAȘCU ..... pag. 13
- ORIGINEA PROTO-INDO-EUROPENILOR
  Mihai VINEREANU ..... pag. 14
- ZILELE ERASMUS...
  Z. ZAMFIR ..... pag. 14
- ÎNTÂLNIRE DE TAINĂ LA GURA CERULUI
  Puiu RĂDUCAN ..... pag. 15
- PRINCIPATELE UNITE REFLECTATE ÎN OPERA PLASTICĂ...
  p cicikirdan ..... pag. 15
- „SĂRUTUL DIN MOTPARNASSE"...
  C. ZĂRNESCU ..... pag. 16
- SATUL, STRĂVECHE VATRĂ...
  Zenovia ZAMFIR ..... pag. 16

„MARTYRIA"- REVISTĂ DE TEOLOGIE ȘI SPIRITUALITATE ORTODOXĂ-NR 1, 2019

Petre CICHIRDAN

Anul 2019 cultural publicistic este dominat de revista Editurii Praxis, Martyria, nr 1, o apariție editorială de cea mai înaltă calitate tipografică, semestrială, deja, fiind în așteptarea numărului doi pe semestrul al doilea 2019. Și de această data revista are o grafică excepțională materializată în fotografiile pr. Mihail Cazacu reprezentând covoare românești, oltenești, din colecția Mânăstirii Hurezi și a Muzeului Satului vâlcean. Trebuie să spunem că această grafică, a întregului produs tipografic aparține Atelierului de grafică Litera Calluna, Alegreya Sans, tipar: Dinasty Books. Arhiepiscopia Râmnicelui este editorul și ea sprijină această tipăritură printr-un Colegiu Director condus de ÎPS Varsanufie-Arhiepiscopul Râmnicului și președinte fondator, precum și de Pr. Dr. Ștefan Zară-Consilierul Cultural al Arhiepiscopiei Ramnicului în calitate de Director! Mai spunem că revista are un Colegiu de Redacție format din spuma culturii românești actuale din care nu amintim decât câteva nume: Prof. Univ. Dr. Constantin Bălăceanu Stolnici, Academia Română; Prof. Univ. Dr Dan Berindei, Academia Română; Dr. Bogdan Tătaru-Cazaban-Institutul de istorie a religiilor, Dan Ciachir-scriitor; Conf. Univ. Dr. Ion Marian Croitoru-Universitatea Valahia Targoviște; Prof. Univ. Dr. Nae Georgescu... Un număr ca și celelalte condus autoritar de ÎPS Varsanufie, care, în articolul editorial „Bunătatea lui Dumnezeu și omul îmbunătățit" impune tematica întregului număr editorial și pe care într-o disciplină rar întâlnită o vor prelua toți autorii de articole fiecare tratând altfel subiectul...Noi cititorii, cât de cât avizați în publicistică culturală, chiar și în cazul științei religiei, recunoaștem din titlu că acest Dumnezeu de care face vorbire Înaltul Prelat vâlcean este chiar Mântuitorul (în Vechiul Testament cine vede fața Tatălui ceresc-moare! și El nu iartă greșelile părinților ci pedepsește fiii și nepoții!) iar „omul îmbunătățit" este chiar omul erei Mântuitorului, cel care îl are în inimă pe Dumnezeu. Suntem fascinați de idei: Omul este bun, așa se naște, deși crește ca aluatul (de aceea evreii mănâncă pâine nedospită) și această bunătatea este „caracteristica sa firească" fiindcă s-a întrupat din „chipul lui Dumnezeu"; are gândire, mâini, de unde se naște și dimensiunea lui spirituală fiind stăpânit de Domnul și asumându-și-L în interiorul său. Omul este sclavul lui Dumnezeu și Acesta este stăpânul său! Omul ca reprezentant al Domnului este preotul lumii și veșnic aduce laude Domnului! „Toată teologia patristică asociază lucrarea bunătății ca fiind proprie prin excelență firii dumnezeiești, iar omul se împărtășește de bunătate în măsura apropierii sale față de Dumnezeu." Noi spunem că în istoria noastră recentă, a românilor, deceniul 1965-1975 a fost cel mai bun și cel mai productiv în toate privințele, și dăm și un exemplu care se află sub pronie cerească: în 1973 Justinian Marina aprobă și vizitează muzeul particular de istorie și carte religioasă al preotului Gheorghe Petre Govora din Băile Govora!!! Extraordinar: « Clement Alexandrinul scrie despre bunătate ca atribut divin, că „Dumnezeu este bun așa cum este în firea focului să încălzească..." Grijă multă, focul poate să ardă, dar noi reținem ce ne place, faptul că Dumnezeu, cel din inimă, este chiar energia noastră! care pare mai mult decât un perpetuu mobile...Este clar pentru toată lumea: „bunătatea este un atribut divin", Dumnezeu este în om și în logica sa bună, iar Diavolul-Răul este în afara sa, și, el, stă în lumea colectivă! nu în natură, și este forță omenească distructivă, desigur, mai mică decât forța bunătății de care vorbește Înaltul Arhiepiscop... Marea faptă a vieții este Creația, chezășia continuității, infinitului vieții, Coloana infinită a marelui Brâncuși: „Sfânta Treime, ca lubire fără de început și nesfârșită, este, așadar, nu doar model al bunătății desăvârșite, ci izvor a toată bunătatea din lume"! ...Formidabil, Psalmul XXXIII: „Gustați și vedeți că bun este Domnul"!... vedem legătura dintre „Cina cea de taină" și poetul, și marele erou, David!...Nu caritatea este esențială, ci fapta prin care răul se schimbă în bine (sau fă legi bune și nu da de pomană!). Dar ne oprim aici și să mai vedem ce scriu ceilalți pe care Arhiepiscopia îi vede cercetători teologi sau creatori de frumos în estetica divină: Arhim. Dr. Policarp Chițulescu-Director Biblioteca Sfântului Sinod: „Bunătatea lui Dumnezeu și suferința oamenilor în învățătura unui mare pastor de suflete: Sfântul Ioan Gură de Aur". Adnotări personale ale cititorului pe marginea textului: - Neștiința elimină suferința! Simplu, nu? Când ai o suferință renunță la plăceri, căci ele o amplifică; - Trebuia să existe fructul interzis al cunoașterii?...dacă Diavolul-șarpele- înclină omul spre cunoaștere înseamnă că și el face parte din binomul sfânt al lui plus și minus! pe aceeași treaptă; - De când se naște până moare omul își caută reprezentarea ideală. Așa s-a născut Arta, ca o permanență a preocupării individuale;- Prețul vieții nu poate fi calculat și Dumnezeu nu a pus preț pe fructul pomului vieții fără de moarte...a pus însă îngeri războinici să îl apere. Păcatul este hărăzit omului și, el, omul, nu poate fi tras la răspundere. Păcatul trebuie înțeles ca tot ceea ce este interzis omului să facă și este înscris în Tablele Legii. Păcatul, astfel are dimensiune religioasă...carnea și sângele se degradează, însă păcatul se regenerează, semănând cu gușterul...Păcatul este eminamente religios, este anti moral, antietic și antisocial, și este atât de ușor să nu păcătuiești, din care cauză pedeapsa este foarte grea...prea grea de dus o viață în spate.

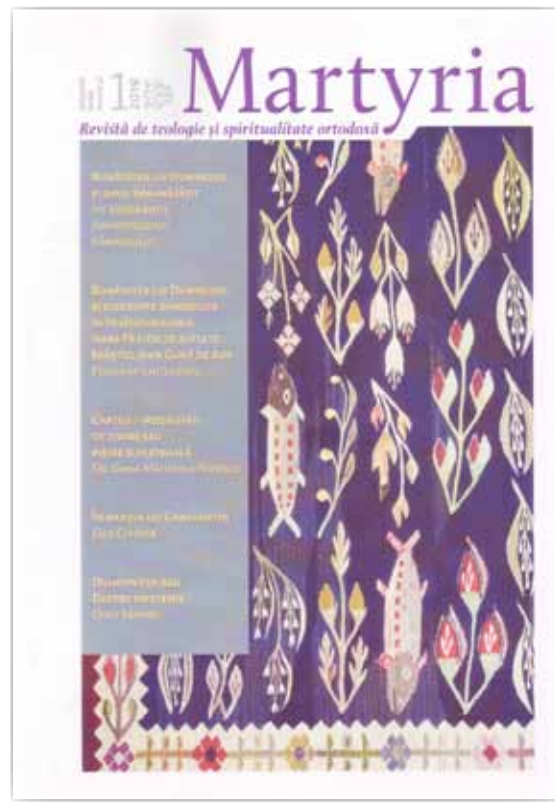

Următorul eseist de calibru este Pr. Dr. Ștefan Zară: „Mântuitorul Hristos, plinătatea bunătăților în scrierile lui Origen". Și din acest eseu desprindem admirația autorului pentru cărțile Sfinților Părinți de la începutul mileniului după Iisus Christos, mai găsim adnotat, influențați fiind de studiul eseului, că viața este un preaplin de bine și rău precum alăturarea dintre plus și minus (+ și -) și că creatorii deștepți, titanii gândirii, nu scriu mult ca și marii artiști ai formelor, care lucrează puțin... Pr. Dr. Laurențiu Rădoi: „Alegerea episcopului Sofronie Vulpescu în scaunul Eparhiei Râmnicului (1913-1918)", o lucrare strict de cercetare istorică religioasă; Dr. Oana Mădălina Popescu (căreia în nici un chip nu i-am putut depista imaginea): „Cărțile-modalități de zidire sau pieire sufletească" un subiect care sigur i-ar

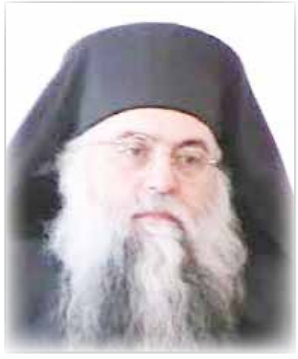

fi plăcut și părintelui său, fostul președinte al Forumului Râmnicului, nouă ce să mai spunem, vedem, constatăm că de-a lungul istoriei artei și culturii în general cartea este cel mai reprezentativ argument în stabilirea realităților de-a lungul timpului, și nu… documentul, dar nici cartea prea mult făcută din alte cărți!... Dinu Săraru: „Duhovnicul sau despre prietenie", Dan Ciachir: „În orașul lui Constantin"…se vede bine treaba, cei doi fiind mari scriitori și mari publiciști, cum spuneam ceva mai devreme, scriu… puțin, dar mult în conținut. Am notat alături de materialul lui Dan Ciachir: Dobrogea nu este România, aparținând de civilizația oceanului de dimensiuni mici. Aici trăiește marea poezie, pictura și mozaicul, numai sculptura nu trăiește, fiindcă e luată și dusă de valuri…În capitolul „Verba Patrum" citim „Cateheza a zecea a Sfâmtului Părintelui nostru și Mărturisitorului Teodor, starețul de la Studion, către ucenicii lui, rostită în Dumnica Tuturor Sfinților" de Sf. Teodor Studitul (759-826) – traducere din limba elină de Octavian Gordon-scurt și concentrat; „Despre ispite" de Protos Arsenie Muscalu; am trecut deja la capitolul „Spiritalitas".

Capitolul „Colloquium": „Despre preoție și patimi, cu părintele Damaschin Grigoriatul" de George Crăsnean; și, în sfârșit, „Theatrum": „Arhimandritul Ioan"-teatru-de Pr. Prof. Dumitru - Codruț Scurtu-o piesă de teatru originală dar atât de sugestivă prin acest nume care este și titlu, personalitatea numărul unu de la monumentala lucrare de la Hurezi de la începutul secolului XVIII, stilul Brâncoveanu, arhimandritul având în pronaosul Bisericii de la Hurezi cel ma frumos portret care anunță pictura modernă și pe cea de șevalet…Revista se încheie cu capitolul „Litterae" cu frumoasa povestire „Tărâmul minunat" al lui Virgil Oprescu Runceanu…

GALA SENIORILOR VÂLCENI - O MANIFESTARE SELECTĂ

Gheorghe PANTELIMON

Și în anul 2019, Asociația Seniorilor din Educație, Știință și Cultură din județul Vâlcea a beneficiat de un ajutor consistent, din partea Consiliului Județean Vâlcea, a domnului președinte Constantin Rădulescu, președintele de onoare al acestei organizații neguvernamentale, care numără aproape 200 de membri, intelectuali experimentați, animați de dorința de a face ceva util pentru societate, pentru oameni. Ca urmare, activitatea noastră s-a diversificat, a dobândit valențe noi, a devenit mai dinamică, influențând pozitiv viața culturală a municipiului Râmnicu Vâlcea și a județului Vâlcea.

Domnul președinte Constantin Rădulescu are meritul că a înțeles rolul fundamental pe care îl au învățământul, educația și cultura în evoluția societății românești, fiind un promotor al ideilor valoroase. Domnia sa ne-a propus un obiectiv generos, să punem mai bine în valoare tezaurul de înțelepciune al seniorilor vâlceni din aceste domenii de importanță vitală pentru societate, în folosul vâlcenilor, și în primul rând, al tinerilor.

În anul precedent, Consiliul Județean Vâlcea și Asociația Seniorilor au organizat mai multe acțiuni comune, care s-au bucurat de un real succes. Membrii asociației noastre trăiesc sentimente de satisfacție generate de faptul că activitatea pe care au desfășurat-o de-a lungul vieții este prețuită cu adevărat.

La întrunirea organizată pe 1 octombrie 2019, de Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice la Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul", domnul Rădulescu declara, printre altele:"Despre onoare, prețuire și respect. Da, despre aceste valori și măsuri ale unui imens sentiment de mândrie, a fost vorba astăzi, la întâlnirea cu seniorii vâlceni. Acești oameni deosebiți reprezintă cea mai valoroasă resursă de informatie pentru noi, cei de astăzi, cei care ne dorim să facem fapte bune pentru mâine, pentru generațiile viitoare".

Membrii Asociației Seniorilor au fost invitați la mai multe activități cultural-educative organizate de Consiliul Județean Vâlcea, din inițiativa domnului președinte Constantin Rădulescu. Printre acestea se numără "Gala Educației-2019", care s-a desfășurat pe 4 octombrie, în sala mare a instituției, o veritabilă sărbătoare a învățământului vâlcean, în care au fost premiați cei mai merituoși elevi și profesori care îi pregătesc, ediție de debut, dedicată Zilei Mondiale a Educației. A urmat pe 13 decembrie, tot la Consiliul Județean,"Festivalul Colindului Vâlcean", ediția a IV-a, o acțiune cultural-spirituală de mare anvergură închinată slăvitului praznic al Nașterii Domnului Iisus Hristos, Sărbătorilor de Iarnă.

Întâlnirile lunare ale conducerii Asociației Seniorilor cu domnul președinte Rădulescu au devenit o practică. La cea din 18 noiembrie 2019, printre altele s-au aprofundat măsurile care vizează încheierea unui parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea, care va asigura implicarea mai concretă, a membrilor asociației, recomandată de bogata lor experiență profesională, în viața școlii. Este un obiectiv major, care ne-a stat în atenție din 23 octombrie 2007, de la constituire.

De asemenea, Consiliul Județean, domnul președinte Rădulescu ne-a dat concursul pentru organizarea pe 26 noiembrie 2019, a reuniunii inspectorilor școlari seniori, ediția a VII-a, care s-au desfășurat în "Sala Mircea cel Bătrân", unde au avut loc alte trei întruniri, anterioare. Cu acest prilej s-au sărbătorit 275 de ani de la prima atestare documentară a învățământului în limba română la Râmnicu Vâlcea, cu aportul notabil al Arhiepiscopiei Râmnicului și Inspectoratului Școlar Județean Vâlcea.

Anul 2020 ne-a adus surprize placute, chiar din prima lună. Pe 16 ianuarie, 145 de seniori au fost prezenți la o manifestare inedită unicată în peisajul cultural vâlcean – Gala Seniorilor din Educație, Știință și Cultură. Acest eveniment cultural și filantropic de anvergură, a fost organizat de Consiliul Județean Vâlcea, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale (CJCPCT) Vâlcea, în colaborare cu asociația noastră.

Printre invitați s-au aflat mai multe personalități ale culturii vâlcene: Ion Soare, președintele Forumului Cultural al Râmnicului, Eugen Petrescu, președintele Filialei Județene "Matei Basarab" Vâlcea a Asociației Naționale Cultul Eroilor "Regina Maria", Petre Cichirdan, președintele Asociației Culturale a Oamenilor de Știință și Artă "Ecostar 21"Râmnicu Vâlcea, Ion Măldărescu, președintele Fundației Culturale "Art-Emis" Râmnicu Vâlcea, Ion Țoanță, din parte Societății Culturale "Anton Pann" Râmnicu Vâlcea, Elena Stoica, fost director al Centrului de Creație Vâlcea, și alții.

În deschiderea galei, au rostit alocuțiuni domnul Alin Pavelescu, manager al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea, domnul Gheorghe Pantelimon, președintele executiv al Asociației Seniorilor din Educație, Știință și Cultură, Județul Vâlcea și domnul Constantin Rădulescu, președintele Consiliului Județean Vâlcea, care au făcut referiri la semnificația manifestării, în contextul celebrării Zilei Culturii Naționale și marcării a 170 de ani de la nașterea poetului nepereche Mihai Eminescu.

În declarația de presă, domnul Constantin Rădulescu a subliniat, printer altele:"Ideea organizării unui eveniment prin care să ne arătăm prețuirea față de seniorii noștri din Educație și Cultură îmi aparține și le mulțumesc celor două entități culturale pentru implicare. Cred că seniorii vâlceni merită tot respectul și recunoștința noastră pentru întreaga lor activitate".

Elevi talentați de la Liceul de Arte "Victor Giuleanu" Râmnicu Vâlcea și formația profesionistă "Rapsodia Vâlceană" a CJCPCT Vâlcea au contribuit la crearea unei atmosfere de bună dispoziție, participanții apreciind că a fost o acțiune reușită, agreabilă.

Se știe că Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul" Vâlcea, cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Vâlcea a contribuit la amenajarea, dotarea și deschiderea Centrului Cultural Românesc „Sfântul Antim Ivireanul", din Parla- Spania. În acest scop s-a pus la dispoziția românilor din regiunea Madrid o bibliotecă ce va avea un fond de carte de cel puțin 3000 de lucrări, documente periodice în limba română, o expoziție de obiecte tradiționale românești și echipamente necesare comunicării la distanță.

La sugestia Consiliului Județean, seniorii din asociația noastră au donat cu generozitate, pentru frații nostri din diaspora, din Spania, 358 de cărți valoroase.

În semn de profundă cinstire a memoriei poetului de geniu, Mihai Eminescu, domnul Rădulescu și alți colegi din Asociația Seniorilor au dăruit, în mod inspirat, cărți cu creațiile sale inegalabile. Este un gest de profundă solidaritate, umanist și creștinesc.

În finalizarea acestei acțiuni caritabile s-a implicat doamna Amalia Boari, șef serviciu cercetare-valorificare din cadrul CJCPCT Vâlcea. Consiliul Județean Vâlcea și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea au decernat participanților la Gala Seniorilor câte o Diplomă de Excelență "pentru activitatea desfășurată cu scopul de a menține la standarde înalte calitatea vieții culturale vâlcene".

Cu diferite prilejuri, domnul Constantin Rădulescu a oferit, cu noblețe, seniorilor și altor personalități vâlcene diverse daruri de suflet. Fiindcă pe 17 decembrie a fost ziua de naștere a domniei sale, în semn de recunoștință și considerație, Asociația Seniorilor i-a conferit o Diplomă de Excelență, cu urări sincere:"La zi aniversară, seniorii vă urează cu prietenie și prețuire, ani mulți, binecuvântați, sănătate, bucurii și împliniri în activitatea viitoare".

De asemenea i-am înmânat o fotografie, în care suntem împreună la Biblioteca Județeană de Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, ca să-și amintească de noi, peste ani. Ținând cont de faptul că domnul Rădulescu îl apreciază în mod deosebit pe iluministul Petrache Poenaru, personalitate vâlceană, care în 1827 a brevetat la Paris invenția tocului rezervor, i-am oferit un stilou, pentru a scrie proiecte care să asigure continua dezvoltare a județului nostru, în folosul locuitorilor săi.

Membrii Asociației Seniorilor participă cu interes la activitățile inițiate de domnul președinte Constantin Rădulescu, iar colaborarea noastră fructuoasă se fundamentează pe respectul reciproc. În acest sens o contribuție importantă o au colaboratorii domnului președinte Constantin Rădulescu, domnișoara Adina Popescu, care asigură o comunicare permanentă, eficientă.

În încheierea acestor consemnări doresc ca în numele Consiliului de conducere al Asociației Seniorilor să adresez sincere mulțumiri celor care au participat la efortul organizatoric considerabil care a asigurat reușita acestei activități rafinate, de amploare.

ERATĂ LA ZIARUL CULTURA VÂLCEANĂ NR. 163: Ne cerem scuze, la pagina 4, coloana 1, alin. 1 corect este 2019 și nu 2012. La pagina 14, în titlu, corect este ROMÂN și nu OMAN.

SPIRIT MANGALIOT, SUFLET VAMAIOT...

Constantin ZĂRNESCU

În 1985, la sfârșitul cel mai secetos al lunii august, nu aveam de unde să știm că trăiam ultima noastră fericită vacanță la Marea Neagră. La casa de odihnă, de la Neptun, a scriitorilor, cu regretata mea Lucia și cei patru copii, am nimerit în aceeași minunată serie cu familiile poetului Ion Alexandru și cei cinci fii ai săi, Mircea Dinescu, cu doamna și cei mici, bătrânul Radu Tudoran, singur, „Cu toate pânzele sus”, ediția în limba chineză, într-un milion de exemplare (!), Fănuș Neagu, Andrei Pleșu și Laurențiu Ulici, mari degustători de soiuri „dulci”, de vinuri dobrogene, stropind fripturi, pârjolite, de pește.

Încă mai păstrez, de acum aproape patruzeci de ani, două imagini fotografice, color, azi puțin „degradate”, în sepia și în care se observă, spre dreapta, aripa splendidei, albei arhitecturi a Centrului comercial „Olimp”; în centru, în spatele nostru, o scară „ceremonioasă”, din care, urcând, sau coborând, copiii noștri vedeau, în larg, velele de agrement, vapoarele burtoase; și o parte a camerelor și apartamentelor, de odihnă, ale breslei, celor care trăiesc și trudesc, din meșteșugul cuvintelor. De ce credeți că a devenit aceea chiar ultima noastră vacanță?...

La sfârșitul lunii aprilie, în 28, 1986, s-a produs o catastrofă nucleară, aceea de la Cernobîl, ținută, zile întregi, în taină; și psihoza, orală-haotică (fiindcă nu aveai de unde te informa) născută de catastrofa reactoarelor Cernobîlului. Călătorind, pentru reportaje, documentându-mă, în Nordul României, la Baia Mare și Sighetu Marmației, am observat, în iarbă, gâze, buburuze, mămăruțe și greieri, cu picioarele în sus, moarte. Cazuri, tot mai dese, de copii, cu fisuri și goluri, în oasele picioarelor, forme necunoscute de cancer; nuci și alune, cât ouăle de găină; și caverne, înlăuntrul roșiilor și castraveților, din grădini. Un coleg-reporter, Săceleanu, din Suceava, prezentase, în ședințele cu uși închise atunci, ale redacțiilor, muncitori-mineri, de la granița cu Ucraina, dinspre minele TransCarpatia, cărora le căzuse părul de pe cap și sprâncenele.

„– În cât timp se absoarbe, în Natură, stronțiul?”, era întrebarea, vibrândă, pe buzele tuturora... „– În 27 de ani!...”

*

Ei bine, după Revoluția Română din Decembrie 1989, am uitat, cu desăvârșire, de sărăcia și mizeria, pe care ne-o oferise „Epoca de aur”; iar familiile, mai ales cele cu copii, au uitat de „psihoza Cernobîlului”; și au tăbărât, au năvălit, au „inundat”, din nou, Marea Neagră, cea azurie și abia mai apoi, „inospitalieră”, poetic: zgomotoasă și tulbure, în vechime; gri-neagră, „războinică”.

O idee (stranie) și obsedantă, ca o fixație, se născuse: să campăm, să ne îndepărtăm, cât mai mult, de gurile și vărsările unor mari cursuri de apă, aproape fluvii: Niprul și Nistrul; și a altor, mai mici, râuri, dinspre Ucraina, care ajungeau în Mare, infestate... Întrebarea rămânea: încotro să ne ducem? Unde să ne odihnim?... Să înotăm, feriți de spaime?...

Cât mai „jos”, cum spun francezii, despre „țările” Olandei!... Stațiunile de jos.

„– Spre bulgari!... Spre bulgari!...”

Astfel, s-a născut o neascunsă și sporită dragoste față de stațiunile, socotite tinere, „virginale”, adică „sălbatice”: Saturn, 2 Mai și Vama Veche.

*

În 1991, corpurile de clădiri, apartamentele, „căminele” de la Neptun se degradaseră și decăzuseră. Scriitorii nu se mai puteau nici întâlni și nici odihni, în „locațiile” atribuite breslei. Nici chiar în București, în Casa „Mihail Sadoveanu”, unde se mai întâlneau toți cei ce veneau, din țară, chiar și fără să-și dea întâlniri, restaurantul scriitorilor și celebra grădină de vară, cu statui albe, grecești, fuseseră „privatizate”, închiriate, unor englezi; etajul întâi, devenind Casino, iar parterul și „salonul cu coloane arabe”, fosta „Vilă Vernescu”, devenise ristorante italiano, cu numele: „Il Gattopardo” (Ghepardul), după titlul romanului lui Giuseppe Tomaso di Lampedusa, scriitor aristocrat, scăpătat și genial, căruia, din pricina unui redactor de stânga, romanul său a fost dosit și uitat într-un dulap, apărând, în librării, după moartea sa, căpătând, totuși, o faimă universală.

*

În vara lui ‘91, am încercat să ne obișnuim cu alte plaje, ale Mangaliei, oraș ale cărui antichități le întâlnești chiar și pe trotuare și prin piețe, nu doar la muzeul Callatis; îndrăgiserăm promenadele, seara, pe lunga esplanadă, în fața statuii „Poetului Eminescu” și a „păsărilor metalice” ale portului industrial. Dar încercam să găsim un anume loc, un „cuib”, în care să ne-ntoarcem, anual, ca și când am trăi o altă adolescență și copilărie – unde? pe malurile Ozanei?; ori în cazul meu, pe malurile Oltului?...

„Fiind băiet, păduri cutreieram
Și mă culcam, ades, lângă izvor...”

Din muzica ultimilor vocabule, se ghicește micul șuvoi, apoi râul și ramul, vibrația valurilor, a vânturilor și inefabilul infinit al undelor și al „viforului” Mării.

Aici, în Mangalia, l-am întâlnit, pentru ultima oară, pe poetul și publicistul bucureștean Florian Flutur, redactor-șef adjunct al editurii „Ideea Românească”. Era obosit, trist, bolnav. Forurile „superioare”, postrevoluționare, îi puseseră gând rău instituției sale; urma să fie închisă. Mă lega de Florian Flutur o dramatică și memorabilă amintire. Romanul meu istoric, Ziua Zilelor, trecuse, în sfârșit, de cenzură, în septembrie 1989, găsindu-i domnul Flutur, în masa textului, o altă metaforă, care devenea „alt titlu, acceptat: AURORA PĂMÂNTULUI”.

Cunoștea atât de profund, după mai multe lecturi, Aurora pământului, cu creionul în mână, pe fiecare rând, spre a îndepărta, alături de cenzor, „șopârlele”, încât îl voi admira, prețui și iubi chiar și în „tărâmurile de dincolo”, cum scrie el, în poemul mitico-filosofic Lumea de dincolo – „Styxul”.

Vizitându-l, acasă, în București, lângă Dealul Patriarhiei, pe b-dul Bibescu Vodă, 19, vecin cu imprimeria „Arta grafică”, mi-a arătat și oferit o broșură, un fel de caiet de plan, cu toate titlurile romanelor ce trebuiau să apară, pe 1989; descrise, propuse centrelor de librării, din țară. Se concentrase o cerere de tiraj de 40.000 exemplare!... A venit, însă, Decembrie – 1989, Revoluția; și nu s-a mai putut realiza și finaliza absolut nimic, din acel plan-program. Ba chiar, mai rău, începuse o criză financiară: nu mai veneau salariile!... Se propunea, în cultură, șomajul...!

*

Cu regretatul Florian Flutur, plimbându-mă, seara, precum obișnuiesc poeții, oprindu-ne, ici-colo, în fața unor case, cu coloane și colonițe, din Mangalia, pe străzile, îndepărtându-se de plajă, Brătianu și Kogălniceanu, am ajuns în fața moscheii mangaliote, ce poartă numele unei prințese „pedepsite” că s-a îndrăgostit greșit, dar „întemeietoare”: Esmahan Sultan. Citisem, până la memorare, afișul metalic, pentru turiști, de la intrare; urcasem, cu copiii mei, de mai multe ori, în minaretul faimos, ca ei să țină minte. Cercetasem mormintele vestite. Însă rămâneam, la sfârșit, la plecare, veșnic nedumeriți. Se ascundea, parcă, lipsea ceva, din textul prezentării!?...

I-am cerut poetului să ne oprim puțin; și să-i recitesc un detaliu, anume; păstra un aer profund și pretins istoric; dar îmi părea meschin, malițios, ascuns, viclean, ocolitor, fals!...

Afișul acela, cu litere subțiri, albe, parcă văruite cu bidineaua, cu litera î, în loc de â, avea, ca suport, un cadru de fier, grosier, din țeavă simplă, pe care erau lipite fâșii de tablă, din aceea, de acoperit casele, de nuanță mucava; și cu multe ștersături și adăugiri, în dreptul Hegirei (anul: 1573).

– De când credeți, maestre Flutur, că datează această „reclamă” culturală a Moscheii și muzeului ei?...

– Sigur, după noua lege a învățământului, din 1948; e o prezentare, succintă, pentru excursioniști, în genere turismul școlar, din vacanțe, mai ales vara. Chiar am editat, la „Ideea Românească”, o carte de istorie a unui constănțean, pe această temă: cunoașterea istoriei Dobrogei, de către elevi.

Am ridicat degetul arătător, spre mai sus-ul afișului, ca și dascălii din vechime, care predau, prin grădinile lui Academos, fixând ideile, cu un stilus-plaivaz, pe un răboj; și am zis:

– Iată! Aceasta este fraza, care mă nedumirește, de câte ori revin, aici, și o recitesc și o tot răscitesc...

Aproape am declamat, fiindcă o știam pe de rost; apăsat, retoric, tare:

„Aici trăiau un conglomerat religios de popoare: turci, tătari, bulgari, albanezi, cerchezi, găgăuzi, greci, evrei.”...

– Da, da, da, începuse Flutur să numere, cu fiecare afirmație a sa, „un popor”, da, da, da!... Părea să calculeze, să numere, să-și amintească el ceva. Ce e „conglomeratul religios”?... Sunt, aici, în Mangalia și în Dobrogea, „popoare”, ori minorități? Mai citiți odată, cu lungă pauză, între cuvinte!...

– Turci – tătari – bulgari – albanezi – cerchezi – găgăuzi – greci – evrei!... ȘI NICI UN ROMÂN!, Maestre Flutur... NICI UN ROMÂN!...

*

– Să fii de acord să îți relatez ce mi s-a întâmplat la fel și mie! Încât am lăcrămat!... Am călătorit, în vara lui 1987, în Polonia socialistă, țară soră și prietenă. Am tot amânat să mă duc, într-o excursie, organizată, să vizitez muzeul lagărului de concentrare, de la Auschwitz. Mi-era groază, ca de un abator de oameni, criminal! Acolo au fost gazați fratele tatălui meu, din Sighet, Hermann Lax, cu toți cei 3 copii ai săi, veri ai mei, și mama lor. Mă așteptam, poate, fiind puțin naiv, să le văd numele de martiri, pe vreun zid. Am găsit mai multe pietre memoriale, unele aspectuoase, însă altele mediocre, modeste, la locurile unde fuseseră împușcați, gazați, exterminați. Însă, ciudat lucru: îi enumera, generic, după numele țărilor și provinciilor, de unde fuseseră oamenii ridicați și îngrămădiți, în vagoane, ca niște vite. Îi enumera: polonezi, cehi, slovaci, unguri, ruteni, sârbi, români, țigani, ruși...

Și am mai citit, ca tine, Constantine, acum, și am tot răscitit, încât am învățat expunerea memorială pe de rost. Am lăcrămat, pe ascuns, căci numai poeții mai lăcrămează, azi, în fața unor groaznice tragedii!...

Am reluat „textul”: polonezi, slovaci, cehi, unguri, ruteni, sârbi, ruși, români, țigani!... Și am plâns!...

CĂCI NU ERA NICIUN EVREU!...

*

La aproximativ trei sute de metri de muzeul și moscheea mahomedană, „Embasan-Sultan”, apăruse, după 1991, și un mausoleu, înalt, rotund și alb, monumental, de marmură de Simeria, ridicat de Primăria Mangaliei, care tocmai sărbătorise 2000 de ani, de când cinci orașe -cetăți sud-dunărene (căci nu exista metafora politică: „balcanice”) se uniseră, comercial și administrativ, Tomis și Mangalia fiind printre ele. Tomisul, lucru extrem de important, înainte de a-i crea un măreț destin poetul Ovidiu, încă de atunci, această cetate conducea acea ligă a provinciilor eleno-trace. Cetate, așadar, de frunte!...

– Ați avut timp, Maestre Florian, să vă apropiați de acest soclu, pe care este cioplită o misterioasă frază, în greacă, în latină și în română?...

– Nu!... L-am văzut doar de la distanță, probabil, din documentele antice!...

– Vi-l „vizualizez”! Se referă la negustori, călători și pelerini, care veneau, aici, nu la militari, cuceritori sau agresori. Iată:

„BINE AI VENIT, TRECĂTORULE!... OPREȘTE-TE ȘI ADMIRĂ ACEASTĂ CETATE, PROSPERITATEA, PACEA, ÎNȚELEPCIUNEA EI. ȘI CĂLĂTOREȘTE, PELERINULE, MAI DEPARTE!...” (sublinierea autorului)

– Chiar așa scrie?... m-a întrebat, mirat, Florian Flutur.

– Chiar așa!... Mi s-a părut și mie, ceva ca o asprime!... Ca o poruncă!... Du-te mai departe!... Călătorește!... Treci!... Mergi sănătos, cum cioplesc moții, pe lemne, la ieșirea din localitățile lor. Seamănă cu proverbul: „Ne bucurăm că ai venit, călătorulule...ne bucurăm că pleci!...”

– Mărfurile grecilor și, mai târziu, ale romanilor, se opreau, unde stagnau corăbiile, nemaifiind ocrotite militar, apărate!... Se „depozitau”, acesta este cuvântul, în Tulcea de azi. De acolo cumpărau aristocrații barbari: ceramică, hamuri, feronerii, unguente, licori, parfumuri, pânzeturi, bijuterii. Ceea ce înseamnă că nu erau chiar toți niște barbari!...

– Noi unde plecăm, Maestre? Unde ne îndreptăm, de aici, din fața acestui nemuritor și rece monument?... Nu suntem, și noi, „călători” – „pelerini”, prin lumea acesta? Cu această metaforă Dvs. vă încheiați ultimul volum apărut: Existența noastră tragică, editat la „Ideea Românească”.

– Eu merg la gara Mangalia!... Merg spre București!...

– Eu, Maestre, sunt la-nceputul vacanței! Mă îndrept spre Vama Veche!

(Fragment din romanul „Nuvele, reportaje, povestiri, - cu bătrâni olteni, ardeleni, maramureșeni, bucovineni, moldoveni, munteni și dobrogeni”, Editura Napoca Star, 2020)

Compoziție foto P. Cichirdan

DONAȚIE DE CARTE LA CERNĂUȚI: ZECE VOLUME APARȚINÂND SCRIITOAREI ELISAVETA NOVAC!

Csaky E POE

În perioada 14-17 noiembrie, în Ucraina, în regiunea Cernăuți, Bucovina de nord, au avut loc Zilele Culturii Tradiționale Românești, manifestare de mare însemnătate pentru românii de pretutindeni aflată la a XII-a ediție. Manifestarea i-a avut ca organizatori pe cei doi reprezentanți de seamă ai culturii cernăuțene: Centrul bucovinean de Artă pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Românești Cernăuți și Școala Populară de Artă și Civilizație Românească „Ciprian Porumbescu", Cernăuți. Pe 16 noiembrie 2019 împreună cu doctorul Gheorghe Dumitrașcu am participat la această valoroasă manifestare culturală prezentând volumul „Leca Morariu Opere vol. III Jurnalul vâlcean 1944-1949" Ed. Tipo Moldova, 2011, precum și cele două volume scrise de Mihai Sporiș: „De vorbă cu... Lucian Blaga" și „Cugetări despre... Posade și alte provocări ale istoriei", ambele, Ed. Intol Press, 2019. La această prezentare de carte, dl Gh Dumitrașcu a filmat întâlnirea pe care puteți să o vedeți pe www.culturaarsmundi.ro-Video Arhiva-prin cele două videoclipuri postate și pe You Tube cu titlurile: „Zilele Culturii Românești, Cernăuți, 2019" și „Leca Morariu: Jurnal vâlcean 1944-1948, Cernăuți, 2019".

Pe același site Cultura Ars Mundi puteți citi articolul „Prezență vâlceană consistentă la Zilele Culturii Tradiționale Românești , Cernăuți, Ediția a XII-a" scris de subsenmnatul.

În cadrul aceleiași întâlniri au fost predate și cele zece volume de carte, donație aparținând doamnei Elisaveta Novac, conf. tabelului de predare pe care îl reproducem mai jos, cu această ocazie transmițându-i doamnei Elisaveta Novac mulțumirile consulului roman la Cernăuți, Edmond Neagoe, din partea bibliotecii Centrului Bucovinean de Artă și Civilizație Românească „Ciprian Porumbescu", Cernăuți și ale noastre-Editura Intol Press. Titlurile volumelor semnate de Elisaveta Novac sunt: Poezii pentru Marie, pentru veverița gri și pentru ceilalți copii" (4 buc.) Ed. Nova Internațional, Pitești, 2006, ilustrații: Clubul de Artă „Culoare și vis" de la Corbeni-Argeș, coordonat de prof. Elena Stoica-artist plastic; „Ecaterina de Alexandria, Mireasa lui Iisus", (1 buc.) Ed. Nova Internațional, 2015; Grădina salamandrelor (3buc.); „Orfeu, cântărețul trac" (23 buc.); „Maria din Magdala" (4 buc.); „Copiii în sat de basm" (4buc.); „Lumină din iubire" (1buc); „Satul natal" (50 buc); „Antim Ivireanul" (1buc.); „Cavalerul trac și misterele lui Zamolxis" (5 buc).

ELISAVETA NOVAC: „MARIA DIN MAGDALA, APOSTOLUL APOSTOLILOR"

Volumul de față, o carte scrisă de Elisaveta Novac, a apărut la Editura Nova Internațional, Pitești, 2016 și impresionează înainte de a fi lecturată prin cele două coperți care prezintă, prima, o „Marie Magdalenă" aproape rafaelică în viziunea pictorului Von Guido Reni (1575-1642) și, a doua, „Portret al Mariei Magdalena ridicată de îngeri la cer"-Frescă din Mănăstirea Sfântul Ioan-Torün, Polonia, secolul al XIV-lea. O carte care ne-a impresionat și prin conținut, aducându-ne aminte de anul 2002 când am realizat ciclul de lucrări-pictură pe sticlă: „Vechiul și Noul Testament"; aveam acolo un tablou pe care l-am refăcut după un an și în variantă pictată pe lemn: „Nu te atinge de Mine, încă nu m-am suit la Tatăl Meu" și care se referă la iubirea cerească dintre Maria Magdalena și Iisus Christos; și care ne-a Interesat și pentru faptul că sursa noastră de inspirație era Vechiul și Noul Testament, iar a doamnei Elisaveta Novac se afla în scrierile Sfinților Părinți, secolele 2, 3 și 4... Impresionat de extraordinara transfigurare literară, aproape plastică, viziune specifică scriitoarei cu atâta bagaj de profesionalism în stilu-i specific... totul apărându-ne atât de real, atât de elevat în prezentarea mediului și personalității Mariei Magdalena numită în carte Maria din Magdala! O carte inversă celei scrisă de clujeanca Hanna Bota: „Maria din Magdala" (2007) care o aduce pe Maria Magdalena în epoca contemporană. „Maria Magdalena Apostolul Apostolilor" o are în vedere pe sfânta sfintelor din Noul Testament și o prezintă conform viziunii artistice a Elisavetei Novac ca pe un personaj sfânt dintre cele mai elevate care au pus bazele creștinismului fiind prima care vorbește cu Iisus Cel Înviat și care răspândește acest fapt minunat celorlalți apostoli pregătiți să plece către neamuri și să vorbească în limba fiecăruia așa cum a stabilit Domnul; care și-a trimis Duhul în fiecare... După părerea noastră acest volum este unul dintre cele mai frumoase scrise despre un sfânt și care este potrivit atât pentru tineri cât și pentru bătrâni...și care de atâta splendoare pare un basm: „Piezișele raze ale soarelui arzător curgeau în văpăi strălucitoare peste deșertul fierbinte, spre țărmul Lacului Ghenizaret,-lac sub formă de vioară, de unde îi vine și numele,-lăsându-și urmele lungi de aur peste castelul somtuos, ascuns între măslini și palmieri în Magdala Galileii-sat mic de pescari situat între orașele Capernaum și Tiberiada.

Cyrus și Euchoria-tineri nobili bogați, din seminția lui Neftalim, unul dintre marile triburi ale lui Israel, din Galilea neamurilor-locuiau castelul Magdalon ce-și înălța turnul ca un fuior către cer, de unde își plimba lung privirea pe vasta zare vie, peste pământurile roditoare încărcate de smochini, de măslini, de bananieri și de portocali." Aici s-a născut Maria, o micuță fiică a celor doi „tineri nobili bogați": Cyirus și Euchoria, care în acest început de drum de poveste se pregătesc să serbeze, la șase luni de la ivirea în lume, ziua ei de naștere. Cât contrast între lumea în care s-au născut Iisus și Maria, creată de natură, și lumea care li s-a opus amândurora, creată, vai, chiar de Dumnezeul nostru al tuturor! ... Și un adevăr care îi apropie pe evrei de români: „Psalmii reprezentau cununa poeziei vechitestamentare, moștenită de evrei și bineprețuită în temple, în inimi și în case. Această poezie era nelipsită din viața și din cultura neamurilor galileene. Era hrană pentru suflet..." și care ne este revelată la tot pasul: tot românul este poet sau cum spune Petre Țuțea: tot evreul este artist dacă nu face parte din cler! Sau este savant, om de știință. „Cartea psalmilor este o adevărată comoară de învățături pentru neamuri, o Evanghelea prescurtată exprimată poetic"!...da, iată puterea stării poetice, care îl apropie pe om de Creator... Dar Maria, mica ființă, doarme prea mult și tot așa visează și se agită, și bătrânii spun că prea multă visare aduce omului necazuri, prea multă visare strică și „sufletul fetei umblă în pustiu." Maria a crescut și ea „cânta textele alese de ea și se acompania la psalterion". În ziua Sabatului la 12 ani Maria și-a serbat majoratul ascultând în sinagogă cuvintele întremătoare ale celor zece porunci... Crizele ei de inconștiență sau mai rarit dar după scurtă vreme au revenit. În această parte „Suferințele Mariei" ne dăm seama că secretul psalmilor, succesului lor, constă în împăcarea prin trăirea-unirea-binelui și a răului în cântec și poezie...„Auzi, Doamne, plânsurile mele, ascultă rugăciunea mea!" rugăciunea, soluția care i s-a prezentat într-un vis ca să scape de pedeapsa grea ce era pogorâtă pe capul Mariei, probabil avea păcate în tinerețea sa așa spune Cartea Cărților: pedeapsa nu vine pe capul făptașului, ci mai degrabă pe capul urmașului... înțelegem noi din capitolul al doilea „Plânsurile lui Cyrus"! Venind din muntele Carmel dintr-o peșteră, după patruzeci de zile de rugăciuni, Cyrus merge a doua zi la Cana unde l-au chemat pescarii care făceau nunta să slujească la mese. Oamenii toți vorbeau despre Iisus Christos, despre faptele lui minunate, despre botezul lui Ioan...A treia zi s-a terminat vinul. Iată, prima data când Iisus îi spunei mamei sale „femeie" dovedind detașarea Sa: „Ce ne privește,femeie, pe Mine și pe tine? Ceasul Meu încă n-a venit." Transformarea apei în vin este prima minune făcută de Iisus. Noi am notat: trecerea apei în vin arată prețiozitatea vinului, întâietatea apei între băuturi; vinul băutură spirituală!... apa element vital al vieții, apa se preface vin, în „cina cea de taină" vinul și pâinea sunt sângele și carnea lui Iisus!...„Nunta din Cana" se chiamă capitolul în care Cyrus slujește la mesele nuntașilor...Iisus vine la castelul Magdalon, după nuntă, chemat de Cyrus. Maria avea șaptesprezece ani și era frumoasă ca un înger. Iisus gonește duhurile rele, șapte, din intestinele Mariei pentru totdeauna și îi spune: - „Te îndemn, Maria Magdalena, să Mă urmezi alături de buna mea Mamă și de ucenici." Desigur, reținem untul și mierea ca dar dat lui Iisus de Maria Magdalena și sintagma care ne vine acum în minte: dacă dimineața te vizitează Iisus, trebuie să-l aștepți și la cină...

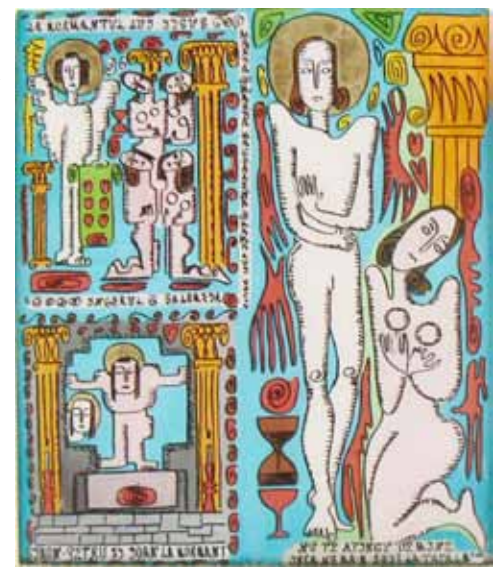

P Cichirdan, *Nu te atinge de mine*...2002 , sticlă-tempera

Chiar acum am terminat de citit capitolul „Vindecarea Mariei". Observăm mai ales din capitolul „Femeile, slujitoare ale lui Iisus-mironosițele" realismul conceptului religios al autoarei, care este o ființă rațională, nicicum bigotă. Femeile slujesc lui Iisus Christos, formând aproape un partid al lumii credincioșilor și nu al unei clase; și, lipsind încă națiunea ca formă statală rezultă că încă din vremea lor există noțiunea de globalizare prin credință, posibilă și necesară; o primă cale, acum, ecumenismul! Încă din vremea lui Iisus, prin Maria Magdalena, prin credință, femeia devine liberă din sclavia bărbatului. Abia acum femeia devine egala bărbatului. Iisus este victoria binelui asupra răului. Calea, adevărul, ca și socialismul, o utopie de care mintea omului, infinită, are nevoie; iată dogma care conviețuiește cu adevărul. „Maria Magdalena L-a ascultat, L-a iubit și L-a urmat cu credință pe Învățător. Ea a predicat, i-a învățat și i-a condus pe discipoli în răspândirea mesajului dumnezeiesc, situându-se astfel în rolul de apostol al apostolilor, știind dintru început că El este Fiul Omului, că este Dumnezeul cel viu, că El este eroul însingurat al unei drame divine." Și din aceste lucruri tragem concluzia că femeia este superioară bărbatului, dacă nu egală, și este oaie divină, nerătăcită, plină de ascultare, și punând punctul acolo unde trebuie și la urmă.

(Continuare în pag. 11)

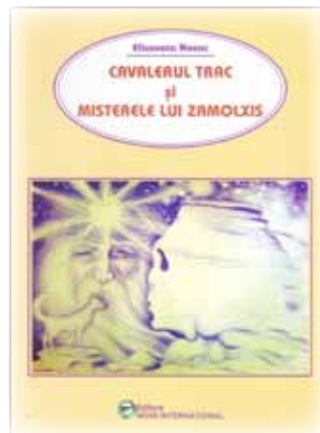

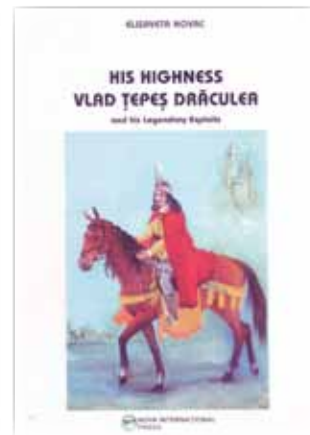

PENTRU IERTAREA PĂCATELOR CEZARULUI MARCUS ULPIUS TRAIANUS S-A RUGAT PAPA GRIGORE TEOLOGUL

Felix SIMA

Dante Alighieri (1265–1321) în „DIVINA COMEDIE", volumul „Purgatoriul", Editura Univers, 1978 (interpretare românească și note de prof. George BUZNEA, cuvânt înainte de acad. Alexandru BALACI), în Cântul X, cezarul Marcus Ulpius Traianus este asaltat de o văduvă care îi cere să-i facă dreptete.

Scena este descrisă în versetele 74-93: „Pășind apoi pe treptele săpate/ În marmura cu lucii incolore/ Și-n spatele prințesei supărate/ Pe cel dansând în fața sfintei Tore,/ Am dat și peste-acel păgân Cezar/ Salvat din iad de Marele Grigore,// TRAIAN, al cărui falnic armăsar/ De frâu îl apucase-o plebeiană,/ Lovindu-și pieptul și plângând amar.// Lângă-mpărat, privind-o cu dojană,/ Mergeau călări, sub acvile-nălțate,/ Vestiți viteji din armia romană,/ În vreme ce din sdrențe-ntunecate/ Țipa bătrâna-n marmură, ca vie:/ „Mi-a fost ucis feciorul! Fă-mi dreptate!"// „Ți-o fac după ce vin din bătălie!"/ Rosti Traian din mers, iar ea: „Și dacă/ Cezarului i-i scris să nu mai vie?// „Va face cel ce-n loc e scris să-mi treacă!"/ Strigă Cezarul. „Când poți să faci un bine,/ De ce să-l lași pe altul ca să-l facă?"

Imperatorul Marcul Ulpius Traianus (53 – 117), deși a fost un neînduplecat persecutor al creștinismului, a fost, în același timp, vestit și pentru spiritul său de justiție și de ocrotitor al celor necăjiți.

Papa Grigore cel Mare din versetul de mai sus va deveni Sf. Ierarh Grigorie Teologul, arhiepiscopul Constantinopolului (a trăit între anii 329 – 390 și este sărbătorit individual în calendarele creștine la 25 ianuarie, iar la 30 ianuarie împreună cu Sf. Ioan Gură de Aur și cu Sf. Vasile cel Mare, ca Sfinții Trei Ierarhi) „s-a rugat lui Dumnezeu ani întregi pentru iertarea păcatelor cezarului păgân și pentru admiterea sa în Paradis, unde îl va întâlni Dante Alighieri, poetul. Episodul la care se referă nota de față este o poveste reală, după cât se pare, devenită legendă și cunoscută de întreg evul mediu italian. Reprezintă un omagiu adus nemuritorului costrăbun și părinte al poporului român, a cărui latinitate pe meleagurile pe care le locuiește de două milenii nu i-o poate contesta nici cel mai de rea credință istoric".

Pentru iertarea păcatelor unui om de rând este de ajuns un preot de țară – iar pentru iertarea păcatelor unui imperator este nevoie de slujbele unui înalt ierarh... fiecare cu păcatele sale... păcate mici, păcate mari...

RĂZVAN IONIȚESCU - PSIHOSTOMIE CU UN BISTURIU APRINS!

Azi, 10 Nov. 2019, Atlanta

... Mă numesc Ionițescu - Gorj. Sunt poet. În rest, mi se spune Răzvan Constantin; sunt medic internist, reumatolog, sexolog, în minunata vale dintre munții Oltului, în Râmnicu- Vâlcea, acolo unde am închiriat o parte din Viață în căutarea libertăților, a pământului și a cerului, în toamna perpetuă a Clipei mele.

Îi mulțumesc bunului prieten, maestrului Felix Sima, pentru că a făcut posibilă prezența tratatului despre „psihostomie" (gura - stoma, psihis - suflet) la Congresul Academiei Româno-Americane, această manifestare deosebit de importantă, unde știința și arta se îmbrățișează în valsul inimilor romanești pe tărâmuri americane, ca o minge de foc pe cerul aprins al îndrăgostiților, îndrumându-le pașii, sărutările, zâmbetele și privirile spre Calea Lactee a Eternităților sufletești.

Iubesc. Iubesc această clipă minunată, plină de semeni minunați, de români senini și frumoși care au înțeles de mult că poezia s-a născut la sat, că Eminescu l-a iertat pe Creangă, că Nichita a iubit, la rândul lui, copacii, florile românești și puritatea, că pații lui încovoiați au construit, în versuri, „IONA" lui Sorescu... Iubesc cum renasc primăverile și cum înnebunesc salcâmii lui Tudor Gheorghe în pletele molcome ale lui Adrian Păunescu, iubesc mișcarea statică a Eternului atunci când îți vine „să alergi ușor cu pianul pe scări",atunci când Dumnezeu - Poezia este iar, pentru întâia dată, zămislită nouă, unic și echivoc...ca un fum de țigare!

Ah, în ceea ce mă privește, am încercat ca totul absolut românesc să-l strâng, după putere și putință, în tra-tatul despre gura- sufletului, disecându-mi trăirile, gesturile, oscioarele minții, ideile, visele și iubirile, cu cel mai aprins bisturiu pe care-l iubesc... poezia! Ah, POEZIE, tu, minune robustă și moale, care vindeci atunci când ne doare!

Mulțumesc din suflet doamnei Oana Leonte pentru tot ceea ce palpită românește peste hotarele atât de îndepărtate și urez, pe această cale, Congresului ARA, cu regretul că nu mă pot afla alături de dvs, mulți ani și multe clipe alese, manifestări inedite și fără de sfârșit!

Congresul Academiei Româno-Americane este locul unde știința și arta se aștern pe coapsele Timpului văduv ca o mantie albă și pură peste pământul românesc! La mulți ani!

Răzvan IONIȚESCU

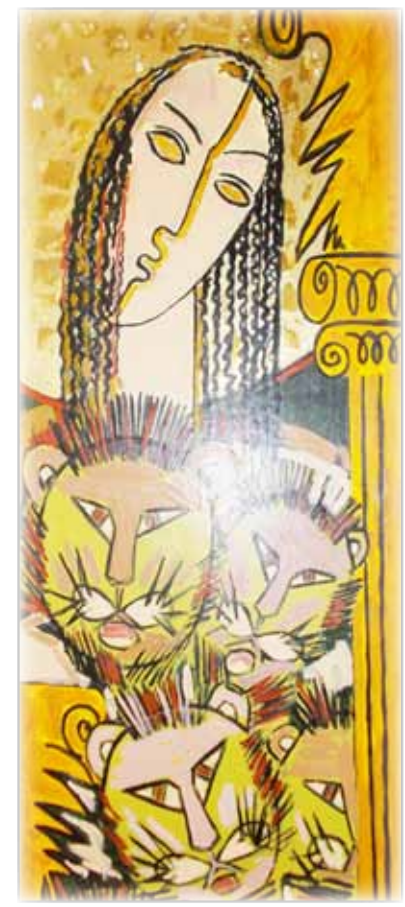

Trei tablouri din impresionanta colecție Dr. Răzvan Ionițescu

TATIAN MIUȚĂ: „PRIMA DRAGOSTE"

Adina Al. ENĂCHESCU

Probabil Tatian Miuță a citit câteva proze scurte de Nicolae Velea și ce și-a zis: „Și eu aș putea să scriu ca Nicolae Velea!" - și așa a apărut cartea „Prima dragoste" de proze scurte scrise de Tatian Miuță. Cartea începe cu proza scurtă „Prima dragoste" care dă și titlul cărții.

Începutul lui octombrie înseamnă începutul anului studențesc, la Cluj, aici a făcut Tatian Miuță facultatea.

Studenții veniți din toate colțurile țării sunt strânși în sala Teatrului Național. Prezidează ședința profesorii universitari, în frunte cu rectorul Universității Babeș Bolyai.

A doua zi, studenții anului I sunt adunați într-o sală de curs: o sută de studenți; cinsprezece sunt băieți și restul sunt fete.

Oltenii și oltencele se simt bine în sala de curs.

Până intră profesorul, studenții se prezintă între ei așezându-se între frumoasele blonde aurii; își dau întâlniri la cinematograful „Patria" la ora 18,30. Se așteaptă, se îmbrățișează, se sărută. Și zi de zi și chiar și noaptea Titi este împreună cu Wanda- frumoasa poloneză care locuiește în Munții Apuseni.

În prima zi de film, văd împreună filmul: „În genunchi mă-ntorc la tine", apoi, la Bibliotecă, la sala de lectură, peste tot este împreună cu Wanda. Nu prea aveau haine groase și ce gândesc ei: Mergem la centrul de donare a sângelui; li se dau și bani pentru masă și bani din care să-și cumpere haine mai groase.

Prin noiembrie la Casa de Cultură a Studenților, Titi cunoaște pe artistul Dumitru Farcaș și apoi intră în echipa de dansuri populare, lângă o fată tânără și frumoasă, probabil elevă.

Titi face revelionul împreună cu Wanda, își sărbătoresc zilele de naștere, fac excursii la Oradea și la Băile Felix, cunosc pe țăranca Ana din romanul „Ion" de Liviu Rebreanu. Titi începe să fumeze și uneori să mai și bea:

„Hai noroc și sănătate
Ce-am iubit să dăm pe spate
Și trage tare cu lichiorul
Ca să ne potolim dorul!"

Wanda nu-l mai lasă la dansurile populare. Îi spune: „Ori eu, ori ea! Alege!". Titi o alege pe Wanda.

Mi-a plăcut proza scurtă: „Ani fericiți" în care cu ei de față li s-a furat căldarea de mămăligă!

Mi-a plăcut costumul național, cu râuri frumoși și îi stătea bine cu el. Am apreciat că în timpul liber mergeau la Casa de Cultură de la „Cuțitul de argint", la concursurile de muzică populară și muzică ușoară.

Apreciez că făceai propagandă la țuica de Vâlcea, care în comparație cu alte țuici este mai dulce și mai băubilă. În continuare, citez: „Părinte, lăsați berea, mai bine luați țuică de Vâlcea, e mai dulce și mai băubilă!" Și mi-a plăcut răspunsul preotului: „Trebuie să faci ce zice popa, nu ce face el, că și el este un om ca alți oameni!".

Mi-au plăcut colindele, folclorul.

Tatăl meu s-a ocupat cu strângerea și prețuirea folclorului; păcat că a murit!

„... Și v-aducem bucurie
De pe deal și din câmpie
Și dreptate, lucru sfânt
Să aveți pe-acest pământ
Grâu de vară să răsară
Să te duci cu el la moară!
Ia mai mânați, măi flăcăi
și sunați din zurgălăi
Să se-audă-n deal și văi
Hăăăiii! Hăăăiii!
Și să cinstim musafirii cu o țuică fiartă!
Mulțumim pentru Ospăț; La anu și la mulți ani!!"

Și apoi mergem împreună cu Titi la colindeți, să jucăm, că suferim de frig!:

„Asta-i sârba sârbelor,
Dragostea nevestelor,
Răsfățata fetelor.
Nu te uita la cojoc
Ci te uită cum mă jpc!
Nu te uita la opincă,
Că te fac de le mănânci..."

Și: ... „Hai la brâu, la brâu, la brâu
Ca la secerat de grâu...
I-auzi brâul, trece râul
și mândruța potecuța
Așa joacă neamul meu
Uite-așa, cum joc și eu!"
„Viața e una!
Dragostea nu are vârstă!"
Ia-o-nbrațe și sărut-o (dacă ea vrea!)
și-apoi pune-o și jos!

Felicitări și la multe cărți!

„FARSA” ELI(ZEI)

Motto: „Eli, Eli, Lama Sabactani!”

Mihai SPORIȘ

E far să vedem scena/sceneta
Lacrimi or curge, se-nțelege
Irod, poate doar Ion, a fost vedeta
Zilei acelea fără lege?
Acum, neclară e ancheta!

România, teatru absurd și tragic
O țară pustiită, roasă, arsă
Haite/instanțe dedublate magic
Au ne-ntinat cu sânge, o farsă?!

Da! Romanul „Farsa” al Elizei Roha, apărut la editura „Betta”, București, 2019 ne-a inspirat versurile, cu acrostihul inclus și cele cele ce urmează.

Mulțumim pentru acest roman-ficțiune, de o tragică realitate, și în respectul adevărului omenește posibil - să-l numim mai cuprinzător:

onestitate!-, prin lumea cu corectitudini suspecte și tabuuri moștenite drept gărzi pretoriene, niciodată absente de pe scena puterilor de tot felul. Remarcăm în încifrata alegorie din scriptura celor absolute că la noi crucificarea țapului ispășitor s-a făcut de Crăciun, nu de Paște! și iată, dintr-un început, ce bine se potrivește cuvântul „farsă”, ca o atragere a atenției temerarilor cititori. Apoi, că deși finalul unui supliciu asumat cu răbdare se constată explicit cu... „Săvârșitu-S-a!”, în regulă teatrului antic cu unitate de loc, timp și lucrare - în cazul nostru piesa pusă în scenă aici-!, romanul în discuție, constată, subtil, lipsa de finalitate a răstignirii și prelungirea celebrei eclipse, a crucificării, de la doar trei ore, la peste treizeci de ani. În viața unui om, fie ea și eroina principală!, se poate citi scena vieții tuturor cititorilor răbdători ai romanului (Viața fiind la... feminin, și chiar pământul scenei cu maternitatea, fiind de același gen! Apoi cel cu planurile, neapărat ... regizorul, ori chiar prezent ca actor, poate fi determinanta masculină a puterilor patriarhale ce temporizează trecerile! Nu am reținut nicio revoluționară... la celebra noastră eclipsă! Actori, regizori, poeți, geologi vor fi fost o mulțime!)

Cuvântul întrupat în omenesc va fi colindat scena vieții 33 de ani. Exact atâția i-au trebuit scriitoarei să intre în lumea în care se pot juca simultan măștile, într-o tragică dedublare. A înțeles altfel lumea aceasta care își ascunde cu talent atât intimitățile cât și trădările și ne-o oferă , nouă cititorilor, ca propunere (de aceea ficțiune!) să o validăm cu propria convingere. Cuvântul scris al Elizei Roha ne găsește pe noi, contemporanii ei, și pe mulți chiar ai pomenitei eclipse, încă umbrind înțelesurile noastre, în căutarea unor răspunsuri care să dumirească. Este mare nevoie de decantarea celor tulburi și limpezirea în cuvinte cu tâlc prin harul celor dăruiți să vadă prin cețuri și să se ofere cu onestitate pe sine, fără a fi purtători de vorbe impuse, de dincolo de propria voință. Ucenicii înnoirilor de la prea început, mulții farisei înregimentați, prea canonicii, prea îndoctrinații, se vor închina la prea cunoscuții idoli, uneori doar la șocanta notorietate iscată ca un foc de artificii să ne ia fața. Salutăm această cronică-roman care își alege lumea teatrului: domeniu al definirilor, cu scriitorul inițiat, prealabil. Modelul scripturii adus în scenă ca schimbare abruptă,

în doar trei zile cosmice, a erelor și mentalului colectiv, cu judecată vechiului și ofranda-sacrificiului pentru înnoire prin iubire, te poate lua de mână și reține, preț de-o pricepere nouă. Trei zile, comprimare a timpului cât trei generații, cât o traversare a deșertului (noi îi mai spunem tunel, eclipsă!) înseamnă trecere/tranziție spre altceva, dar care are nevoie de țintă (rai, pământ făgăduit, altă morală...), de călăuze pricepute (Enea, Moise, Zarthustra, Buda, Zalmoxe, Iisus etc.). În scena noastră, cu noi trecători/greu schimbători în năravurile, părerile și credințele noastre înrădăcinate, ori poate sub reguli impuse, ca automatisme existențiale, mântuirea este de maximă dificultate în asaltul atâtor profeți mincinoși. Iată un motiv special de bucurie să salutăm cartea aceasta care ajută cititorii (pe cei care iubesc lectura!), să se dumirească, prin ei înșiși, în căutarea mântuirii.

Cartea constată, nu impune! Informează și își demonstrează, subtil, credibilitatea surselor. Apelează la ceea ce este clar și unanim acceptat, dar atât de des ocultat în demonstrații. Dăm spre susținere doar un exemplu, sperăm convingător! Cine mai cunoaște ceea ce s-a ascuns dibaci peste o jumătate de veac că în 1918 și 1919, românii au înnăbușit, din față, două revoluții bolșevice? Fără acest dat istoric se poate citi corect perioada bolșevismului românesc atunci când am fost abandonați lagărului sovietic? Se poate evalua corect stare nefericită a nației sub stăpâniri străine, chiar acum când de acea perioadă nu ne desparte decât o generație? Cine nu descoperă în scena lumii, un teatru cuprinzător în care și noi avem pătrățelul nostru, poate alb, poate negru, în jocul dialecticii șahului; cine nu știe că jocul acesta are reguli, arbitru sus pus și ceasul de control, să nu citească romane-ficțiune!, să nu meargă la teatru! pentru că nu se poate mântui cu informații, care nu rezonează în propria minte. Dar ca să înțelegi cu mintea ta ai nevoie de scriitorul cu har, care nu doar informează, ci însămânțează cu pricepere mecanismul descifrării de dincolo de cuvinte, care știe să te cucerească după ce te-a convertit pe neobservate.

Da, Doamnă Eliza Roha, ADEVĂRUL ne face liberi, dar este nevoie de ... epistole și vestea bună a apostolilor. Vă mulțumim pentru ceea ce faceți! Prin onestitatea dumneavoastră necenzurată de mode, cu lingeri și prealingeri!, faceți din adevărul nostru relativ unul mai așezat pe cale. Mulțumim și editurii Betta care cârtește și ea falsului despot Alfa și impune Gama introspectiv/panoramică să mântuiască prea revărsata noastră Delta de gânduri întrebătoare și mirări neexplicate încă.

31. Ian. 2020

OMAGIUL LUI CONSTANTIN BRÂNCUȘI, ÎN ZIUA DĂRUITĂ LUI

De ziua dedicată lui - să-i fie pomenită nașterea din 19 februarie 1876 (3 martie pe calendarul gregorian!), tocmai sărbătoare a culturii naționale să consemnăm o inspirație a momentului, ivită provocator, dar pe care o asumăm conștient fiind că am fost adus aici de studiul omului și operei lui Constantin Brâncuși, ba chiar de spusele multora care și-au dat și ei cu părerea. Nu judecăm o lume mânată de atâtea legități nepătrunse. Am „citit”, intuitiv , dialectica limbajului sculptorului - unul captiv și reflexiv al paremiologiei românești, cu atâtea încifrări în proverbe, zicători și spusele în dodii (vezi aforismele!). Ne-am zis să rostim în gura mare ceea ce ni s-a năzărit poate, să sonorizăm graiul tuturor păsărilor zburânde și mute, ori cântătoare fără glas. Insistența lor și a tuturor lucrărilor mute să fie vorbite altfel, spuneam doar traducere a ceea ce mi-au spus mie, mi-a provocat ghesul acesta omagial. Să nu ne refuzăm cântecul inculcat în artă de operele pe care le vedem și să ne refuzăm să stăm de vorbe cu ele în dialoguri personale. Aici nu avem nimic de ascuns din ceea ce mi-au sugerat, la o zi mare, monumentele ansamblului monumental de la Târgu Jiu.

Tăcerea e de aur! Constată geniul popular, ne-o repetă poetul - filosof și o semnifică în piatră sculptorul. La masă nu vorbim! Doar mâncăm! Ne sfătuia tata când eram mici, gălăgioși, adunați la masa rotundă a copilăriei. Cel ce ni s-a dat euharistic tainei, chiar îndemna: „luați mâncați...” din tainele mele! Să le mâncați în tăcere că vorbele rele corup adevărul (aici pe cel absolut!)! În voi în afundul vostru ultim, insondabil stă cuvântul cunoscător sălășluit acolo să vă dea CALEA.

La rotundul mesei cei doisprezece, încă ucenici, trebuie doar să asculte. Timpul împlinirii lor tocmai curge în clepsidrele care vor face loc flăcărilor cu înnoirea, mai încolo să poată deveni apostoli purtători de vorbe și cuvinte scrise. Sacrificiul de sine, precum al eroului, validat de faptă impune ascultarea și interiorizarea în fiecare a măreției celui ce se dăruiește pe sine să fie prinos vieții celor cărora s-a dat pe sine. Luați, mâncați, în tăcere, la masa tăcerii! Cele primite să vă fie taine ziditoare ale credinței și respect pentru eroi și martiri! Tainele nu se spun. Se țin zăvorâte precum comorile de aur. Vai celor ce le caută! Precum profanările tuturor mormintelor eroilor!

Dar, vai!

Și abia de vorbi Duhul/ Că se și umplu văzduhul/ Savante zvonuri, ciripit/ Sigur, toate-au deslușit/ Ce-a vrut să spună, negreșit/ Bătrânul când le-a făurit./ Au uitat, în clipa imediată/ Porunca bună și-înțeleaptă:/ Să nu se joace cu cuvintele/ ce sapadânc mormintele/ Că pe El: Duh, Cale și Vrere/ Îl simți doar, nu-I la vedere!/ Este-n tine și nu știi/ Treci prin lume, mai înveți/ Mai cârtești, te îndoiești/ La El te-îndrepți spre bătrâneți!

Stând în Poartă un gând te poartă!

Din poartă în poartă o ... Cale/ În durata să-ți fie Viață/ O mamă-fecioară îți dă o intrare/ La asfințit, când muma te-așteaptă/ Poarta din urmă te vrea, primitoare!

Sărut mâna!, mama mea bună/ Pentru graiul de lapte, cântec și scutec/ Apoi de-înserare și veșnicie sub lună/ Sărutu-ți huma, mumă, primește-mă în pântec!/ sămânță să fiu, cântec, descântec!

Singur în lume intrat-am pe poartă/ Pe poartă iubita am dus-o-n cămin/ Sărutul împlinindu-mi o soartă/ Singur pleca-voi pe poartă, senin/ Sărutul din urmă primi-voi...Amin!

Din Poartă în Poarta e soarta/ Ursită trecere cu-aleasă petrecere/Întru și peste hotare... tot Poarta/ Tărâmuri cu chin, serai cu plăcere/ Voi spune adio, la tot ce-i vedere!

Din Poartă-n Poartă/ Pe Cale te poartă/ Pe umeri ca pe-o comoară/Mulțimea, alaiul de-afară/Te duce, te sărută, ultima oară!

Ca într-un blestem sisific, poate doar recurențe nesfârșite cu nașteri, renașteri, plecări și reveniri, mereu, mereu, iar și iară, pățim căderile și toate urcușurile pe Golgota: Fără sfârșit un dus și-întors până te pierzi.../

Când plin, când stors/ până te pierzi prea plin-ușor/ până te pierzi prea greu de stors.

Un sus, urcuș! Topire-n zbor, ușor. Dispari în nor și te faci dor./ Un jos, căderea! Absorție de plumb, greul pământ./ Te-ascunzi în mumele-mormânt/ pulbere, praf/ Între sus și jos: un nume și vreun... epitaf!/

Povestea tuturor aceeași!/ cu nume noi și cruci distincte/ cu fastuoase, ori prea săracele morminte.

O spune ea, „COLOANA ...”/ Când timpului dăm VAMA/ Are în sine zborul înălțării/ Are clepsidra limitării. Privim în s(p)us cu rugă spre înalt/ Treaptă , cu treaptă, fără (p)salt/ Apoi de-odată-n asfințit/zburăm să fim în nesfârșit/ iar cele grele-n somnul greu, de plumb, cădea-vor mai mereu...

19 feb. 2020

M. SPORIȘ

ZIDIRE DE SUFLET...

MOTTO: ,,Aici plutește o taină pe care n-am pătruns-o încă și poate că niciodată nu o voi pătrunde...” (Părintele Valerian)

Mircea VASII

Mi-a fost dat a câta oară, Doamne, întruna din zilele lunii lui brumar să mă îmbrățișez cu munții albăstriți de toamnă și cu dealurile de culoarea mierii, printre care m-am aflat și m-am tot dus spre un lăcaș de rugăciune descoperit la poalele lor, dintre multele așezăminte de viață duhovnicească, care întemeiate pe temelia din ceruri a Domnului împodobesc cu sfințenie acest județ hărăzit cu atâtea minunății.

Beneficiind de compania mentorului și bunului prieten Felix Sima, poet recunoscut chiar și dincolo de fruntariile țării, ne-am încumetat să luăm în piept drumul urcând spre noul Sion aflat întrun sat aproape părăsit din comuna Golești, județul Vâlcea, aflat dincolo de păduri, dincolo de vuietul asurzitor al civilizației, dincolo de zbuciumul vieții cotidiene dinspre joasa altitudine.

Ne-am îndreptat spre lăcașul cu pricina nu cu puține nevoințe, cu mașina reușind să parcurgem doar jumătate din drumul spre acesta, restul parcurgându-l „per pedes apostolorum” pe un drum destul de greu și un timp destul de capricios, când cu ploaie, când cu vânt, când cu noroaie abundente pe încălțările încărcate cu mai multe ocale de material lipicios și greu, greu ca pământul... Pe o anumită porțiune se lucra cu utilaje grele pentru un fel de pietruire, nu piatră cubică, ci un agregat de balastieră mai mare, care să acopere cât de cât noroiul existent pe drumul care duce spre mânăstire, mai ales că se apropia sărbătorirea hramului mânăstirii, datat pe 14 decembrie, ziua martiriului de acum șaptisprezece veacuri a mucenicului care-i poartă numele.

Am zis mânăstire, pentru că spre una ca aceasta ne îndreptam, spre mânăstirea „Sf. Mucenic Filimon” ocrotitorul făcătorilor de spactacole, care se află pe un platou din cătunul Țânculești, localitatea Vătășești, a comunei amintite, întrun peisaj mirific, cu pădurea în zarea îndepărtată, printre pomi și ierburi abundente, vegetație de deal presărată ici-colo cu câte o casă veche părăsită sau cu câte una chiar locuită (mai sunt vreo 4-5 gospodării active în sat).

Am învins cu greu urcușul anevoios și, dintro dată priveliștea ni s-a deschis spre lumină, atinsesem cota platoului pe care se află Sfânta Mânăstire, un loc binecuvântat de bunul Dumnezeu, cu biserica prifilându-se spre cele înalturi, și cu acele case vechi străjuind puțin mai departe de biserică.

În incintă activitate susținută, se lucra de zor la chiliile începute, două case din lemn, aproape stil maramureșan, aflând mai târziu că meșterii sunt din Maramureș.

Ne-a întâmpinat în curtea sfântului lăcaș un călugăr cu chip de sfânt, înalt, uscățiv, cu ochi iradiind o lumină nențeleasă, frumos, frumusețea aceea dată și de exteriorizarea celei interioare, sufletești, care ne-a primit cu smerenie, cu cuvinte duhovnicești mângâietoare, chiar cu plecăciuni. Era starețul Mânăstirii „Sfântul Filimon” mânăstire întemeiată de curând chiar de Sfinția-Sa, pe locul unei biserici vechi sătească, ctitorită prin anul 1807, era ieromonahul Valerian, nimeni altul decât fostul mare actor Dragoș Pâslaru, văzut în filmul „Ochi de urs” turnat prin anii ’80 și-n multe alte filme și spectacole de teatru, jucate la aceea vreme.

Chiar dacă-l mai văzusem o dată la Schitul Pătrunsa în urmă cu câțiva ani, am avut acel sentiment înălțător, sentimentul că ne vorbea un sfânt, o liniște interioară imposibil de exprimat în cuvinte ne-a cuprins, un duh sfințitor, uitând pe loc de greutatea drumului și de povara cu care venisem.

Din spusele dânsului am descoperit că fiind în pelerinaj prin județ la câteva locuri sfinte, când a ajuns aici, a fost cuprins de un simțământ ciudat, de taină, ca și cum ar fi fost de când se știe pe acele locuri, o chemare cum nu mai întâlnise niciodată. Și-a analizat sentimentele... și a rămas acolo, devenind ctitor al noului lăcaș și, ulterior starețul acestei mânăstiri.

A avut și are foarte mult de lucru , biserica fiind atât de veche, necesitând multe reparații, intervenții inclusiv la structura de rezistență, cu toate că, aceasta a rezistat de-a cursul celor peste două veacuri la cel puțin trei cutremure, care pentru alte clădiri și chiar lăcașuri de cult au fost poate devastatoare.

Ne vorbește încet, rar, calm, cu intonație melodios de psaltică, izvorâtă dintrun suflet debarasat de grijile lumești, dar cu accent pe grijile monahicești întru desăvârșirea lucrării pe care cu ajutorul Domnului a început-o la fața locului, pentru repararea bisericii, pentru terminarea construirii chiliilor, și multe alte lucruri necesare pentru desfășurarea vieții de obște.

Biserica este construită în formă de navă, cum se construiau multe biserici pe atunci, în perioada sfârșitului de secol optsprezece și început de secol nouăsprezece, în formă dreptunghiulară cu pridvor de inspirație brâncovenească. De ramarcat că accesul în pridvor se face pe sub o arcadă în formă de acoladă accentuată, iar lateralele au deschideri inegale: dreapta, mult mai largă spre locul unde este zugrăvită Judecata de Apoi, cu iadul, focul și balaurul, și stânga, mult mai îngustă, unde ar fi fost o scenă sfințitoare, despre Rai, ceea ce presupune că acceul spre Rai e mult mai greu și pentru puținii aleși din cei chemați, pe când dincolo...ce să mai vorbim...

Am stat mult de vorbă cu sfinția-sa starețul Valerian, inclusiv la un ceai, întro atmosferă duhovnicească, întrun duh sfințitor cum rar întâlnești. Am vizitat biserica, ne-a dăruit cărți, acatiste, inclusiv pe cel al sfântului al cărui hram îl are mânăstirea, sfântul Filimon, dar...și pe cel al poetului neamului românesc, Mihai Eminescu! Acest acatist a fost compus de către ieromonah Ghelasie Gheorghe de la Frăsinei (Dumnezeu să-l ierte!) dimpreună cu ieromonahul Valerian. De remarcat cinstirea pe care i-o aduce în permanență ieromonahului Ghelasie, Valerian fiindu-i ucenic la Frăsinei.

Am plecat cu greu din acel perimetru sacru, înduhovniciți, cu sufletele ușurate, debarasați de greutățile vieții, lepădând grija cea lumească și cu sentimentul că mai există oameni care sfințesc locuri în adevăratul sens al cuvântului.

Și peste tot și toate parcă plutea o taină, pe care la fel ca și părintele n-am reușit să o descifrez! AMIN!

VASIAN MIRCESCU: „CUMINȚENIA CUVÂNTULUI”. LANSARE CARTE LA BIBLIOTECA „A. E. BACONSKY”

21 01 20. Călimănești, Biblioteca orășenească „A. E. Baconsky”. Editura „Beta”, lansarea volumului de poezie „Cumințenia Cuvântului” semnat de Vasian Mircescu alias Mircea Vasii din Jiblea Nouă cu o prefață semnată de Aurel Goci („...cu acest remarcabil volum de versuri, d. Vasian Mircescu se înscrie în galeria amplă a scriitorilor vâlceni care au atins o audiență largă și o glorie națională” și o postfață semnată de Marie Jeanne Van Lujik („..această ultimă fază ar fi și cea mai importantă pentru evoluția conștiinței interioare a poetului, aceasta este faza în care poetul se îndreaptă către o lume binecuvântată de iubire, din pustietatea magică a unei colibe goale unde natura domnește sfânt în miros de levănțică.”); tehnoredactare și copertă Alexandru Petrea, și cu câteva ilustrate, grafica, realizată de subsemnatul. Redactor de carte, poetul Felix Sima...

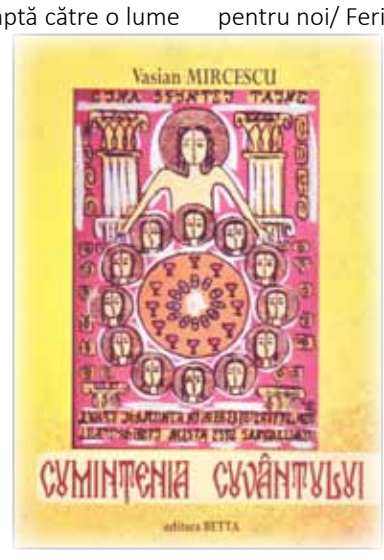

Atmosferă de adevărată lansare de carte, importantă, care se respectă, cu un public numeros, o sală neîncăpătoare la Biblioteca A E Baconsky din Călimănești, și care știe să guste din fructul pe care îl produce adevărata stare poetică creată de un poet, și el bine cunoscut...Editura Beta, în calitate de producător, care „nu mai are nevoie de prezentare” cum le spunea participanților în deschiderea manifestării culturale-una de elită-doamna Georgeta Tănăsoaica! care pe lângă faptul că a știut să fie o gazdă primitoare îndeplinește și funcția de director al bibliotecii, realizând în startul întâlnirii un portret literar reușit acestui talentat poet, și policalificat cetățean al orașului de sub Cozia. Au vorbit pe rând doamna Eliza Roha-o foarte reușită prezentare a volumului și o la fel de reușită prezentare a autorului, Mihai Sporiș, demonstrând o bună cunoaștere, la fel, a volumului dar și a autorului! Nicolae Roșu directorul Editurii; autorul, și ne-am permis și noi, subsemnatul, autorul ilustrațiilor, să ne spunem câteva gânduri...

În primul rând garanția pentru calitate a acestui volum al lui Vasian Mircescu o reprezintă faptul că el a fost întocmit de Felix Sima care cumva este chiar nașul de creație poetică a lui Vasian Mircescu pe care l-a prezentat în publicațiile Intol Press încă de la începutul începutului în anul 2006, când noi am preluat revista literară „Povestea Vorbei ”editată de Societatea „Anton Pann”! Iată anul acesta se împlinesc cinsprezece ani de publicare continuă în fiecare număr al revistei noastre, a poeziilor poetului Mircescu Vasian, care pre numele lui real Mircea Vasii- teolog, arhitect, poet, expert tehnic, topograf...de cinsprezece ani publică, după cum spuneam, în „Povestea vorbii 21” (acum).

Remarcăm extraordinara armonie a poeziei „Rugăciune” (bravo! Alexandru Petrea) cu tabloul pictat pe sticlă ce-l reprezintă pe proorocul Daniel în „groapa cu lei” din Babilonul lui Nabucodonosor: „Să cugetăm neîncetat la Tine/ Ca răul să devină numai bine/ Cu noi el să se roage pentru noi/ Feriți fiind de necazuri și nevoi/ Iertați apoi de răul pământesc/ Să ne învăluie tot binele ceresc...” („Rugăciune”)...Prin rugăciune Daniel scapă din prinsoarea leilor! Și datorită privirii sale calde-blânde date de Dumnezeu- Atotfăcătorul-el liniștete leii porniți pe pradă...atenționăm cititorul că este unul dintre puținele tablori realizate în arta picturii unde atât omul cât și animalul sălbatic sunt reprezentați în prim planul fețelor proprii, un tablou inspirat sau având coautor pe Bogdan Cichirdan tehnoredactorul revistelor Intol Press până în anul 2018! Imaginile chipurilor de lei fiind realizate pe computer la doisprezece-treisprezece ani. Rugăciunea poetului și animalul rege al junglei, desigur, este o interferență Eco care începe în timpul lui Noe și va sfârși în mileniul III, dacă nu va renaște!

O problemă neesențială, dar care există, nu credem că unei asemenea cărți îi face bine scrisul poeziilor la un rând și jumătate...chestiune de estetică! O altă problemă minoră este faptul că nu sunt referite cu dată și loc referințele despre Vasian Mircescu în capitolul „Extrase critice”! Noi cei care cunoaștem sensul creației poetice a lui Vasian Mircescu nu putem încheia fără a cita de pe coperta cărții câteva propoziții scrise de poetul Felix Sima despre prietenul nostru comun, în ale poeziei, și de cenaclu, V. Mircescu: „Rupând ritmul poetic, încălcând cu bună știință regulile prozodiei universale, Vasian Mircescu trăiește în Lumea sa, în Lumina sa, în Constituția sa, pe malul Oltului său, cu umbrele și valurile sale legănate de amurg, valuroi ce izbesc și temelia casei sale cu muzica sferelor sale dar, mai ales, a paralepipedelor cu acoperișe, cornișe și șarpante pe care le creează pentru contemporani.” (Felix Sima, referință, coperta volumului „Cumințenia Cuvântului”)

pcickirdan

CENACLUL „INTERFERENȚA ARTELOR 21” AL LICEULUI „CONSTANTIN BRÂNCOVEANU” DIN HOREZU

(ȘEDINȚA DIN IANUARIE 2020)

În data de 22 ianuarie 2020 a avut loc ședința de cenaclu pe luna ianuarie a elevilor de la Liceul Constantin Brâncoveanu din Horezu, ședință care s-a desfășurat în moderna sală a Primăriei care are ca scop dialogul permanent pe care Primăria din localitate îl are cu cetățenii orașului. Nici o legătură între desfășurarea cenaclului liceului și dialogul cu cetățenii Horezului, dar trebuie să se știe, la Horezu și nu numai că acest cenalcu și presa scrisă culturală din județul Vâlcea are loc în baza unui contract pe SEAP, lunar, care se desfășoară de opt ani; din păcate anul acesta, deși suntem în luna februarie, contractul pe 2020 nu a fost semnat de partenerul horezean de la Primărie, neputând deconta nici măcar benzina pentru transport de la Râmnic la Horezu a coordonatorului de cenaclu și editorului de presă culturală, existând riscul ca acest cenaclu să fie întrerupt...În articolul trei din contract se stipulează clar că contractul poate fi prelungit prin act adițional, dacă nu există disponibilități pentru reîntocmirea contractului anual, neexistând motive anul trecut de întrerupere a acestuia. Elevii nu-și pot întrerupe activitatea chiar și extra programei școlare pe lunile ianuarie și februarie că nu există aprobat bugetul care este anual și nu se aprobă pe zece luni!!...La ședința din luna în curs am avut frumoasa surpriză să participe doi studenți care anul trecut erau elevi și erau cei mai activi cenaclești. Aceștia ca și ceilalți care au absolvit liceul și-au păstrat calitatea de membru al cenaclului, făcând eforturi (transport, timp consumat) alături de noi ca acest excepțional exercițiu literar să nu fie întrerupt! Am menționat aceste lucruri pentru a se cunoaște de către toată lumea că Primăria Horezu, primarul Nicolae Sărdărescu este autorul moral și material al existenței Cenaclului de la Liceul C. Brâncoveanu (desigur, alături de directorul Aron Vladu) și acesta, de patru ani, este cel mai util și frumos lucru făcut de Primărie pentru tineretul și cultura Horezului! Cei care citesc aceste rânduri sunt rugați să ne transmită la redacția Culturii vâlcene opiniile dumnealor despre activitatea elevilor în cadrul cenaclurilor literare și artistice pentru a le trimite contabililor din Primăria din Horezu, care de ani de zile fac opinie (e drept, zadarnică!) diferită de a domnului primar Nicolae Sărdărescu în legătură cu excepționala activitate culturală a acestuia (pe curând un bilanț al activității culturale din orașul Horezu, care va cuprinde și perioada dinaintea mandatului actual, la fel de excepțională!...ceea ce înseamnă că Primăria, întotdeauna, a fost pe mâini bune!).

*

• Ioana Florentina Iana citește un fragment din romanul „Flacăra Timpului” vol II...

Teodora Mărunțelu (comentează): - Din punctul meu de vedere este scris frumos, profund, textul îmi place, îmi dă o bună dispoziție…

Iulia Alexandra Boangăr (comentează): - Într-un fel m-am simțit de parcă aș fi fost spectator acolo... Eram acolo, într-un fel vedeam ce vedea și ea, autoarea, trăiam, simțeam că vreau să fac ceva doar că nu puteam...Vroiam să o ajut să scape de acest coșmar; parcă eram încătușată, ceva mă ținea în loc.

• Iulia Alexandra citește un fragment, Actul 3, din piesa ei care se cheamă „În ziua de astăzi” deci până la sfârșit poate să fie altceva, mereu, continuu, o piesă de teatru aflată în lucru!...

Ioana Florentina (comentează): - Eu nu pot să stăpânesc această tactică de a scrie piese de teatru, dar ea o face cu o ușurință aparte și chiar o felicit pentru asta. Îmi place mult ...comicul de situație care vine, întrucâtva din opera lui Caragiale; și avem de aface și cu un comic de limbaj mi se pare că-l stăpânești foarte bine...spune Ioana, adresându-se direct autoarei.

Petruța Cocleț (comentează): Îmi place că folosești un limbaj curat, este accesibil, înțelege toată lumea ce vrei să zici, stare de comic bine reliefat, pe undeva mă regăsesc și eu printre personaje...frumos, valabil.

Teodora (comentează): Și eu am frați mai mici și chiar înțeleg situația, înțeleg comicul de situație, o felicit!

• Bianca Râpeanu citește poezia „Un ținut necunoscut”...

Iulia Alexandra (comentează): - Poezia ta îmi place foarte, foarte mult și simt un fel de nesiguranță în ea și simt cum vrei să dai drumul tuturor sentimentelor, dintr-o dată, pe care le porți, dar, nu știi cum, și încerci ușor, ușor să ieși din acea zonă de neconfort, încercând lucruri noi..(prin nou se încearcă să se înlocuiască vechiul care apasă, care creează indispoziție n.red.).

• Petruța Cocleț citește „Steluța timpului”...

Iulia Alexandra (comentează): - Povestea ta mă face să simt că citesc ceva ca o legentă, care mă duce cu gândul la zei! și legendele lor, nu știu, habar nu am de ce, dar într-un fel mi se pare că ai făcut ca steluța asta să fie un zeu, un minizeu, un fel de Hercule contemporan care ajută, salvează...

• Teodora Mărunțelu citește poezia „Eminescu”: „Eminescu, opt litere, patru silabe, un cuvânt/ ...”

Ioana Florentina (comentează): - Stilul acesta de poezie pe care-l abordează Mărunțelu Teodora mi se pare superb, (iată muzica, cantabilitatea, armonia, lucrurile care înnobilează poezia desigur interferența artelor, poezia și muzica, amândouă, în sine, în structura uneia și a celeilalte, egal; o spune un vlăstar al esteticului cotidian n.red.) și faptul că îl pomenești pe Eminescu, din start, mi-am dat seama că poezia este bună! (bravo, Ioana Florentina, așa este, subiectul înnobilează textul! n.red.)Declar cu mâna pe inumă: îl ador pe Eminescu!

Iulia Alexandra (comentează): - Îmi places stilul ăsta, faptul că este scurtă te face să o citești...Mi se pare o ironie să îl pomenești pe Eminescu, într-o poezie...Faptul că l-ai descris într-o poezie, uau! mie nu-mi iese nimic când vreau să descriu ceva, dar într-o poezie! Mi-e foarte greu să mă exprim și cu voce tare atunci când trebuie să descriu pe cineva, în scris, mai ales...mi se pare fantastic, cât de ușor și frumos te expui...

Petruța (comentează): - Stilul pe care l-ai abordat... este o poezie scurtă dar are un înțeles profund, îmi plac expresiile, este o poezie frumoasă!

Petre CICHIRDAN
Simona Maria KIS

PROCES VERBAL

Încheiat astăzi 22.01.2020 (ora 14) cu ocazia ședinței cenaclului literar - artistic „Interferența artelor 21”.

Au participat: Iana Florentina Ioana, Boangăr Iulia Alexandra, Cocleț Petruța, Mărunțelu Teodora, Râpeanu Bianca, Petre Cichirdan .

Ședința a început cu câteva remarci ale domnului Cichirdan Petre în legătură cu cenaclul literar pentru evoluționarea acestuia și a lansării noastre, după care am început eu să citesc un fragment din romanul meu ,,Flacăra Timpului” ce se află încă nefinalizat.

Mărunțelu Teodora spune că este scris frumos, profund, astfel încât stilul de scriere o face să vrea să citească tot materialul și să simtă textul cu adevărat.

Alexandra Boangăr continuă comentariul spunând că s-a simțit ca un spectator interior și s-a simțit în pielea personajului în timpul audierii fragmentului. Simțea totul cu exactitate, voia să intervină, dar se simțea încătușată... Alexandra Boangăr citește fragmentul din piesa ei de teatru sau scenetă ce pare o reprezentație umoristică a unor personaje în cadrul evoluției acestora, surprinzând, pentru auditor, comicul de tip I L Caragiale.

Domnul Cichirdan consideră că Alexandra începe să prindă, chiar surprinzător, tehnica teatrului, reușind să scrie foarte corect și în stilul dialogului scenic. Lui Cocleț Petruța îi place limbajul curat și exprimarea...autoarei. Spune că este o scriere frumoasă și adoră modul fluent în care relatează totul.

Mărunțelu Teodora intervine cu afirmația că îi place foarte mult modul în care este scris textul și simte că dialogul și întâmplările ar fi luate chiar din viață.

Râpeanu Bianca citește poemul său „Un ținut necunoscut” care reprezintă o realitate dură transpusă în sfera poetică purtată de un val imens de sentimente.

Alexandra Boangăr spune că simte nesiguranța atât în poezie, cât și în vocea Biancăi, când o citește. Îi place foarte mult, dar se vede că în poem ea se simte înstrâmtorată și cumva, simte acest lucru, încearcă să iasă din această stare.

Domnul Cichirdan Petre o felicită pentru poezie; spune domnia sa că autoarea practică același stil ca și el, cu alte cuvinte prozaic și cu dinamică interioară;... rima împerecheată sună destul de bine și îi recomadă să scape de cuvintele comune și să intre mai mult în starea poetică.

Petruța Cocleț continuă ședința citind un fragment din proza „Steluța Timpului”. Sunt surprinsă de talentul ei cum este și domnul Cichirdan. Textul Petruței, pe Alexandra o face să se simtă de parcă citește o legendă, ducând-o cu gândul la zei, „Steluța”, semănând cu un zeu.

Poezia Teodorei „Eminescu” pe care o citește chiar autoarea ne pătrunde adând în suflet, fiind un gen de poezie pe care îl alegi cu ușurință să-l citești.... Alexandrei îi place stilul ăsta scurt care te face să citești cu drag și interes poezia. Îi place cum îl descrie pe Eminescu, părând o ironie, dar și o excelență pentru ea că personal nu poate să scrie așa. Lui Cocleț Petruța îi plac expresiile și stilul poetic abordat...

Domnul Cichirdan Petre, susținătorul ședinței de azi, încheie spunând că a fost o ședință nemaipomenită.

Președinte,
Ioana Florentina IANA
(Clasa a XI-a, Lic. C. Brancoveanu)

STELUȚA TIMPULUI

Petruța COCLEȚ
(Clasa a XI-a, Lic. C. Brâncoveanu)

Steluța se simțe mai slăbită, de parcă ceva îi luase energia. Nu era sigură ce era, dar știa că nu e de bine. Vede în depărtare pe Naos care se apropie cu rapiditate de ea. Trebuia neapărat să scape de acolo, înainte ca ea să o prindă și să fie absorbită în abis. Izar intră în transă, din păcate, din cauza lipsei de putere. Fără ca ea să mai conștientizeze ceva, de nicăieri apare Jupiter, care simțise că nu era ceva în ordine cu micuța stea. Planeta o salvă pe Izar, neapropiindu-se prea mult de Naos și reușește să scape din acea arie întunecată. Izar își revine la normal și dintr-o data o cuprinde o stare neobișnuită. Parcă ceva sau cineva o chema pe ea. Fiind hipnotizată de această senzație, se îndreaptă spre Pământ, ghidată parcă de o forță magnetică. Se oprește exact într-un punct în care vedea perfect ce pericol o pândea pe o fetiță care alerga după o gărgăriță. Fetița alerga foarte aproape de marginea unei stânci. Nu era niciun părinte împrejur. Izar, mirându-se de sine, știa ce are de făcut. S-a prefăcut în praf strălucitor și a coborât pe Pământ până la fetița ce alerga fără grijă pe marginea drumului. Izar urmărește momentul când aceasta cade și se transformă într-un roi de fluturi care prind cu grijă fetița și o duc înapoi în apropierea părinților care erau deja îngrijorați că nu o găsesc.

- Mulțumesc, șoptise mica fată cu un zâmbet larg. Fluturașii dispărură fără urmă, iar Izar se întoarse pe cer fiind șocată de ceea ce tocmai făcuse. Jupiter o felicită spunându-i că era sigură că va face ce își dorește.

- Vezi? Ți-am spus că vei reuși! Îi spune Jupiter zâmbind steluței.

- Ai avut dreptate, nu trebuia să mă grăbesc, am știut când a trebuit să îmi fac datoria, spune Izar încântată. Izar se simțea din nou neobișnuit. Imediat Izar a simțit cum se mărește și a devenit atât de strălucitoare încât nu te puteai uita la ea. Era în culmea fericirii, în sfârșit a realizat că în orice lucru este nevoie de răbdare și perseverență. Nu a durat mult și vestea a circulat peste tot că Izar, mica steluță timidă și retrasă, a devenit o stea puternică, strălucitoare, devenind un exemplu pentru toate stelele din galaxie.

„FLACĂRA TIMPULUI”

(Fragment-Cap. 27)

Ioana Florina IANA

...

— Nu ai cum să înțelegi... niciodată nu vei înțelege și nici nu îmi doresc asta. Viața ta nu va fi un drum drept... va fi plin de durere și compromisuri ce te vor băga în întuneric... din cauza mea.

Beatrice tăcu pentru a putea înăbuși scâncetul de durere din interiorul sufletului și continuă aprig:

— Nu dispar de tot... evident nu, dar din viața ta voi dispărea complet... din viața voastră!

Oftă amar și o mângâie duios pe obraz, după care își retrase mâna să își șteargă umezeala de la ochi.

— Dar, ascultă! În interiorul sufletului tău voi fi acolo chiar dacă nu ai nevoie de mine... chiar dacă prezența mea vă face rău. Eu deja am uitat tot și în curând definitiv. Destinul a ales asta și îl voi asculta, explica ea cu blândețe și o veselie prefăcută.

Fetița stătea cu gura întredeschisă și cu ochi disperați fără să reușească să își dea seama despre ce era vorba. Ușor, ușor începea să uite de femeia asta pe care o credea străină. Era confuză. Nu știa sigur ce să creadă. Femeia plecă, iar fetița țipă după ea să se întoarcă. În schimb de vreun răspuns de la aceasta, simți cum o lacrimă fierbinte îi cade pe obraz.

Elizabeth privi cu milă fetița care o implora pe mama ei să se întoarcă și își adusese aminte că scena asta o visase atunci când căzuse în subteran, ceea ce nu o mira deloc, doar că știa că atunci când visa ceva, urma ca acel lucru să se întâmple când se așteaptă cel mai puțin. Știa suferința fetiței, o simțise mereu, dar nu o putea ajuta cu nimic. Adică nici pe ea însăși nu se putea ajuta. Trecând peste toate acestea, urmări femeia care ieșise pe stradă și care se uita agitată în jurul ei și apoi în cele din urmă la norul care se afla pe cer deasupra ei, întunecând toată zona. Stătu dreaptă dintr-o dată sub întunecimea norului, până când apăru în fața ei un om zvelt cu o robă neagră ce atârna pe asfalt și cu fața nici prea tânără, nici prea bătrână, capul fiindu-i acoperit. Beatrice părea sfidată de apariția lui.

— Timpul s-a scurs, zise el cu o voce demonică și rea încât îi răci sufletul lui Elizabeth.

Roșcata își adusese aminte de vocea aceasta, vocea aceea care o ascultase în timp ce era arsă pe umăr. Vocea care o băga și o băgase în sperieți de atunci. Îi era frică de acest om ciudat care parcă era deghizat în moarte și voia ca mama ei să plece de lângă el și să fugă, dar ea stătea dreaptă în fața lui, ca și cum l-ar înfrunta din priviri și cu atitudinea ei curajoasă. Ochii lui negri erau groaznic de înfricoșători.

— Acum îmi dai cheia sau...

— Nu, Apollyon! Nu îți dau nicio cheie și nu vei putea ajunge niciodată la statueta pe care am ascuns-o bine! spuse ea dur ca și cum ar fi cel mai mare dușman al ei.

Acest Apollyon părea enervat și dându-și gluga robei de pe cap, își lăsă părul negru la iveală fără nicio reținere, după care îi dădu târcoale femeii spunând:

— Blestemul te urmărește, iar tu îndrăznești să te opui? Chiar dacă vei muri tu, blestemul se va pune pe urmaș.

— Atâta timp cât nu va atinge nimeni statueta, totul va fi bine, Apollyon! Și chiar dacă îți dau cheia, nu vei ajunge la statuetă pentru că oamenii cu sufletul câinos nu au ce căuta în ascunzătoarea ei. Nu o să îți dai seama unde e nici cu cheia în mână. Doar o inimă curată își va da seama când va vedea lumina.

Apollyon răcni nervos și se duse în spatele ei, prinzând-o de gât ușor.

— După ce că ai lucrat pentru mine să guști puterea statuetei, ai mai și ascuns-o, fiind proprietatea mea!

— Nu era proprietatea ta, doar că nu puteai să o folosești tu și m-ai folosit pe mine, dar ajunge! strigă Beatrice aproape sufocată de mâna bărbatului.

Bărbatul se enervă cumplit și începu să o strângă mai tare de gât, în așa fel să exercite asupra lui Beatrice o putere neagră. Elizabeth se panică groaznic și ar fi vrut să intervină într-un mod sau altul, dar când își văzu mama răpusă la pământ, încremeni și nu mai avu nicio reacție. Se apropie de mama ei care nu se mai mișca deloc și se uită la bărbatul acesta care îi era acum coșmar. Fața ei nu mai avea nicio expresie, dar sufletul îi urla când a aflat adevărul despre mama ei, ea murise din ziua în care plecase. Se puse în genunchi lângă trupul ei și încercă să îi atingă mâna, dar ea nu mai sufla, nu mai mișca. Ridică capul la monstruozitatea ciudată și întunecată care acoperea întreaga lumină și îl ascultă ce zicea:

— Eu, regele umbrelor, o să câștig de fiecare dată!

Imaginea din fața ei se preschimbase în camera dezordonată cu obiectele aruncate peste tot și cu statueta la genunchii ei, în loc de mama ei. Mâinile ei tremurau, sufletul i se cutremura și mintea i se tulburase de tot. Aproape înnebunise din cauza statuetei, cum și din cauza ei a murit și mama ei, după ce plecase. Din cauza ei toate astea. O aruncă cu mânie sub pat și, fiindcă sufletul încă îi urla, dădu drumul urletului de durere pe gură și își înfipse mâinile în păr. Lacrimile curgeau una după alta, fața palidă avea un contur roșu în jurul ochilor înecați de disperare. Atunci își dăduse seama că adevărul durea și că mai bine nu îl afla.

Tatăl ei apăru în cameră auzind țipătul îndurerat al lui Elizabeth și speriat de imaginea camerei cu fata lui plângând în genunchi printre mormanele de obiecte, se aruncă lângă ea și o strânse în brațe, încercând să o liniștească. Ajunse și Antonnio în pragul ușii și privea îngrijorat la cei doi.

— Tată, te rog, să nu mă părăsești și tu vreodată! țipă ea, tremurând toată.

— Promit!

UN ȚINUT NECUNOSCUT

Bianca RÂPEANU
(Clasa a IX-a, Lic. C. Brâncoveanu)

Vântul împrăștie țărâna pe lângă picioarele mele,
Dar parcă un vârtej mă afundă și mă cuprinde
Iar gândurile mele sunt niște frunze uscate, de mult negăsite
Și eu pășesc singură, pe drum tot înainte.

Am ajuns într-un ținut plin de întuneric și înfricoșător
Și nu zăresc nici o umbră în zare
Nu-s decât copaci și o cărare fără de sfârșit
În rest, nu-i nici o vorbă, șoaptă sau suflare.

Încerc să mă îndrept spre altă direcție
Dar mi-e teamă să nu mă rătăcesc,
Ublând prin diferite locuri singură și neajutorată,
Și în zadar, ieșirea nu mai pot să o găsesc.

Vreau să strig ca să mă poată auzi cineva
Încep odată, din nou și din nou
Dar nu răspunde nimeni, nimeni nu mă aude,
Nu-s decât eu și singuraticul ecou.

Cum să fac să ies din acest labirint,
E un ținut nou sau o pustietate?
Nu știu ce se întâmplă aici,
Dar sunt copleșită de singurătate...

EMINESCU

Teodora-Denisa MĂRUNȚELU
(Clasa a XI-a D, Lic. C. Brâncoveanu)

Eminescu, opt litere, patru silabe, un cuvânt
Pentru unii geniu, pentru alții sfânt
Om fără pereche și neînțeles
Trecător prin viață, creator de vers.

Iubitor de viață, tânjind după amor
Cu inima de gheață, suferind de dor
Codru i-a fost frate, luna i-a fost soră
Fără frică de moarte, prin picături de rouă.

ÎN ZIUA DE ASTĂZI

-Teatru continuu-

(Fragment)

Iulia Alexandra BOANGĂR
(Clasa a XI-a, Lic. C. Brâncoveanu)

Scena 3

Elena părăsește încăperea, iar după o secundă de tăcere, Mara intră, trântind ușa, gălăgios.

Mara: Nu îmi vine să cred că nu e nimeni competent în casa asta, e oradoișpe, îmi e foame!

Între timp Matei intră pe ușă.

Matei: Ce e mă cu gălăgia asta? Ia zi-mi tu…

Mara: Tu să taci...

Matei: Nu, nu tac, tu să taci...Eu sunt mai mare, trebuie să mă asculți. E, comedia naibii!

Floarea: Ce e cu gălăgia asta? Măi copii, ce tot faceți atâta tam, tam?

Mara face un pas înspre mama sa.

Mara: Mama...

Matei: Mara face tâmpenii, nu asculta, se tot ia de Elena.

Floarea: Mara, dă-mi telefonu' acu.

Mara: Dar...

Floarea: Să n-aud, să fie clar. Dă-mi-l acum.

Mara scăpase telefonul din buzunarul blugilor, de la spate. Face un pas în spate, se întoarce cu fața spre ușă apoi fuge din scenă pe acea ușă. Floarea o urmă cu pași mici. În încăpere rămâne Matei care se aruncă pe canapea, cu fața în jos. Pe fundal se aude sunetul unui telefon care sună. Matei rămâne nemișcat timp de câteva secunde. Se învârte pe o parte și pică de pe canapea.

Matei: Au, firar ea să fie de treabă. Al cuitelefon e ăla? Voiam să dorm.

În timp ce Matei vorbește, Mara intră în încăpere.

Mara: Vroiai idiotule...vroiai, așa e corect.

Matei (pleznindu-se peste frunte): Tu de când nu ai mai fost pe la o oră de limba română?

Mara (pe un ton nervos): Bă, idiot cu ochi ce ieşti...

Matei: Eşti, se spune eşti, nu „ieşti”. Aoleu, cum de suntem frați?

Mara: Nici ieu nu știu cum de sîntem frați...

Matei (pleznindu-se încă o dată pe frunte): Aoleu mamă... (iese din scenă)

Mara începe să-și caute telefonul prin încăpere, aruncând pernele de pe canapea, răsturnând masa.

Mara: Aoleu, unde îmi este telefonul?

Mara părăsește încăperea trântind ușa.

Cortina se trage. Decorul se schimbă. În mijloc se află un pat cu baldachin, cu lenjerie vișinie. În laterale cte un dulăpior. Pe fundal, două dulapuri mari.

Ioana Florentina Iana

Bianca Râpeanu

Iulia Alexandra Boangăr

Petruța Cocleț

Teodora Denisa Mărunțelu

INVENTICA

CONFERINȚĂ DE PRESĂ

Cinci echipe ale Centrului „Alexandru Proca” s-au calificat să participle la competițiile de proiecte de cercetare ISEF și INESPO 2020

Proiectele și echipele Centrului „Alexandru Proca” din cadrul ICPE-CA, participante la barajele de calificare pentru competițiile olimpice internaționale, au avut și de această dată rezultate deosebite.

Astfel, 5 echipe ale Centrului Alexandru Proca s-au calificat să participe la următoarele competiții de proiecte de cercetare: competiția ISEF 2020 ce se va desfășura în Los Angeles, SUA, mai 2020:

◆ Eric Drutu, Mihai Mitrea (elevi la Liceul Internațional de Informatică București) - „Studiul piciorului de insectă cu aplicații în realizarea unor micromanipulatoare neconvenționale”; ◆ Ioana Iordan (elevă la Colegiul Spiru Haret) - „Cercetări privind microfirele, cu aplicații”; ◆ Ioana Seteanu, Ioana Vancea (eleve la Liceul Internațional de Informatică București)- „Contribuții privind hipertermia”; ◆ Ștefan Ursu (elev la Colegiul Nicolae Titulescu Brașov)- „Studiul geometriei variabile al aripilor pentru optimizarea portanței”.

Competiția INESPO ce se va desfășura în Istambul, Turcia, septembrie 2020:- Mihai Andrei (elev la Colegiul Național de Metrologie Traian Vuia București)- „Recuperarea componentelor electronice active, pasive, electromecanice și mecanice din plăcile electronice.” Prin demersurile făcute, ICPE-CA își propune să identifice excelența din domeniul cercetării științifice la nivelul elevilor de liceu și, de asemenea, să construiască echipe de lucru cu elevi inițiați în cercetarea științifică.

BIROUL DE PRESA ICPE-CA

INVENTICA 2020

Stimate Domnule/Doamnă Profesor,

Stimați Cercetători/Inventatori,

Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași și Institutul Național de Inventică Iași organizează cea de-a 24-a ediție a Salonului Internațional de Invenții, INVENTICA 2020, ocazie cu care suntem onorați să vă adresăm invitația de a participa la eveniment.

Cu o puternică tradiție ce dăinuie de peste 24 de ani, Salonul urmărește să reunească universități, institute de cercetare, companii, asociații, inventatori și persoane interesate de domeniul Inventicii și reprezintă o oportunitate de comunicare și diseminare a rezultatelor muncii din acest domeniu cu potențiali utilizatori și publicul larg.

A 24-a ediție a Salonului INVENTICA 2020 va avea loc în clădirea Universității Tehnice „Gheorghe Asachi”, Sala Pașilor Pierduți, Iași, în perioada 17- 19 iunie 2020.

Informații suplimentare privind modalitatea de organizare a Salonului le puteți găsi accesând site-ul www.ini.tuiasi.ro. (inventica.salon@tuiasi.ro)

Cu deosebită considerație,

Președintele Comitetului de Organizare, Prof.univ.dr.ing. **Neculai Eugen SEGHEDIN**

THE 24th INTERNATIONAL EXHIBITION OF INVENTICS

INVENTICA 2020, IAȘI – ROMÂNIA

17.06. – 19.06.2020

Iași, ROMANIA

Organized by:

Technical University "Gheorghe Asachi" of Iasi and National Institute of Inventics

CANADA, A DOUA CASĂ A ROMÂNILOR

DOCUMENTE DE IDENTITATE ÎN CANADA (II)

Emil MANZUR

Așa cum am mai spus, cele mai importante acte care trebuie obținute în Canada sunt: cardul de asigurări sociale, cardul de sănătate și carnetul de conducere.

Cardul de sănătate, în afară de utilitatea lui în sistemul medical, reprezintă, ca și carnetul de conducere, un act de identitate. Alături de cardul de sănătate, pentru a beneficia de servicii medicale gratuite, este nevoie și de o asigurare de sănătate. Aceasta se poate obține contra unei sume de bani plătită lunar. Cea mai mare parte din această sumă este plătită de către angajatorul dumneavoastră, în cazul în care lucrați. Asigurarea vă dă dreptul la medicamente gratuite, spitalizare, diferite tratamente, doctor de familie, dentist etc. Pentru medicamente, spre deosebire de România, se plătește doar o taxă de rețetă de câțiva dolari, medicamentele în sine fiind gratuite.

Medicul de familie vă prescrie rețeta, care este valabilă o lună, putând fi repetată de trei ori, după care trebuie să vă prezentați la doctor pentru consult.

La farmacie, toate medicamentele sunt puse în flacoane etichetate cu numele pacientului, denumirea medicamentului, cantitatea și modul de utilizare. (poza 1)

Spitalizarea și mare parte din tratamente și intervenții chirurgicale sunt gratuite, condițiile din saloane și sălile de operații fiind de cea mai înaltă calitate. (poza 2,3)

Un alt act foarte important este carnetul de conducere. Acesta se poate obține mai ușor dacă ați avut carnet de conducere în România și o vechime de 1-2 ani. După un examen scris și un test de conducere în oraș, care durează aproximativ 30 de minute, se poate obține categoria G2 și este valabil cinci ani. Apoi, în urma unui examen practic în oraș și pe autostradă, de aproximativ 45 de minute, se obține categoria G, categorie ce nu mai trebuie reînnoită.

Pentru cei care au o experiență de conducere mai mare de 2 ani, după examenul scris se poate da testul de conducere în oraș și autostradă, pentru obținerea categoriei G.

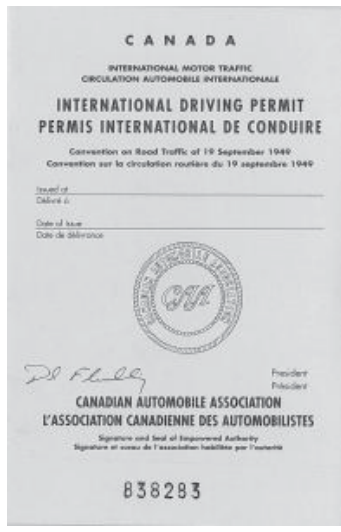

CANADA

INTERNATIONAL MOTOR TRAFFIC
CIRCULATION AUTOMOBILE INTERNATIONALE

INTERNATIONAL DRIVING PERMIT
PERMIS INTERNATIONAL DE CONDUIRE

Convention on Road Traffic of 19 September 1949
Convention sur la circulation routière du 19 septembre 1949

Issued at
Délivré à

Date of issue
Date de délivrance

President
Président

CANADIAN AUTOMOBILE ASSOCIATION
L'ASSOCIATION CANADIENNE DES AUTOMOBILISTES

Signature and Seal of Empowered Authority
Signature et sceau de l'association habilitée par l'autorité

838283

Dacă nu ați avut carnet de conducere acasa (în România), atunci procesul este mai lung: după un examen scris se obține categoria G1, putând să conduceți timp de un an alături de un șofer care are categoria G și o experiență de 4 ani. După această perioadă se poate da un examen practic (condus în oraș) G2. După un an se obține categoria G în urma unui examen practic în oraș și autostradă. Deci categoria G1 și G2 au valabilitate 5 ani, după care trebuie reînnoite.

Pentru a economisi timp, când plecați în Canada este bine să aveți deja carnet de conducere valabil și o experiență de cel puțin un an.

Chiar și pentru cei cu experiență de condus în Europa este recomandat să luați câteva ore de conducere cu un instructor calificat, pentru a vă obișnui cu șoselele și regulile de circulație din Canada. De amintit că la examen trebuie să vă prezentați cu mașina proprie, a prietenilor sau să închiriați una de la instructor.

Pentru cei care vor să viziteze România, pe lângă carnetul de conducere eliberat în Canada au nevoie și de un permis de conducere internațional. (poza 4) Acesta are valabilitate un an și poate fi folosit în afara Canadei. Se poate obține pe loc de la un birou CAA Canada sau după câteva zile prin poștă. Nu este necesar să fiți membru CAA (Asociația Automobilistică din Canada).

Când vrei să cumperi o mașină, trebuie să ți cont de mai mulți factori: ● dealerii din afara Torontoului sunt mai ieftini decât cei din Toronto; ● mașinile mai vechi de 10 ani pot avea motoare bune dar caroseria este sub orice critică (din cauza zăpezii și a sării care se aruncă iarna pe străzi); ● mașinile ținute în garaj pe timp de iarnă sunt mai ruginite decât cele ținute afară sub acoperiș (de aceea mulți canadieni își fac carport în afara garajului), deoarece procesul de dezgheț al zăpezii de pe mașină este încetinit, aproape oprit, iar sarea nu apucă să acționeze intens pe tabla mașinii (mai ales la praguri și podeaua masinii); ● trebuie verificat istoricul mașinii. Există situații când o mașină poate avea mai mulți proprietari (pe rând, nu în același timp) sau mai multe daune (din cauza accidentelor), deci în momentul când vă hotărâți să cumpărați o mașină, contra unei sume modice puteți face verificare carfax (se listează tot istoricul mașinii);

Alt pas important este asigurarea obligatorie. Este foarte ciudat să faci o asigurare auto prima dată în Canada. Ca să poți să faci o asigurare bună trebuie să înveți niște secrete pe care cei de la asigurări nu vor să le știți. În chestionar sunt tot felul de întrebări și în funcție de cum răspundeți la ele asigurarea poate fi mai mare sau mai mică, cotația fiind influențată de: vârsta șoferului (dacă aveți peste 25 de ani plătiți mai puțin); distanța de la servici până acasă (dacă distanța e mai mică plătiți mai puțin); dacă aveți alarmă plătiți mai puțin; locul unde vă țineți mașina (garaj mai puțin, afară mai mult); gradul de poluare al mașinii; numărul de șoferi care o conduc sau stau cu dumneavoastră în casă (dacă aveți o persoană în familie cu carnet de conducere și fără mașină, agenții o să vrea să o treacă ca și conducător secundar, caz în care plătiți mai mult; distanța pe care o parcurgeți anual (sub 8000 de kilometri plătiți mai puțin; mașinile cu două uși plătesc mai mult pentru că sunt considerate mașini sport; dacă mergeți cu mașina la lucru plătiți mai mult; zona în care locuiți (dacă e considerată mai puțin sigură plătiți mai mult); dacă ați făcut o școală de șoferi în Canada plătiți mai puțin; dacă ați luat amenzi sau ați avut accidente plătiți mai mult. Atenție: dacă sunt multe accidente și amenzi se poate ajunge în situația să nu vrea nicio companie de asigurări să vă aibă client, iar în cazul că veți găsi una, suma va fi imensă fiind considerat risc major. Cei divorțați plătesc mai mult; cu cât orașul e mai mare plătiți mai mult.

Toate aceste întrebări nu au ca scop decât mărirea asigurării. Dacă aveți accident și ați mințit la întrebări asigurarea nu va plăti nimic. De exemplu: în cazul când declarați că sunteți singurul conducător al mașinii și era la volan un alt membru al familiei în caz de accident sau dacă declarați că aveți mașina doar pentru plăcere și aveți accident în timp ce mergeți cu ea la servici.

Dacă ați reușit să faceți o asigurare pe placul dumneavoastră, următorul pas este înmatricularea mașinii. Această etapă durează foarte puțin. Mai mult stai la coadă până îți vine rândul decât stai la ghișeu. Canadienii sunt maeștri când e vorba de colectarea taxelor și impozitelor.

Plăcuțele și certificatul de înmatriculare costă aproximativ 250 de dolari canadieni/an (ține loc de impozit), iar pentru obținerea lor aveți nevoie de actele fostului proprietar, actele dumneavoastră și suma de bani.

Așa cum aveți nevoie de un doctor de familie, stomatolog, frizer etc., tot așa aveți nevoie de un mecanic pentru mașina dumneavoastră. În afara faptului că acesta cunoaște mașina cu toate problemele ei, mergând la același mecanic prețurile sunt mai mici. Pentru găsirea unui mecanic apelați la cunoștințe sau prieteni. Cele mai bune alegeri se fac prin recomandare.

ARHIMANDRITUL GAVRIIL PETROVICI
– Inițiatorul refacerii din ruine a Mănăstirii Bistrița –

Arhim. Veniamin MICLE

Arhimandritul Gavriil Petrovici (1829–1857) a condus Mănăstirea Bistrița aproape trei decenii. Originar era din sudul Dunării, cum nota în anul 1831 ierodiaconul Chesarie că a „ieșit din sfânta Mănăstire Bistrița în zilele egumenului Gavriil sârbul", iar inscripția de pe un sfeșnic, confecționat în 1836, precizează că s-a „născut în orașul Vrața din Bulgaria".

În timpul egumeniei Arhimandritului Gavriil, Mănăstirea Bistrița a cunoscut o intensă activitate culturală, artistică și gospodăreasca; primește în obște pe renumitul zugrav și cântăreț, fratele Gheorghe, devenit Gherontie monahul, de la care se păstrează și astăzi câteva opere celebre: Copia de pe un vechi Tablou care reprezintă intrarea în mănăstire a banului Barbu Craiovescu pentru călugărire (1830) și renumita Icoană triptic cu șase fețe (1833); sprijină pe ultimii reprezentanți ai caligrafilor și miniaturiștilor bistrițeni, monahii Pahomie și Partenie; primul scrie un Miscelaneu teologic (1832), Pomelnicul bisericii din parohia Costești și Descoperirea Sfintei Liturghii (1834) unde se păstrează însemnarea: „Năstavnic al sfintei Mănăstiri Bistrița fiind Sfinția Sa părintele chir Gavriil arhimandrit". Monahul Partenie restaurează pictura bisericuței „Sfinții Arhangheli" din Peșteră și icoanele din biserica Mănăstirii, scrie Paraclisul Sfântului Grigorie Decapolitul, ilustrându-l cu frontispicii și miniaturi.

Arhimandritul Gavriil construiește Casa egumeniei, de lângă biserica Bolniței, terminată în „1836, septembrie 13", cum adeverește inscripția de pe frontonul sudic, trasată în tencuiala proaspătă; despre ea, Grigore Alexandrescu scria în 1842 că, egumenul „a zidit... o pereche de case îndestul de lumești, dar minunate pentru odihnă"; este o clădire etajată, având la parter „trei camere, fiecare cu câte un iatac", adică dormitor, iar la etaj, șase camere, o sală mare și balcon cu geamlâc.

Potrivit hotărârii Departamentului din Lăuntru, adoptată la 24 ianuarie 1838, ca „proprietarii moșiilor să pună în lucrare textul Regulamentului Organic, înființând prin toate satele școli pentru copii", la 11 iunie 1838, egumenul face „poftire domnilor sub-ocârmuitori, ca să scrie... mai ales arendașilor ce se află la moșiile Mănăstirii, și aceia cu aleșii satului și cu locuitorii mai mult să urmărească spre rezolvare". De asemenea, informează Departamentul că nu a reușit să pună „cu toată bucuria... în lucrare facerea școlilor încă mai dinainte, căci alinierea satelor nefiind terminată, s-a întârziat cu însemnarea locului" unde să fie clădită școala. La Vaideei, școala a fost zidită cu contribuția egumenului, în 1839; ea funcționa și în 1875, dar fiind neîncăpătoare, necesita construirea unui nou local.

La numirea în funcția de egumen a Arhimandritului Gavriil, vastele clădiri ale ctitoriei Craioveștilor erau grav avariate din timpul Revoluției lui Tudor Vladimirescu (1821). Într-o însemnare păstrată pe o filă din Octoihul ieromonahului Macarie (1510), citim că: „În anii de la leat 1821 și până la 1822 a fost răzmerița lui Tudor"; mănăstirea „fiind arsă în vremea rebelii. 1821, noiembrie 21", mai ales că egumenul Teodosie Arhimandritul (1819–1821) sprijinea mișcarea pandurilor, fiind numit „rebelist", în calitate de susținător convins al ideilor promovate de conducătorul lor.

De asemenea, cutremurul din anul 1838, despre care Sava Alexandru nota că s-a produs în „ianuarie 11, la opt și jumătate ceasuri evropienești, adică la patru ceasuri turcești", precum și cel din 8 octombrie 1840, au scos clădirile din folosință, încât, Grigore Alexandrescu scria: „La cea dintâi vedere mi-am adus aminte de cuvintele economului de la Cozia: <La noi pică, dar la Bistrița plouă>. Totul e trist și dărăpănat înlăuntru, totul e vechi și neîngrijit pe dinafară".

Ales domn al Țării Românești, Gheorghe Bibescu (1842–1848) inițiază, printre altele, o amplă acțiune de salvare a vechilor monumente naționale, fiind recunoscut ca mare protector al lor. Conștient de complexitatea lucrărilor cerute într-o operă de restaurare, apelează la arhitecți străini cu studii de specialitate și experiența necesară, angajând pe vienezii Ioan Schlatter, Iulius Fraywald și Anton Heft. Primul este numit „arhitect mănăstiresc" și va contribui, până către sfârșitul secolului, la restaurarea aproape a tuturor monumentelor afectate din Principat

Ruinele la care ajunsese renumita ctitorie a boierilor Craioveești îl determină, în anul 1845, pe egumenul Gavriil arhimandritul să înainteze, în aceste împrejurări favorabile, un memoriu afirmând, printre altele: „Strămoșii Înălțimei Voastre, răposații întru fericire domni, vă roagă din cer să nu lăsați osteneala lor întru dărăpănare, ci să priviți cu ochii milostivirii asupra unor asemenea sfinte locașuri pe care cu duh înalt le-au zidit și le-au înzestrat pentru scopul prevăzut de ei, și cu care Statul se mândrește, întâmpinând multe moralicești fapte, pilduite chiar de Sfintele Evanghelii, spre ajutorul omenirii". Domnitorul cunoștea mănăstirea din verile petrecute la Hurezi; aprecia strălucitul ei trecut de vatră culturală și spiritualitate a țării, prefera clima blândă și cadrul natural admirabil în care era amplasată, motive suficiente pentru a-l determina să-și construiască aici reședința domnească de vară. În consecință, domnul hotărăște refacerea ei.

Pentru realizarea scopului propus, domnitorul Gheorghe Bibescu încredințează întocmirea documentației grupului de arhitecți condus de Ioan Schlatter. Grandiosul proiect aparține lui Iulius Fraywald, cum notează inteligentul monah, econom și viitor egumen bistrițean, Teodorit Zăgănescu: „Fraywald arhitector a făcut planul acestei sfinte Mănăstiri".

Inițial, domnitorul Bibescu intenționa să restaureze Mănăstirea Bistrița aplicând procedeul de la mănăstirile Tismana și Arnota: dărâmarea locuințelor, dar păstrarea bisericii. Însă, necesitatea nivelării terenului pentru amplasarea noilor clădiri, concepute în stil modern, impunea și demolarea ei. În consecință, șeful Departamentului Credinței înaintează domnitorului un raport, propunând „ridicarea din temelie a bisericii, ca să fie unită cu arhitectura binalei ce se face, căci de va rămâne precum se află, cunoașteți Înălțimea Voastră, câtă nepotrivire este, aflându-se casele cele spre locuința oamenilor luminate, și a lui Dumnezeu casă, întunecată".

Primind raportul, domnul Bibescu inspectează șantierul și constată că: Zidăria bisericii nu-și are statornicia cuvenită, fiind dintru început zidită foarte ușor, iar cele după vremi cutremure au slăbit-o așa de mult, încât peste puțini ani s-ar fi dărâmat de la sine", în consecință, decide „a se preface din nou", iar „logofătul bisericesc se va îngriji cât mai degrabă să mi se înfățișeze planul, împreună cu devizul materialelor trebuincioase". Potrivit raportului întocmit de arhitectul Ioan Schlatter, „biserica cea veche s-a dărâmat și s-au început temeliile celei noi", care nu păstrează nimic din conturul ctitoriei Craioveștilor.

Lucrările au început în anul 1846, sub conducerea lui Iulius Fraywald. După demolarea vechilor clădiri, s-a nivelat terenul și s-au construit ziduri puternice pentru sprijinirea teraselor formate la sud și vest de viitoarele clădiri. Spre est, construcția are o puternică temelie, înaltă de 8 m, realizată din piatră cioplită. Comparând lucrările de la Bistrița cu cele de la Cozia, la 13 noiembrie 1847, Schlatter raporta: „Cu toate că la clădirea acestei Mănăstiri se vor face multe temelii, mai cu seamă despre nord și răsărit, dar lucrarea de aici tot nu va pricinui atâta greutate ca cea de la Mănăstirea Bistrița". Totuși, la data respectivă, lucrările erau foarte avansate. În 1846 se terminase în roșu pavilionul sudic, iar în 1847 a fost tencuit interior și exterior, iar ferestrele erau toate montate; pavilionul nordic era terminat în roșu, acoperit și o parte tencuit; pivnițele, bucătăria și brutăria, amplasate în acest pavilion, precum și încăperile din cele două turnuri, erau boltite. De asemenea, clopotnița se afla ridicată „până la jumătate din înălțimea ei hotărâtă". Clădirile economatului se construiseră deja până la „înălțimea de trei stânjeni, zidite peste tot din piatră"; raportul mai preciza că, „la aceste clădiri fiind poziția locului favorabilă, s-a mai făcut încă o altă pivniță, afară de cea care este proiectată în plan". Cu privire la biserică, „ferestrele și ușile s-au isprăvit toate, precum și o parte din geamurile lor, care se vor găti peste iarnă".

Prin raportul din toamna anului 1847, arhitectul Ioan Schlatter informa Departamentul Credinței că: „Toate clădirile de căpetenie, împreună cu clopotnița și clădirile iconomiei se vor putea găti cu totul până la sfârșitul anului viitor, de va fi vremea favorabilă, iar biserica se va găti numai din roșu". Din nefericire, se ivesc probleme tehnice și, mai ales, evenimente politice neprevăzute. După terminarea pivniței de sub pavilionul nordic, apare un izvor de apă care o inundă. Pentru protejarea ei, s-a impus executarea unui canal de-a lungul „curții iconomiei". Gura canalului începe în partea vestică, aproape de clopotniță, ocolește clădirea și se termină în partea extremă de est. Raportul arhitectului menționează că „acest canal, în lățime de 2 muhuri și înălțime de 4 muhuri, este zidit peste tot cu piatră și boltit deasupra cu cărămidă. Canalul s-a săpat mai peste tot în adâncime de circa 4 stânjeni, și nefiind pământul bun, cu multe ploi, se tot surpa șanțul, pricinuind cheltuieli însemnate". În secțiune, canalul se prezintă exagonal, cu o latură mare în partea inferioara, și alta mai mică, în cea superioară. De asemenea, se precizează că „lucrarea acestei Mănăstiri se isprăvea cel puțin cu un an mai înainte dacă era locul regulat, prin care s-a pricinuit multe piedici, mai cu seamă la săparea șanțurilor". Dacă problemele tehnice au fost rezolvate de iscusiții arhitecți, evenimentele sociale și politice, cauzate de Revoluția din 1848, au determinat abdicarea domnului Gheorghe Bibescu. În consecință, șantierul de la Bistrița și-a încetat lucrările; ele au fost reluate abia în anul 1852, fără a mai cunoaște ritmul inițial. Totuși, în 1855 se termină biserica, fiind sfințită la 15 august de mitropolitul Nifon al Țării Românești, în prezența Domnului și a Doamnei Știrbei, însoțiți de înalții demnitari ai statului.

În 1856 s-au încheiat toate lucrările, eveniment consemnat în Pisania amplasată pe zidul exterior al clopotniței, având următorul text: „Fiindcă această Mănăstire Bistrița se afla în starea cea mai ruinoasă, așa din cauza aceasta, a hotărât Măria Sa Domnul Gheorghe Bibescu, în anul 1845, dărâmarea acestei ruine, împreuna cu biserica, și a se reclădi, precum există în ființă. La 26 septembrie 1846, s-a pus temeliile de M. M. lor Domnul și Doamna, în prezența tuturor miniștrilor și boierimii. În anul 1850 și 1851, din pricina evenimentelor, a fost întreruptă această lucrare, iar în anul 1852 începându-se iarăși lucrarea, în anul 1855 desăvârșindu-se sfânta biserică, la 15 august, în ziua Sfintei Mării, s-a sfințit prin Eminența Sa Părintele Mitropolit D. D. Nifon, în prezenta M. M. lor Domnului și Doamnei Știrbei, și în luna lui septembrie 1856 s-au predat toate clădirile gata. Proiectele acestor clădiri s-au alcătuit și executat prin arhitecții clădirilor mănăstirești Ioan Schlatter, Scarlat Beniș și ajutorul lor, Iulius Fraywald, sub egumenia Părintelui Gavriil arhimandrit".

Clădirile impun prin monumentalitatea lor; fațada cu mulțimea ferestrelor, turlele înalte, crenelurile pe acoperișuri și porțile masive încadrate în portalul de piatră cioplită, creează aspectul unui castel medieval; ornamentația arhitectonică obținută din numeroase profiluri, solbancuri, nișe, arcuri din cărămidă aparentă, îndulcesc înfățișarea destul de severă și rece a construcției. Prin poarta sudică, se pătrunde în incinta nu prea larga a Mănăstirii, în centrul căreia este amplasată biserica; ea domină întreg ansamblu. Flancată la sud și la nord de clădirea supraetajată, prevăzută la extremitatea răsăriteană cu câte un turn înalt, unite la vest de un rând de clădiri, fără etaj, la mijlocul cărora se înalță impunătoarea clopotniță; spre est, incinta este marcată de un parapet, având un foișor înălțat pe stâlpi de piatră cioplită, ornați la bază și capitel cu motive florale. Întreg ansamblul reprezintă o construcție unitară în stil neogotic, caracteristic secolului al XIX-lea, unic în arhitectura românească.

Ajuns la vârstă înaintată, egumenul Gavriil Petrovici își încetează activitatea la 6 august 1857. În același an, pe un ordin al Ministerului Cultelor, înregistrat în arhiva Mănăstirii la 24 august, apostila îl menționează ca: „Fostul egumen".

DONAȚIE DE CARTE LA CERNĂUȚI

(Urmaredin pag. 4)

Capitolul „Săptămâna patimilor": esența Evangheliilor-părăsirea omului de către Dumnezeul său și încredințarea sufletului către Dumnezeul din ceruri!...marele punct pus la sfârșitul vieții care trebuie să fie logică! Logica vieții, sălășuirea ei din tată în fiu, din fiu în fiu, din generație în generație: 1-2-3 o relație gnostică și mai ales naturală!...tatăl, mama și fiul, adevărata Sfântă Treime! Mai deduce că: pământul sacru, jos! la rădăcină; și sus nimic, doar cerul infinit, și între acestea marea ca o fata morgana...„Acolo jos, unde există durere, există pământul sacru. Acolo sus, nu există nimic în afară de Casa lui Dumnezeu și Poarta cerului.”„ Învierea și Înălțarea lui Iisus" este noul capitol, pe care citindu-l constatăm fără să mai dăm citate că: creștinul care nu este oaie ascultătoare, nu este nimic. Petru este piatra care se înmoaie ca brânza, iar ei, ucenicii sunt ca Petru, oameni! De aceea strigăm deznădăjduiți în fața morții: Doamne, de ce acum? …Noi, ortodocșii români ne-am opus: al Tatălui, al Fiului și …al Mamei! Mama de Domn-Maica Domnului! Aceasta este icoana făcătoare de minuni…Autoființarea! Judecata personală este un act personal la omul om și nu animal. Femeia iubește omul mai mult decât bărbatul, căci la ea este prima lui casă!... „Călătoriile misionare" este un alt capitol, apoi „Misiunea apostolică a Mariei Magdalena", „Treizeci de ani în peștera din Muntele Sainte Baume", „Maria Magdalena-Sfânta care a înțeles mesajul lui Iisus", „Elogiul lui Francesco Petrarca de la muntele Sfânt Sainte Baume", „Fericiți veți fi când din pricina mea vă vor ocărî și vă vor prigoni…"

,,REGIMENTUL ALB'' AL SCRIITORULUI IOAN BARBU

Victoria STOLOJANU-MUNTEANU

Scriitorul Ioan Barbu îmbină măiestrit narațiunea cu descrierea în scopul realizării unui tablou măreț al existenței noastre în spațiul mioritic.

Din fiecare text aflăm câte ceva despre poporul român. De exemplu, din schița ,,Duba culegătoare de suflete'' în care este evocat un moment dramatic din perioada colectivizării, aflăm că cei care nu se înscriau de bună voie puteau plăti cu viața.

Prozatorul Ioan Barbu folosește în scrierile sale un stil specific, reușind să-i dea cititorului impresia că, în timpul lecturii, se află la granița dintre real și ireal.

Citind aceste proze scurte ni se pare că participăm direct la acțiune și că, uneori, putem interveni în desfășurarea întâmplărilor.

Ioan Barbu își exprimă cu un curaj deosebit rostirea adevărurilor despre diferitele împrejurări ale istoriei românilor cunoscute din istorie sau necunoscute, dar în mod cert neexploatate artistic într-o carte de proză pentru raftul întâi al librăriilor și mai mult, pentru marea literatură română. Aceste subiecte din istoria noastră, a românilor, sunt greul predilect al prozelor sale din ,,Regimentul alb''. Ar fi oare ele verosimile dacă autorul nu ar scoate din tolba de artist concurentele sau mai bine-zis convergentele istoriei cu ființa neamului, adică tradițiile și obiceiurile?

Tradițiile și obiceiurile vorbesc și ele în carte. Nu au deloc un rol secundar, ci mai degrabă aruncă asupra faptelor istoriei narate aici și asupra eroilor lumina de viu, de adevăr.

Staticul tablourilor cu scene de război, unele foarte cunoscute de români, ca ,,atacul cămășilor albe'', din 1917, care dă chiar titlul cărții, ,,Regimentul alb'' este departe de șuvoiul epic al scriitorului Ioan Barbu care ne demonstrează continuu, atât prin scriitura sa cât și prin exemplul personal de dăruire, că istoria neamului românesc trebuie să ne stea la căpătâi de ne-ar face numai să nu mai repetăm greșelilor trecutului... dar dacă vom deveni toți eroi, adică oameni de acțiune care nu lăsăm viața să treacă pe lângă noi și să ajungem precum Ivan Ilici, eroul lui Lev Tolstoi, ca atunci când vom avea sfârșitul aproape, să petrecem acel timp urlând. Asta după ce ne-am da seama că ne-am trait viața doar în ciclul anotimpurilor, primăvara săpând, toamna culegând, adică ...am fost trăiți.

Se simte bine autorul prezentându-ne câte un erou, sau eroi care ne pot devenit icoane și ne sunt icoane, caci simplul pomelnic al fiecărui neam, că-l cheamă pe neam Cărbunescu, că-l cheamă pe neam Munteanu sau Barbu, Cichirdan sau Drăgușin, pomelnicul neamului este o pagină de istorie...iar aceste pagini alcătuiesc istoria, nouă, celor de azi rămânându-ne datoria să împlinim visuri din idealurile strălucite ale celor din pomelnice. Depășim ținutul românesc și privim bardul nostru Ioan Barbu înscriind o pagini de literaratură glorioasă, plină de patriotism, în conștiința generației de azi.

Autorul este pe drept cuvânt un ambasador al culturii și literaturii române în lume și, prin exemplul personal, un erou mare, la umbra căruia cresc lăstarii...și încă nu a început Târgul ,,Gaudeamus, carte de învățătură, ediția 2019 când Ioan Barbu va lansa cartea ,, Eroii mei cu nume de stele''. Dar numai această carte?

3.10.19, Bumbești-Jiu

REVOLTA DIN CÂRCIUMĂ

Ion MICUȚ

Viticultorul Gică Bogatu s-a dus la începutul lunii octombrie la cârciuma din sat, unde știa că se adună localnicii, pentru a angaja 14-15 lucrători necesari la recoltarea strugurilor din podgorie, pe o perioadă de 10 zile.

Aici se aflau adunați vreo 30 de săteni, din care aproape un sfert erau femei, stând la mese vociferând agitați, fiecare având pahare și sticle cu băuturile preferate, de diferite tării. Toți strigau, gesticulau, dar nu asculta nimeni pe nimeni, deseori auzindu-se prin norii fumului de țigări, înjurături simple sau alcătuite din mai multe cuvinte legate, din care nu lipseau: nașterea, soția, mama, sfinții, morții...

Singurul care fierbea, dar nu izbucnea, era cârciumarul care scria consumațiile pe caietul ferfeliţat și supărat că până la acea oră de la miezul zilei nu încasase niciun ban.

- Intrând în cârciumă, fermierul, nebăgat de nimeni în seamă, strigă de două ori să se facă liniște. Văzând că nu este ascultat, trase un scaun, se urcă pe el, bătu de câteva ori din palme, fluieră cu două degete, ca să se mai domolească zarva și strigă la cei din încăpere: Măi dragilor, măi fraților! Ascultați-mă o clipă! Caut vreo 15 persoane, femei și bărbați, la cules de vie, plătesc bine la sfârșitul zilei! Am de lucru o săptămână!

- Lasă-ne patroane în pace, nu ne mai deranja, că suntem destul de cătrăniți! - îi strigă unul burtos cu cămașa deschisă până la buric.

- De muncă ne arde nouă acum? - țipă și o femeie după ce goli berea din sticlă.

- Măi fraților, măi oamenilor! Ajutați-mă! Că acum e momentul, apoi se strică vremea, încep ploile și mucegăiesc strugurii pe araci! - îi imploră viticultorul. Plătesc bine, un milion la zi!

- Poți să ne dai și două, că nu ne interesează! Avem beleaua noastră mult mai grea! - replică lehamite un tânăr care butona telefonul, trimițând SMS-uri la prieteni.

- Matale ai nevoie de noi 7-8 zile și apoi ce facem? - completă un altul cu plete și barba îmlpletită în două codițe.

- Dau și mâncare de două ori pe zi, cazare la fermă, baie, televizor!

- Nu ne trebuie dom'le! Du-te matale la penitenciar și vorbește să-ți trimită niște deținuți sau la cazarmă, că și așa soldații n-au nimic de făcut!

- Ce se-ntâmplă cu dumneavoastră? Că altă dată ne-am înțeles! - strigă nedumerit fermierul.

- Domnu' Gică, noi n-avem nimic cu dumneata, zise unul între două vârste, care fusese în Spania la lucru și venise după trei luni pentru că patronul nu le lăsa timp suficient pentru țigări și cafea. Ai fost mereu corect cu noi! Primarul e nenorocirea noastră! Ne-a tăiat ajutoarele sociale: de lemne, de copii mulți, de murături, subvenții de localitate izolată, pentru medicamente, sprijin bănesc la inundații, secetă, zăpadă, cadouri de Paști și de Crăciun, de ziua comunei, rechizite la copii, ajutoare cu haine și alimente venite din străinătate. Ne-a spus că pentru a le primi din nou trebuie ca 7 zile pe lună să muncim pentru comună, că vrea să facă un dispensar și să betoneze toate șanțurile. Păi ce, noi suntem proștii lui? Să ne bage la muncă forțată, cum făceau unii pe vremuri când trimiteau oamenii în lagăre?

- Să vedeți ce obraznic a fost cu noi! Ne-a spus că sunt scutiți de muncă numai cei care au certificate medicale, argumentă altul cu chiștocul în colțul gurii și pe cap cu fes pe care scria King.

- De unde s-aducem noi certificate, că trebuie să plătim la doctor ca să ne găsească vreo boală, ținu să explice o femeie cu blugi supraelastici și cu bluză transparentă întinsă pe bust. Norocul nostru mai e că au mărit acum alocațiile la copii, eu am patru și iau peste cinci milioane lunar, că ce m-aș face fără acești bani? Că și așa, jumătate îi bea bărbatul, vai de capul meu!

- Cred că face el vreo hoție, că statul dă banii pentru noi, ăștia amărâți, dar îi bagă el în buzunar, mai zise cel care fusese în Spania.

- Trebuie să îi facem reclamație, tună alt cetățean de vreo doi metri, eu știți că am făcut pușcărie pe nevinovate și am cunoștințe juridice. Îl reclamăm la DNA pentru abuz în serviciu și cerem să-l dea și afară din funcție că în mod terorist ne pune viața și sănătatea în pericol!

- Băi lungane, ar fi mai bine să-l acuzăm de genocid ca pe Ceaușescu, că vrea să ne distrugă ca specie, interveni cu voce rară și apăsată cârciumarul.

Fermierul întrebă:

- Păi dumneata cu ce ești afectat? Că ai o afacere personală și nu te poți plânge că nu trăiești bine, coborând apoi de pe scaun.

- Cum puteți vorbi așa domnule Gică?! Eu sunt cel mai plesnit în soartă. Cui mai fac eu vânzare, dacă bieții oameni nu mai au bani? De unde mai încasez eu vânzările făcute pe caiet de luni de zile? Falimentul mă mănâncă!

Deodată, în încăpere se prăbuși o liniște înspăimântătoare și la toți se rotea în cutia capului, ca o tiribombă, cuvântul: Faliment! Faliment! Intră cârciuma în faliment!

Rm. Vâlcea, 27.12.2019

DIN CICLUL „PROZEMICI"

D-ALE SATULUI

N.TOȘU

Era pe la jumătatea prânzului ; toamna se decolorase până în călcâie; lume care zbârnăia la deal şi la vale... Eternitatea, plictisită de agitaţia ieftină pe care o întreţinea venirea iernii, mai făcu un efort şi luă la cercetat uliţa Ursului. Neaşteptat, aceasta se împiedica de un surcel, ce să vezi, chiar în faţa casei noastre, întârziind atât cât trebuie, altfel „momentul" ar fi intrat la „perisabile". Protagoniştii, preotul Constantin, în pas domol, pufăind din lulea, se ducea la prăvălie ; săteanul Trână Goglează, aproape gonind, după cum îi era obiceiul, plecase de-acasă cu misiunea tristă să îl găsească pe Sfinţia Sa. Aşa că întâmplarea cu care aş vrea eu să vă stârnesc curiozitatea, nu e o glumă voluntară, meşterită de ,,peana me'',adaosul produs de mine este mai mult o pierdere- tatălui meu închin această istorioară. El era depozitarul spiritual al adevărului despre comunitatea în care îşi dospea zilele...mai tot timpul era plecat la lucru, ca tâmplar, ori dogar- auzea şi povestea.

Înaintea întrevederii,Trână se conformă tipicului, descoperindu-şi capul, dar în vârtejul cu care i se eliberau gândurile în vorbe, ca mai mereu, păcătoasele ieşiră încăierate, acesta uită să îl salute pe preot şi atacă intrarea în vorbă, ca pe coastă, cu capra la frunză:

- Hai, hai părinte, hai! Grăbeşte-te şi vino pân' la noi.
- La ce, mă, Trână?
- Hai, că muri mama !
- Păi, dacă muri, la ce să mai vin acuma? Vin poimâine, s-o-ngrop.
- Nu muri, da' moare mereu!
- Aşa zi, mă, trage să moară...
- Întoarce-te de ia-ţi teşchereaua cu grijania şi vino, că te-aşteptăm!
- Bine, mă, aşa fac.
- Vezi, să nu uiţi ceva...

Şi se despărţiră. Când ajunse acasă, maică-sa murise. Trână, în loc s-o plângă „aoleo, mamă", zise aşa, să se ţină minte: Aoleo, aoleo, mă făcuşi de ruşine! De ce murişi? Nu spusăi că viu cu popa? Ce-i spui io, acum, popii? De, nu ie-al neambi părintele care nu ascultă de copil?

- Măriță! Măriță!!
- Ce reabi te apucă, mă?
- Iavezitu,detemaiuităodată,poatenisepăru,căvinepopadegeaba...

CRISTIAN ȘTEFAN GHEORGHIU

Ruptură

Vânt năprasnic te arunci
pe-o pătură de stânci
printre colțuri primejdioase
ai grijă, prăpastia te paște.

Acoperite sunt toate
zvâcurile noastre
răscolite și îngropate
de-o ceață cunoscută de moarte.

Bătrâni se saltă din pământ
când steaua le dă consimțământ
văd, pocnesc și se încruntă
din coroană până-n ultima stâncă.

Magicianul,
Văzând pur subiectul nostru
Se înclină, aplaudând ca un monstru
Doar el sau toți știu
Că totul s-ar schimba din două priviri într-un târziu.

SEMNIFICAȚIA ISTORICĂ ȘI CONTEMPORANĂ A TRATATULUI DE PACE DE LA TRIANON-4 IUNIE 1920 (I)

Gheorghe DUMITRAȘCU

Prin conținutul și consecințele sale, Tratatul de la Trianon constituie un mare și hotărâtor capitol de politică, de morală, de istorie românească și universală. Acest tratat funcționează în viața României și a Europei ca un model de rațiune și cumpătare care a determinat destinul a cel puțin cinci state și popoare: român, maghiar, iugoslav, cehoslovac, austriac.

La Trianon, la 4 iunie 1920, se semna actul de fundamentală dreptate istorică privind recunoașterea apartenenței Transilvaniei la România, fixând frontiera dintre Ungaria și România pe cea existentă și astăzi.

Președintele Conferinței Internaționale de Pace, G. Clemenceau, în realismul său caracteristic, sublinia importanța deosebită a tratatelor de pace de la Paris, în ansamblul lor, remarcând faptul că pentru prima dată ele au căutat „să instaureze concepții începătoare de drept, în raporturile dintre popoare, aruncate unele asupra altora, timp de secole, de debordările violenței istoriei”(1). La rândul său, marele om de stat și patriot român, Take Ionescu, dezvoltând această lucidă și realistă idee, aprecia că „tratatele de la Paris au revoluționat teoria și practica formațiunilor statale, a transferului de suveranitate asupra unui teritoriu, punând la baza lor comandamentele principiilor naționalității, împământenind adică concepția, scumpă marei majorități a popoarelor, că națiunea prin expansiunea-i teritorială, trebuie să fie formula vie a frontierei”(2).

Întemeiate pe rațiunea dreptului, a adevărului istoric, hotărârile luate în capitala Franței, au creat o nouă ordine internațională în ton cu principiile expuse de președintele SUA, W. Wilson, urmărind instalarea dreptului în relațiile dintre state. Prin prevederile sale, Tratatul de la Trianon a recunoscut popoarelor din Bazinul Dunării dreptul de a-și avea statele lor naționale până unde se întindea naționalitatea lor. Urmărind această rațiune istorică, s-a stabilit că națiunea ungară își are întinderea ei etnică doar în spațiul cucerit cu o mie de ani în urmă de către triburile migratoare ungare conduse de Arpad, fixându-i hotarele actuale pe această bază. Același forum a confirmat dreptul românilor asupra Transilvaniei, nu numai din punct de vedere istoric, ci și pentru faptul, deosebit de important, că ei reprezentau, din vechime, marea majoritate, ca populație a acestei străvechi provincii românești. Același Take Ionescu, ținând seamă de asemenea realități istorice consemnate în tratatele de pace, sublinia că acestea „merită să trăiască”. În același spirit, delegatul ungur Antal Ullain, care făcea parte din comisiunea de delimitare concretă a frontierei româno-ungare, menționa în Raportul întocmit că „pe această frontieră, comisiunea de delimitare nu a putut să descopere o injustiție oarecare, vrednică de a fi semnalată Societății Națiunilor”(3).

România la Conferința de la Paris

Dezbaterile și tratatele încheiate în cadrul Conferinței de Pace de la Paris au constituit obiectul multor analize ale istoricilor, politicienilor, jurnaliștilor, opiniei publice. Aceste tratate au consacrat transformările petrecute în configurația politico-teritorială a Europei în urma Primului Război Mondial. Astfel, prima conflagrație mondială, care a durat 51 de luni și la care au participat 32 de țări, în care și-au pierdut viața 10.000.000 de oameni și 20.000.000 au fost răniți și mutilați, ia sfârșit, prin capitularea Germaniei, la 11 noiembrie 1918(4). În contextul unei situații foarte complexe, Raymond Poincare, președintele Franței, deschide, la 18 ianuarie 1919, Conferința de Pace de la Paris.

Desfășurarea dezbaterilor în cadrul forumului de la Paris au cunoscut, de la început, mari dificultăți în legătură cu stabilirea despăgubirilor de război din partea Germaniei față de țările cotropite de armatele germane și austro-ungare.

Pentru România - care a suferit pierderi materilae în valoare de 72 miliarde lei aur și pierderi de vieți omenești imense de circa 1.000.000 de morți, ceea ce însemna un mort la cinci locuitori din populația activă, la care se adăugau alte mari pierderi de vieți în provinciile românești de sub stăpânirea Austro-Ungariaei și Rusiei - s-a stabilit 1% despăgubiri de război, refuzându-i-se și statutul de țară aliată mai multe luni (5).

Frustrată de la început în drepturile ei, țara noastră a participat la forumul de la Paris, fiind inclusă între țările cu „interese limitate”, ca urmare a intervenției insistente a Rusiei, care prin mijloace „obscure” a cerut ca România să nu participe la Conferința de Pace cu drept egal cu celelalte puteri aliate. Statutul ce i s-a acordat a nemulțumit guvernul de la București, condus de I.I.C. Brătianu.

România a fost nedreptățită și în ceea ce privește frontierele, nefiind respectate cele stabilite în tratatul de alianță dintre țara noastră și țările Antantei, din august 1916. La toate aceste nedreptăți s-au adăugat și unele clauze din Tratatul de la Saint Germain cu Austria privind minoritățile din Bucovina și unele privilegii în relațiile comerciale cu marile puteri, ceea ce l-a determinat pe I.I.C. Brătianu, șeful delegației române la Conferința de Pace de la Paris, să refuze semnarea tratatului menționat și să-l lase pe Alexandru Vaida Voevod conducător al delegației cu dispoziția de a refuza semnarea Tratatului de la Saint Germain, care din această cauză, s-a semnat abia după două luni, în decembrie 1919, după ce au fost eliminate clauzele nedrepte și a fost recunoscută unirea Bucovinei cu România, petrecută la 28 noiembrie 1918.

Din dezbaterile și confruntările diplomatice rezultă că la Paris românii nu au fost protejați deloc de Consiliul celor Patru (Clemeceau-Franța, Wilson-SUA, Lloyd George–Anglia, Orlando-Italia), dimpotrivă președintele SUA, din multiple interese și infiltrări de influență maghiară, a manifestat o deosebită generozitate față de austrieci și unguri și o neînțelegere față de drepturile naționale ale popoarelor asuprite și ținute în mod samavolnic în „închisoarea popoarelor păzite de habsburgi și unguri”. Datorită unor oameni politici celebri în diplomația modernă, cunoscuți și recunoscuți în Europa prin cultura lor politică și diplomatică, prin logica și temeinicia argumentelor, ca I.I.C. Brătianu, Take Ionescu, Nicolae Iorga, Dumitru Drăghicescu, care s-au remarcat printr-un adevărat maraton diplomatic la Conferința de Pace de la Paris, s-a putut face auzit glasul dreptății românești, alături de cel al cehoslovacilor, sârbilor și polonezilor, care își reînființaseră statele libere și unitare.

Românii – transilvăneni, basarabeni, bucovineni, bănățeni – hotărâseră Unirea cu Patria-mamă încă din cursul anului 1918. Astfel, Sfatul Țării din Chișinău hotăra, în martie 1918, să readucă în sânul patriei comune oamenii și teritoriul răpit în 1812, Basarabia. La fel se întâmpla, în noiembrie 1918, și în Bucovina, iar Marea Adunare de la Alba Iulia, la 1 decembrie 1918, impunea și legifera pe plan național și internațional Unirea cu toți frații, formând România Mare. Unirea era practic înfăptuită, devenind o realitate pe care Puterile din Conferința Păcii aveau datoria politică și morală s-o recunoască în plan internațional. Dar nici acum intrigile și piedicile n-au încetat fiind „constrâși” să semnăm „tratatul naționalităților”, să intreprindem campanie în Ungaria, ca răspuns la atacurile armatei lui Béla Kun și la masacrele comise asupra românilor din Apuseni. A trebuit să mai purtăm încă un an de zbuciumate lupte diplomatice ca să putem ajunge cu succes la Tratatul de la Trianon (6).

În apărarea României întregite - campania militară în Ungaria și ocuparea Budapestei

Acțiunile militare ale României, desfășurate după realizarea Marii Uniri, au fost determinate de reacția violentă a Rusiei și Ucrainei bolșevice, cât și a autorităților maghiare, care nu au recunoscut deciziile românilor luate la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia. Acestea au declanșat atacuri asupra trupelor noastre dispuse în apărare pe Nistru și apoi la Tisa și au trecut la acțiuni violente împotriva românilor din teritoriile care se declaraseră unite cu Patria-mamă.

La Nistru, în Bucovina și Basarabia, grupări militare ruse și ucrainene au atacat cu forțe puternice, în cursul lunii ianuarie 1919, fiind cu greu respinse de unitățile românești, după care luptele au fost sporadice, apoi, la Nistru s-a așezat liniștea atât de mult dorită. De la sfârșitul lunii ianuarie 1919 și până în martie 1920, responsabilitatea apărării Basarabiei i-a revenit Corpului 5 al Armatei Române.

Situația era mai complexă și dificilă în Transilvania, unde noua administrație maghiară nu recunoștea unirea Transilvaniei cu România. Aici se manifestau deschis atitudini ostile din partea unor grupări militare și paramilitare maghiare îndreptate împotriva populației românești, recurgându-se la teroare, crime și uciderea populației nevinovate. În astfel de condiții, instalarea autorităților noastre, pentru asigurarea securității și apărarea zonelor respective, nu era posibilă. Se impunea deci prezența militară română în teritoriul unit cu țara, mai ales că Guvernul de la Budapesta declara (1/14 decembrie 1918) că nu recunoaște decizia românilor de unire. La solicitarea Consiliului Militar Interaliat de la Paris, trupele române au înaintat la vest de demarcația fixată ca frontieră de forumul din capitala Franței, însă guvernul de la Budapesta a refuzat punerea în aplicare a hotărârilor Consiliului Militar Interaliat. La 7/20 martie 1919 puterea de la Budapesta a fost predată unui guvern format din socialiști și comuniști având ca președinte pe Sàndor Gàrabai și ministru de externe pe Béla Kun, care a doua zi au proclamat Republica Ungară a Sfaturilor Sovietice, structură care a rezistat până în august 1919. Apărea astfel, în centrul Europei, o structură statală după modelul Rusiei bolșevice, cu care noile autorități de la Budapesta colaborau ideologic și militar, în scopul extinderii sferei de dominație în Europa. Noua conducere de la Budapesta s-a dovedit a fi mult mai agresivă, declanșând un atac asupra trupelor române (15/16 aprilie 1919), care a fost categoric respins. Dând dovadă de inconștiență politică și militară, în condițiile în care la 11 iulie 1919 Consiliul Militar Interaliat hotărâse ocuparea mili-tară a Ungariei, la 20 iulie, armata maghiară a atacat din nou tru-pele române aflate în apărare pe Tisa. A urmat riposta trupelor noastre, conduse atunci de generalul Gheorghe Mărdărescu, care au respins inamicul la vest de Tisa. Încercarea Budapestei de a-și coordona acțiunile politice și militare cu Petrogradul au fost, în cele din urmă, un eșec, trupele române reușind, în vara anului 1919 să respingă toate atacurile armatelor bolșevice la Nistru și la Tisa.

Conform deciziei Consiliului Militar Interaliat, la 27 iulie 1919, trupele române, sârbe și cehoslovace au declanșat ofensiva generală spre Budapesta. Poziționarea trupelor române, capacitatea dar și motivația clar exprimată de către comandanții militari, au fost motivele pentru care lovitura principală, hotărâtoare și decisivă, aplicată armatei maghiare, a fost executată de Armata Română. Până la 3 august 1919 forțele ungare dintre Tisa și Dunăre au fost înfrânte iar în seara zilei subunitățile Brigăzii 4 Roșiori, comandate de colonelul Gheorghe Rusescu, au intrat în Budapesta obligând defuncta conducere maghiară să predea orașul. A doua zi, 4 august 1919, orele 18^{00}, trupele române și-au făcut intrarea trimfală în centrul Budapestei, după ce Divizia 3 Vânători a dezarmat trei regimente ungare aflate în oraș. Generalul Gheorghe Mărdărescu, comandantul trupelor militare din Transilvania, a primit, pe Bulevardul „Andrassy” defilarea unei părți a trupelor sale. El avea să noteze: „Ținuta ofițerilor și a trupei era impunătoare. Trupele au fost privite de public cu liniște, încredere și chiar simpatie”(7).

Căderea Budapestei (8) a pus capăt unui regim bolșevic în centrul Europei, a sfârșit visul milenar al Ungariei istorice și a consfințit existența României întregite. A fost singura capitală inamică ocupată de un stat din Antanta prin acțiune militară directă în cursul său ca urmare a Primului Război Mondial. Populația din Budapesta a primit trupele române în liniște, iar uneori chiar cu satisfacție. La intrarea în capitală străzile erau pline de oameni care fluturau batiste și aclamau, bucuroși că au scăpat de teroarea bolșevică. În 6 august 1919, ministrul Marii Britanii, în raportul său, menționa următoarele: „sunt informat că trupele române, la intrarea în Budapesta, au fost primite, dacă nu cu entuziasm, în orice caz cu o aparentă satisfacție, de populația ungară” (9).

La 10 august 1919, generalul Gheorghe Mărdărescu a făcut cunoscut întregii opinii piblice, faptul că „autoritățile militare române n-au și nu vor avea niciun amestec în chestiunile lăuntrice ale Ungariei... Dorința României este ca, odată tranșate – de acord cu aliații – toate chestiunile care au rezultat din războiul actual, să se reia realțiuni pașnice normale cu poporul vecin ungar”. Proclamația preciza că „Armatei Române, care a intreprins acțiunea militară în urma provocațiunii armatei inamice de pe Tisa, îi este străin orice spirit de răzbunare”(10). Pe acest temei, Armata Română a garantat liniștea, avutul și viața cetățenilor, asigurând hrana zilnică a populației din teritoriul ocupat, dar mai ales din Budapesta, unde se îngrămădiseră „peste un milion și jumătate de suflete” și care „era pradă foametei celei mai groaznice”(11).

Ocuparea militară a unei mari părți a teritoriului Ungariei de către trupele române, sârbe și cehoslovace a fost rezultatul unei acțiuni politice și militare ostile, promovată și desfășurată de către Guvernul de la Budapesta, care, orbit în continuare de visul Ungariei Mari, nu a înțeles evoluțiile geopolitice din Europa în contextul rezultatului Primului Război Mondial, al prăbușirii imperiilor și victoriei principiului naționalităților în stabilirea frontierelor. (va urma)

ORIGINEA PROTO-INDO-EUROPENILOR

Mihai VINEREANU

Ipoteza existenței în trecut a unei limbi străvechi care ceva mai târziu a fost numită limba proto-indo-europeană datează din a doua jumătate a sec. XVIII, odată cu descoperirea limbii sanskrite de către William Jones. Așa cum am arătat în mai multe rânduri, Jones a fost un judecător britanic care a fost trimis de guvernul de la Londra la Calcutta, în anul 1783 unde a rămas până la sfârșiul vieții sale care a survenit în 1794. W. Jones era galez de origine și pe lângă engleză vorbea și limba galeză. Aici fiind nevoit să cunoască legile indiene a învățat limba sanskrită. Fiind un bun cunoscător al limbilor greacă și latină, spre marea lui uimire, constată că această limbă este foarte apropiată de cele două limbi clasice din Europa, trăgând concluzia că toate aceste limbi, împreună cu gotica, celtica și vechea persană trebuie să aibă o origine comună provenind dintr-o singură limbă mamă. Datorită faptului că sanskrita este cea mai arhaică dintre ele, savanții secolului al XIX-lea au crezut că toți indo-europeni proveneau din India. Având în vedere că limbile indo-europene de azi se întind din India până la Oceanul Atlantic acestea au fost numite indo-europene, deși astăzi termenul nu mai este deloc potrivit, dar el s-a încetățenit ca atare și este dificil ca să mai poată fi schimbat. Inversarea celor doi termeni ar da euro-indian, ceea ce ar fi mult mai potrivit cu datele care ne stau astăzi la îndemână, dar din păcate niciunul dintre cercetătorii care se ocupă limbile și culturile indo-europene nu a propus până acum înlocuirea termenlui de indo-european cu cel de euro-indian și ca atare sântem nevoiți să rămânem la vechiul termen de indo-european. După cum vom vedea, noile teorii demonstrează că de fapt migrația a avut loc, de la vest spre est, nu de la est la vest cum s-a crezut în sec. al XIX-lea. Mai exact, indo-europenii s-au format în bazinul carpato-danubian de unde s-au răspândit atât spre răsărit, cât și spre apus.

Abia pe la începutul sec. XX arheologul german Otto Schrader emite ipoteza că așa-zișii indo-europeni au invadat Europa de undeva din nordul Mării Negre, dar o parte din ei s-au îndreptat spre est, răspândindu-se din Iran până în India. Aici trebuie să arătăm că limbile indo-iraniene, împreună cu limbile balto-slave constituie grupul satem al limbilor indo-europene, pe când limbile italice, celtice germanice, precum și greaca aparțin grupului centum, având unele particularități care le deosebesc. Denumirea de centum provine de la latin. centum ”sută”, latina fiind o limbă centum, iar cea de satem de la avest. satem ”sută”, avestica fiind o limbă satem. Menționăm că până de curând traco-daca a fost considerată ca fiind o limbă satem, dar autorul acestor rânduri a demonstrat cu argumente imbatabile că limba traco-dacă a fost o veritabilă limbă centum. Discuții pe această temă cititorii le pot găsi în câteva din studiile incluse în acest volum. Ideile lui Schrader au făcut o carieră de aproape un secol și duse peste ocean de arheologa lituaniană Marija Gimbutas. Ea considera că populația Vechii Europe era ne-indo-europeană, ipoteză care s-a dovedit mai târziu ca fiind incorectă. În lucrările sale, arată că Europa a fost invadată în 3 valuri succesive (primul val, acum 4500-4000 de ani, al doilea val, acum 3500-3000, iar al treilea val, acum 3000-2500) de triburile de așa-zișilor proto-indo-europeni. Aceștia sânt purtătorii culturii kurganelor care erau indo-europeni, dar nu primii indo-europeni care au ajuns în Europa. Astfel, încă din anii ’70 ai secolului trecut, arheologul american W. H. Goodenough arăta că purtătorii culturii kurganelor plecaseră de fapt din Europa Centrală ca să se reîntoarcă după o lungă perioadă de timp, distrugând în mare parte vechea cultura indo-europeană mult mai pașnică a Vechii Europe.

Tot din această perioadă, încep să apară și lucrările arheologului britanic Colin Renfrew care arată că pe la începutul mileniului VII, înainte de Christos, intră în Balcani din Asia Mică o populație neolitică pe care Renfrew o consideră ca fiind cea a primilor indo-europeni. Prin urmare, proto-indo-europenii au ajuns în Europa cu cca. 4000-4500 de ani înainte decât se crezuse anterior. Aceștia se răspândesc în decurs de 2000 de ani în toată Europa, astfel că toate culturile din zona balcanică și central europeană trebuie considerate proto-indo-europene, inclusiv cea mai cunoscută dintre ele, anume cultura Cucuteni ale cărei faze timpurii marchează sfârșitul vechii culturi proto-indo-europene, prin înmulțirea acestei populații și răspândirea ei la est, la vest și respectiv la nord. Menționăm că lingiviști ai secolului XX au arătat că proto-indo-europenii au trăit la origine într-o zonă temperată cu ierni cu zăpadă, în care creștea fagul, somonul și lupul, întrucât termenii pentru fag, somon, iarnă (zăpadă) se regăsesc în toate limbile indo-europene chiar dacă aceste realități nu mai există în zonele în care au emigrat diversele popoare indo-europene mai târziu (vezi Argument... în acest volum). Se știe că toate acestea se regăsesc doar în Europa Centrală, adică România de azi și regiunile adiacente. Fagul nu crește la est de linia Könisberg-Odesa, prin urmare, mult mai la vest de regiunea de unde au provenit triburile purtătorilor culturii kurganelor. O specie de somon, lostrița, a trăit (și trăiește) în mai toate râurile din Europa Centrală, tributatre Dunării. În Grecia nu crește fagul, dar termenul gr. fegos (dial. dor. fagos) definește aici stejarul, termen adus de dorieni sau alte triburi traco-ilire de la nord de Balcani. Fagul nu crește nici în Italia, cu excepția munților Apenini din nordul peninsulei, fapt care dovedește că latina a împrumutat termenul din altă limbă indo-europeană, foarte probabil din traco-iliră.

Teoria arheologului britanic coincide, de asemenea, cu faptul că limbile anatoliene sânt cele mai arhaizante limbi indo-europene. Vorbitorii acestora au rămas în Asia Mică, în timp ce ceilalți indo-europeni au trecut în Balcani. Limbile anatoliene au păstrat anumite trăsături arhaice, ceea ce i-a făcut pe unii lingiviști să considere că proto-anatoliana era o soră a limbii proto-indo-europene, nu o fiică a sa. O altă ipoteză care concură cu teoria lui Renfrew, fiind bine demonstrată de lingiviști de prestigiu ca Allan Bomhard, este cea a limbilor nostratice din care se trage și proto-indo-europeana. Din macro-familia nostratică provin 7 familii de limbi și anume: famila indo-europeană, cea hamito-semitică, familia caucazienelor de sud (sau limbile kartveliene), limbile uralice, altaice, limbile dravidiene și limba sumeriană (ca familie de sine-stătătoare). Având în vedere răspândirea ulterioară a acestor limbi, este evident că ele au pornit din regiunea Orientului Apropiat, iar de aici proto-indo-europenii au ajuns în Asia Mică de unde au trecut în regiunea balcanică.

Pelasgii, sânt continuatorii indo-europenilor rămași în Europa Centrală de la Marea Mediterană până mult la nord de regiunea culturii Cucuteni, ajunși probabil până pe țărmul Mării Baltice. Pelasgii pot fi numiți proto-traco-iliri fiind strămoșii acestora, precum traco-ilirii sânt strămoșii românilor. Menționăm că popoarele italice provin fie din regiunile locuite de traco-iliri, fie din regiuni ale celților, cum sânt osco-umbrii care de fapt erau celți ajunși în peninsula italică, pe la 1200-1300 î.Ch. Strămoșii latino-faliscilor au plecat de pe cursul mijlociu al Dunării (Pannonia din perioada antichității clasice), fapt care explică asemănarea dintre traco-iliră și latină (vezi Argument...). La fel stau lucrurile și cu alte limbi italice. De aceea, în ceea ce privește originea limbii și a poporului român, este evident că nu a existat nicio discontinuitate lingivstică de la limba proto-indo-europeană la română, cum nu există o astfel de disconuitate nici la marea majoritate a limbilor indo-europene. Acest fapt este demonstrat din plin de însăși limba română al cărui lexic are destul de puțin în comun cu limba latină, mai precis, aprox. 13%. Lexicul limbii române se trage din proto-indo-europeană în marea lui majoritate. Prin această afirmație vrem să arătăm că nu doar româna este continuatoarea directă a limbii proto-indo-europene, ci și multe alte limbii indo-europene din Europa și din Asia, diversificarea lor având loc prin răspândirea acestei populații indo-europene pe teritorii vaste de-a lungul mileniilor. În același timp, ideea non-discontinuității infirmă trecerea de la traco-iliră la latină, adică a romanizării atât a populației traco-ilire de la sud de Dunăre și mai ales cea de la nordul Dunării.

În jur de 5 milenii mai târziu, au venit grecii din răsărit prin Anatolia și s-au stabilit pe țărmul de est al Mării Mediterane și la sud de Balcani pe la începutul mileniului II î. Ch. unde au găsit o populație pelasgică numeroasă, pe care au asimilat-o de-a lungul timpului, dar nu în totalitate. Cam jumătate din lexicul limbii grecești provine din limba pelasgă, așa cum reiese din Dicționarul Etimlogic la Limbii Grecești, a lui Robert Beekes, apăru în 2010. Multe din aceste elemente lexicale au certe asemănări cu limba română de azi, după 4000 de ani. Mult mai târziu, prin sec. VII-VIII au venit în Balcani triburi de slavi din care provin bulgarii, macedonenii slavi și sârbo-croații de astăzi. Cu toate acestea după o lungă perioadă de timp se găsesc încă mulți români la sud de Dunăre care nu au fost asimililați de noii veniți, fie ei greci sau slavi. Din păcate, o serie de cuvinte împrumutate de limbile slave de sud din limba română sânt considerate de necunoscători ca fiind împrumuturi ale limbii române din aceste limbi, datorită unei concepții eronate privind originea limbii și a poporului român. Tututor acestor concepții neconforme cu realitatea trebuie să li se pună capăt odată pentru totdeauna. În sfârșit, în urma studiilor de genetică, făcute de Alexander Rodewald și Georgeta Cardoș, reiese că popoarele balcanice (atât slavii cât și grecii), împreună cu ungurii și turcii, au aceeași origine genetică cu românii, toți provenind din populația pelasgică, respectiv traco-iliră, din regiunea carpato-danubiană, chiar dacă s-au diferențiat lingvistic datorită invaziilor unor triburi migratoare de-a lungul mileniilor.

Prin urmare, este necesar ca lingiviștii, istoricii, arheologii, precum și geneticienii să-și concentreze eforturile pentru a da la iveală adevărata identitate poporului român, întrucât vechile teorii nu sânt deloc conforme cu realitatea lingvistică și istorică.

ZILELE ERASMUS LA LICEUL TEHNOLOGIC DE TURISM CĂLIMĂNEȘTI

Perioada 10-12 octombrie este marcată peste tot în lume prin celebrarea Zilelor Erasmus+ , un program al Uniunii Europene pentru educație, formare, tineret și sport. Cu un buget total de 14,7 miliarde de euro pe o perioadă de șapte ani (2014- 2020), Erasmus+ își propune să contribuie la dezvoltarea competențelor și capacității de inserție profesională prin oferirea unor oportunități de educație, formare și activități de tineret sau sport.

Liceul Tehnologic de Turism Călimănești s-a aflat la ora bilanțului: „5 ani de proiecte, 5 ani de succes la Călimănești”, cinci țări partenere – Italia, Cehia, Spania, Austria și Turcia – prin trei proiecte Erasmus implementate:- Mobilitate în industria hotelieră- 2014-1-RO01-KA102-000603- Mobilitate în domeniul formării profesionale- Mobilitatea personalului în Liceul de Turism- 2016-RO01-KA101-023346- Good in health,good in mind- 2017-1-CZ01-KA219-035447

Echipa de Proiecte Europene, coordonată de profesor Silvia Ungureanu, responsabilul cu diseminarea rezultatelor, profesor Olariu Mirela și directorul liceului, Negrea Violeta, împreună cu elevii au organizat o serie de manifestări pentru a sublinia importanța acestor finanțări europene asupra liceului și a comunității locale: aproximativ 100.000 euro în cinci ani, fonduri alocate formării profesionale, stagiilor de practică și pregătirii conform standardelor educaționale impuse de Uniunea Europeană pentru inserția pe piața de muncă internațională. Beneficiarii direcți ai acestor proiecte au fost elevii, profesorii, comunitatea locală și părinții.

Liceul Tehnologic de Turism a dezvoltat parteneriate și schimburi de bune practici cu școli din UE precum: Colegiul San Isidoro, Granada Spania, Institutul Superior G. Mazzini, Vittoria Italia și Ozel Afyon Doga Anadulo Lisesi Turcia.

Manifestările, desfășurate în prezența reprezentanților Primăriei, a partenerilor economici, a bibliotecii orașului Călimănești, au vizat prezentarea proiectelor, produsele finale realizate în mobilități, felul în care acestea au îmbunătățit calitatea actului educațional, motivația elevilor și lucrul în echipă prin: expoziții de fotografii, broșuri, pliante, fișe de lucru, cartea de rețete internaționale pentru un regim de viață sănătos, metode didactice inovatoare și soluții pentru problemele reale cu care se confruntă învățământul românesc. Punctul culminat al manifestărilor a fost momentul artistic al elevilor, cu dansuri tradiționale din țările partenere (Spania, Italia, Cehia, Turcia), o modalitate inedită de a promova și înțelege identitatea culturală națională în contextul unei societăți a globalizării.

Z. ZAMFIR

ÎNTÂLNIRE DE TAINĂ LA GURA CERULUI

Puiu RĂDUCAN

Bezmetica, iarna cu (ne)ninsoare plină, dar cu mânecile suflecate, umblă nervoasă peste tot și aiurea. Pământul făr' de coafură de înger, zgribulit și el, se uit-a smerenie spre gura cerului și face rugăciuni într-o geometrie particulară purtându-ne pe umerii-i (ne)dalbi.

Strecurându-se prin timp și spațiu, prietenii se-ndreaptă spre zona Nord a „orașului domniei mele", cum îi zicea Mircea cel Bătrân Râmnicului, unde plutește iz de cenaclu. Așadar, în momente de anotimp alb cu povestiri la gura sobei, o mână de oameni s-a luat la luptă cu gerul de-afară și a mers la întâlnirea cu scriitorii Cenaclului „Petale" din Rm. Vâlcea.

Atmosferă frumoasă, cu persoane setoase de cultură care au umplut sala cenaclului. Surpriza a constat că printre cei prezenți a fost și prof. univ. dr. – membru U.S.R. – Anca Sîrghie de la Sibiu. Domnia sa, sosită la tratament în stațiunea Băile Olănești, n-a venit cu mâna goală, ci cu vreo șapte persoane, intelectuali respectabili din Drăgășani, din Sibiu și chiar din urbea noastră, toții prietenii săi. Anca Sîrghie a oferit în dar conducerii Cenaclului cărți importante, precum America visului românesc, vol. 1 și 2, alături de Radu Stanca Evocări și interpretări în evantai, sugerând astfel ca în luna martie a.c. scriitorii vâlceni să marcheze centenarul nașterii marelui poet și om de teatru Radu Stanca.

„Tema" cenaclului a fost Alexandru Cerna-Rădulescu, vâlceanul nostru, născut pe 10 ianuarie 1920 la Stănești și decedat pe 21 august 1990 la București. Despre acesta, președintele Cenaclului Petale, d-nul Mitică Zamfira a-nceput să ne spună: A fost un poet, eseist și traducător român, „uitat de lume" deși este o personalitate marcantă – nu numai a Râmnicului. Despre

personalitatea lui Alexandru Cerna-Rădulescu a vorbit și prof. dr. Ioan Soare, omul care l-a cunoscut personal pe Cerna-Rădulescu, punând accentul pe latura publicistică a omului cu nume de apă. Despre latura religioasă a celui care este dezbătut în acest cenaclu a vorbit părintele Nicolae State Burluși. Doamna Elena Stoica, bine cunoscut om de cultură al județului Vâlcea, a prezentat o carte, „Cultura tradițională vâlceană" în care se face referire la tema cenaclului, dar a vorbit și despre implicarea lui Alexandru Cerna-Rădulescu în viața culturală a Vâlcii. Aici a făcut referire la acea scrisoare de prin anii '82 către forurile superioare ale țării ca Cenaclul vâlcean „Anton Pann" să fie afiliat Uniunii Scriitorilor din România, scrisoare semnată (printre multe alte personalități) de N. Velea, N. Manolescu, Purcaru, L. Avramescu, C. Zărnescu, Cezar Ivănescu, Doru Moțoc, Valeriu Anania etc.

Profesor doctor Mihaela Rădulescu a vorbit despre poezia lui Alexandru Cerna-Rădulescu, despre acest mare om de cultură (intrat într-un con de umbră) și a accentuat ideea că nu s-a făcut nimic referitor la viața și activitatea sa.

Actorul Cristian Alexandrescu a recitat – cum numai el poate s-o facă – poezii de-ale lui Alexandru Cerna-Rădulescu, cu versuri de-o rară frumusețe.

Punctul al doilea de pe ordinea de zi a Cenaclului „Petale" condus de Mitică Zamfira l-a constituit recitarea din creații proprii a următorilor participanți: Nicu Cismaru, Ovidiu Cristian Dinică, Vergil Zamfira, Marian Pătrașcu, Veronica Stan și subsemnatul. Așadar, un florilegiu de creații proaspete, atât de diferite ca atmosferă sentimentală, ca stil, susținând vivacitatea dialogului dintre scriitorii vâlceni. Publicul a fost sincer emoționat. La fiecare a dat răspuns „criticul de serviciu" al cenaclului, prof. dr. Mihaela Rădulescu, președintele Societății Culturale „Anton Pann".

Actorul Cristian Alexandrescu revine cu recitări din Alexandru Cerna-Rădulescu, dar și cu... „o porțiune" din viitoarea carte a conducătorului Cenaclului „Petale", Mitică Zamfira, un fragment de-o rară frumusețe, făcând „asistența" să-ntrebe când este gata cartea, dornică să intre-n posesia ei. Doamna Anca Sîrghie a sublini-at autenticitatea narațiunii în care pătrunderea psihologică a personajelor, desprinse din imediata realitate, dar subtil diferențiate prin dialogul dinamic și convingător, dă valoare povestirii, așezând proza autorului pe linia clasică a lui Marin Preda, fără a-l imita, însă.

Fără să ne dăm seama că au trecut aproape trei ore de dezbateri, ne-am apropiat de cel de-al treilea punct al ordinii de zi, la fel de frumos și el, „degustări" de produse românești, cu o socializare prelungită până spre târziul nopții care-și întinsese mantaua-i neagră peste tot.

Afară-i frig și baba iarnă gonește călare pe caii gerului, iar noi mergem acasă bucuroși că am asistat la un eveniment foarte frumos, drept pentru care mă grăbesc să-l felicit pe Mitică Zamfira pentru ceea ce face, să vă informez pe dumneavoastră și să mă semnez.

25.01. 2020 – Cenaclul "Petale"

PRINCIPATELE UNITE REFLECTATE ÎN OPERA PLASTICĂ A MARILOR ARTIȘTI ROMÂNI

p cickirdan

Ieri (23 ianuarie 2020) m-am întâlnit cu o persoană de la vecina Arhivelor Statului, Primăria Râmnicului, care mi-a zis: - Ce mai faceți domnule Cichi...? Mâine ne dănțuim? - A nu, am zis eu neînțelegând imediat despre ce este vorba, merg și eu la Arhive să vorbesc despre amorul dintre „Cocoșatul" (porecla lui Constantin Mihăilescu-sculptorul-conf Nicu Angelescu) și sora lui Ioan Iordănescu (sculptorul Monumentului Independenței), care, uite, așa, stă și mă privește din vârful monumentului de lângă Belvedere vis a vis de Procuratură, un monument construit din module de piatră de Raimondo Lozupone! – Aha, zice ea (persoana), înțeleg. Mi-am zis atunci în sine: - Aha! s-au plictisit noii tovarășii de serbat Ziua Unirii cu „Hai să dăm mână cu mână..." și tot în sine i-am felicitat pe domnul Gh Dumitrașcu și pe doamna Doina Glăvan pentru titlul dat simpozionului: „Contribuția marilor personalități de stat și de cultură la făurirea României moderne". Da, mi-au revenit însă în ochi imaginea din copilărie, din aproape fiecare casă din „Versail" (Versailles), cartierul Râmnicului de altădată (până în anul 1972) dintre strada „Daniil Ionescu" și strada „Taufer", în care, în fiecare casă acoperită și șiță (și erau multe, majoritatea!) se găsea portretul mare al domnitorului Alexandru Ioan Cuza (de Szathmari). Și, iarăși, gândindu-mă la titlu, mi-am spus: - Ce este mai frumos în această locație statală, țara noastră, decât România dintre anii 1859-1914!? Cultura și politica ei. Așa am ajuns la această concluzie, întocmind acest prospect pe prima pagină cu politicienii și umaniștii timpului respectiv și, pe pag. 4-cu artiștii și inginerii timpului în prezența poeziei „Cuiul" scrisă de Tudor Arghezi (invenția și inovația, baza dezvoltării în orice societate).

*

Efervescență culturală și economică ieșită din comun care fixează România între primele state dezvoltate din Europa (să nu se uite că începutul de secol XX găsește leul românesc, de aur, între cele mai puternice și stabile monezi din lume).

Bucureștiul-primul oraș din lume iluminat cu petrol lampant 1857 și în 1890 este electrificată șoseaua Kiseleff și Parcul Cișmigiu. Timișoara primul oraș european iluminat electric 1884.

Brâncuși pregătește din 1907 elementele Coloanei infinite considerate niște clepsidre cu mare stabilitate care devin scaune (o clepsidră) și piedestaluri (două clepsidre) pentru lucrările sale. Totuși, lăudând atât perioada, trebuie să amintim celebra sa remarcă din 1938: „Când am plecat din țară v-am lăsat săraci și acum, când m-am întors v-am găsit și mai săraci". Oare ce ar trebui să spunem noi acum comparându-ne cu noi cei dinainte de 1989? Legat de observația-afirmația lui Brâncuși, credem că aceasta trebuie judecată la rece. Marile uniri, ca și micile, nu duc imediat la dezvoltare fiind necesar acel timp de uniformizare-nivelare. Cunoaștem acest sentiment și din 1990 când se vorbea peste tot de unirea noastră cu Rep. Moldova. „Cum să luăm noi Rep. Moldova (nimeni nu spunea Basarabia-și pe bună dreptate) când noi suntem vai de mama noastră"!?- România, atunci, devenind celebră în lume pentru starea de sărăcie din ultimul deceniu de țară comunistă-săracă. În acea perioadă cei mai mulți din Râmnicu Vâlcea-orașul cel mai penetrat în 1944 de basarabeni și nord bucovineni-localnici neaoși și profitori ai vechiului regim, trâmbițau pur și simplu această formulare propagandistă kgb-istă devenită aproape slogan: „Ce ne trebuie nouă Republica Moldova!" Vă dați seama cum ne uităm acum la ei, aceeași cu cei de atunci, dar mult mai înstăriți, cu pensii de mii și mii de lei, acum! mai ales acum un an, când tot ei, kgb-iștii se agitau sărbătorind Centenarul Marii Uniri, aceea din 1918, când Basarabia a aderat prima la Regatul României înaintea celorlalte ținuturi aproape cu un an de zile.

*

La trecerea dintre secole în Principate sosește Raffaello Romanelli (1856-1924) care a executat 300 de lucrări de artă în toată lumea din care 40 în România. Vedeți? Asta însemna România (1902-1913 a lucrat în România). El influențează arta sculpturii, monumentalistica! dar înaintea lui a venit maltezul Amedeo Preziosi (1816-1882) care a influențat pictura de șevalet...1864 se stabilește la Istambul după studii la Paris.

În 1868-69 lucrează în România prieten fiind cu Carol Popp de Szathmari. Râmnicul, Vâlcea, îl recomandă ca unul dintre cei mai importanți artiști plastici...români! „Amedeo Preziosi a fost unul dintre cei mai remarcabili artiști plastici ai secolului al XIX-lea" (wiki-22 ian. 2020) Romanelli execută Monumentele din Iași și Craiova ale domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Romanelli ridică arta sculpturii românești pe cel mai înalt piedestal. Să dăm niște nume: Romanelli, Copetti, Raimondo Lozupone (pietrar)... Ioan Iordănescu și Constantin Mihăilescu l-au cunoscut pe Romanelli, cele două lucrări, din Zăvoi și de pe dealul Capela, făcând apel la tehnica modulară în rocă dură în sculptura monumentală (cele două lucrări sunt demne de cele mai mari orașe europene și nu numai).

Între 1859 și 1916 Râmnicul Vâlcii, Vâlcea, beneficiază de aportul celor mai mari artiști români și europeni devenind un adevărat leagăn al artei plastice: în pictură avem aportul lui Preziosi, Tattarăscu și Gherontie plus alții, iar în sculptură beneficiind de prezența cioplitorilor italieni coordonați de Lozupone

Coperta IV, revista Seniorii, nr. 2(3), decembrie 2010

Program realizat de „Intol Press", tehnoredactare, Bogdan Cichirdan, str. Calea lui Traian, 169, bl. 5, sc. E, ap. 3, Râmnicu Vâlcea, tel-fax 0250 736615.

ASOCIAȚIA SENIORILOR DIN EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ JUDEȚUL VÂLCEA
SERVICIUL JUDEȚEAN VÂLCEA AL ARHIVELOR NAȚIONALE
FORUMUL CULTURAL AL RÂMNICULUI

SIMPOZION

Seniorii

CONTRIBUȚIA MARILOR PERSONALITĂȚI DE STAT ȘI DE CULTURĂ LA FĂURIREA ROMÂNIEI MODERNE

Râmnicu Vâlcea
Joi, 23 ianuarie 2020

și Copetti, dar și de cei doi talentați artiști Ioan Iordănescu și Constantin Mihăilescu, între ei, dominând scena, frumoasa nevastă a lui Mihăilescu și soră a lui Iordănescu.

Dacă Iordănescu influențează bazele monumentelor, ambele monumente având câte ceva din contribuția unuia și a altuia, atunci Mihăilescu influențează partea superioară, având ca model această foarte frumoasă femeie a timpului care se regăsește, trupul și chipul ei, în ambele lucrări de pe Dealul Capela și Parcul Zăvoi! Acest „Cocoșat" (cum îi spuneau elevii lui C. Mihăilescu) era nebun de dragoste după soția sa, fapt care se simte din repartizarea femeii iubite în ambele monumente, precum și pe fațada casei sale, aproape de Muzeul de Istorie, Secția de Artă, fosta casă a lui Nae și Tița Simian. Amândoi: artist și artist cumnat au participat la consursul pentru acest monument organizat de dr. Sabin, prefect atunci, și au obținut locul I și II, plătite! Au sărbătorit împreună un succes binemeritat și au convenit să pună femeia simbol al pasiunii care uneori se mai întâlnește doar în iubirea de patrie al cărui simbol, de 6600 de ani, femeia cu darurile trupului ei, este! Și tot după modelul antic, în ambele lucrări femeia este goală pe jumătatea ei superioară...

Ambele lucrări au monumentalitatea soclului care, desigur, este de sorginte italienească. Rar o să întâlniți asemenea socluri în pelerinajele dvs de artă pe care le veți face s-au le-ați făcut în țara noastră. Întreg ansamblul de pe dealul Capela, locația Monumentului Independenței, zidul, fântâna și scările sunt construite cu piatra rămasă și adusă de la Liceul Lahovarii unde italienii conduși de Copetti au construit aripa din nordul frumoasei și monumentalei construcții.

„SĂRUTUL DIN MOTPARNASSE”-OBIECT DE LITIGIU INTERNAȚIONAL

Medicul ploieștean Solomon Marbius, specialist de renume la Spitalul Pasteur din Paris s-a îndrăgostit de o studentă emigrantă, evreică din Kiev, Tatiana Rasevskaia (1887-1910), care s-a sinucis la 23 de ani, în noiembrie 1910. Doctorul Marbius l-a onorat pe Brâncuși, comandându-i un simbol al iubirii neîmpărtășite, care învinge moartea, un „monument funerar”.

Caracterul revoluționar al singurului „Sărut” din cele șapte variante seriale, singurul în picioare, este nuditatea trupurilor, deasupra unui mormânt. Se mai întâmplase acest lucru „scandalos”, cu „Rugăciunea” din Cimitirul Dumbrava-Buzău, înălțată în România.

Paris, în atelierul lui Brâncuși, aug.- sept. 1986

Sculptura brâncușiană a fost, din 1910, vizitată gratuit de turiști, la Montparnasse, însă unii nu o găseau, pentru că mormântul Tatianei Rasevskaia a fost „tolerat” într-un așa-numit „Colț al sinucigașilor”, fiind un cimitir catolic! Undeva- „la margine”...

„Sărutul din Montparnasse”, la călătoria noastră la Paris, din iunie 2019, nu mai exista – majestuoasă, verticală, înaltă în ochii privitorilor. Fusese înconjurată în două cutii de lemn, din stinghii grosolane, nerindeluite, aproape din topor, protejate însă, supravegheate video.

În această eră a tuturor retrocedărilor, sculptura nebăgată în seamă de vandali sau de hoți a fost revendicată, în 2018, de o familie rusă din Kiev. Ea este proprietatea cimitirului, adică a „Comunei Paris”; iar avocații vorbesc, pe canalele de televiziune, despre „brațul de fier al statului francez”, care nu o va retroceda, niciodată.

E de reluat concluzia că nu plătitorul (urmașii dr. Solomon Marbius) din Ploiești a dat în judecată Franța, ci familia Tatianei Rasevskaia, care se spune că ar fi achitat, la zi, concesiunea mormântului.

Fotografiată, pentru prima dată de V.G. Paleolog, în 1936 și reluată în numeroase albume, începând cu al său, din 1938, sculptura „Sărutul” (din Montparnasse) a fost vizitată numai de români de elită: artiști plastici, arhitecți, scriitori, pictori.

Indiferent cine va câștiga procesul, sculptura brâncușiană va căpăta, de acum, un alt statut, pe care l-am propus, în presă, încă din 1986: să fie mutată într-un important muzeu al Franței și înlocuită cu o versiune, o replică, pentru educație estetică – întru civilizația imaginii secolului XX (toate acestea după modelul „David” de Michelangelo din Piața Signoriei din Florența).

*

Deși este concurat, la vânzări postmortem de Alberto Giacometti (al cărui portret este vizualizat și pe suta de franci elvețieni), ultima sculptură a lui Brâncuși, servind și ca subiect de snobism al negustorilor, s-a vândut, la New-York („Pasărea în spațiu”), cu 28 milioane de dolari, iar o altă operă, la Paris: „Tânără fată sofisticată”, s-a vândut cu 62 milioane de euro.

Singurul istoric de artă pe care contemporaneitatea noastră nu îl poate ignora sau ocoli, pentru că a făcut, toată viața sa referințe la Sărutul din Montparnasse, rămâne aristocratul craiovean Vasile Georgescu-Paleolog, prieten intim al lui Brâncuși, încă din perioada studențească de la București.

Se vorbește puțin despre procesul de retrocedare; și se dorește „secretul”; se permite confuzia (cea în care se poate ascunde... corupția). Banii, probabil, vor vorbi!

C. ZĂRNESCU

SATUL, STRĂVECHE VATRĂ DE CIVILIZAȚIE ŞI CULTURĂ

Zenovia ZAMFIR

Lumea satului românesc a fost mereu o sursă de inspiraţie pentru scriitorii neamului nostru, o lume mirifică, o lume în toate ipostazele sale, de la evenimente cu semnificaţie istorică (răscoală, război) la aspecte şi trăiri de zi cu zi (freamăt de copii, iubirea fericită sau nefericită, nuntă, înmormântare, viaţa câmpenească). În lumea satului românesc, oamenii au trăit şi trăiec frumos, liniştit, cea mai mare avere a lor a fost şi este pământul și credinţa în Dumnezeu. În universul satului românesc strălucirea vine din doinele sătenilor, câmpiile, pădurile, vântul, ploaia, zăpada, soarele,holdele de grâu încolţit, dealurile, munţii şi văile, inocenţa copiilor.

Satul de astăzi numai este cel descris de Rebreanu, Blaga, Coşbuc, Creangă, Goga, Duiliu Zamfirescu, nici locuitorii lui nu mai sunt ţăranii de odinioară, cei care îşi amestecau munca, sărbătorile, bucuriile și lacrimile cu lutul care plămădește veşnicia dar el este încă păstrător de tradiţii şi obiceiuri, este parte din comoara neamului românesc.

„Suntem și vom fi totdeauna neam de ţărani. De aceea, destinul nostru ca neam, ca putere culturală, atârnă de cantitatea de aur curat ce se află în sufletul ţăranului – creatorul și păstratorul culturii populare, centru generator, binecuvântat și rodnic” (Lucian Blaga). Patriarhia Română a declarat anul 2019, „An omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari) și An comemorativ al Patriarhilor Nicodim Munteanu și Iustin Moisescu și al traducătorilor de cărți bisericești’’. În contextul evenimentelor dedicate evocarii satului românesc,împreună cu colegele şi colegii de la Biblioteca Judeţeană, cu oameni de cultură din ţară şi din Ucraina, Basarabia, am organizat numeroase activităţi care au adus în actualitate, frumuseţea tradiţiilor şi obiceiurilor româneşti.Spre exemplu în luna iulie, 2019, la Curtea de Argeş, într-o atmosferă caldă şi prietenească, la întâlnirea lunară organizată de Revista „Suflet românesc” (editată de Asociaţia Culturală a Artiştilor şi Scriitorilor ARGEVILO) şi Filiala judeţeană Argeş „Posada” a Asociaţiei Naţionale a Cadrelor Militare în Rezervă şi în Retragere s-a desfăşurat manifestarea cu tema „La noi în sat, de sărbători”, înscrisă în proiectul „Satul românesc, leagănul sufletului românesc”. În program: A) „200 de ani de la naşterea lui Nicolae Bălcescu, istoric, scriitor şi revoluţionar român” - prof. Constantin Voiculescu; B) Invitaţi speciali însoţiţi de reprezentanta Bibliotecii Judeţeane „Antim Ivireanul” din Rm. Vâlcea precum meşterul popular Alexandru Ilinca- ultimul opincar al Olteniei, interpreţii de muzică populară Tatiana Mărcoianu şi Mihai Bodogan, poeţii Marinela Capşa, Ligya Diaconescu, Liliana Ghiţă Boian; muzică de suflet - Bebe Jianu; muzică instrumentală - Viorel şi Cezar Papuc, Viorel Adrian Cherăscu-director Televiziunea Etalon, George Rotaru - istoric, editor, inventator, om de afaceri. „Satul a constituit baza etnogenezei neamului şi a devenit de secole, o formă de organizare administrativă şi de existenţa socioculturală. Artistul popular, poetul, omul de artă, a plasat satul în centrul creaţiei sale, a evidenţiat în el gradul de solidaritate etnică, socială, religioasă, estetică. Toţi suntem şi vom rămâne ataşaţi de el, de satul nostru românesc, acest paradis care ne primeşte mereu cu braţele deschise, locul copilăriei noastre, poarta noastră spre vise, cu fântâni cu apă limpede de izvor şi arbori seculari, ce se zăresc printre poteci, ca o mărturie a veşniciei sale. Şi toate drumurile duc spre sat, spre regăsirea sufletului nostru românesc” – a fost mesajul transmis de către organizatori (prof. dr. George Baciu, redactor-şef al revistei „Suflet românesc”) şi col. (rtg) Laurenţiu Domnişoru, preşedintele Filialei Judeţene Argeş Posada a Asociaţiei Naţionale C.M.R.R. Prezenţi la eveniment domnul academician Gheorghe Păun şi domnul George Mitrache, au felicitat delegaţia vâlceană pentru că au cinstit cum se cuvinte portul şi tradiţiile moştenite de la moşii şi strămoşii noştri. O altă manifestare dedicată evocarii satului românesc, s-a desfăşurat la Liceul Tehnologic de Turism Călimăneşti sub genericul: „Satul românesc în contemporaneitate’’. Au aprticipat: inspectori de specialitate, reprezentanți ai comunităților locale, cadre didactice, elevi din școlile :Școala Gimnazială „Șerban-Vodă Cantacuzino” Călimănești; Școala Gimnazială Sat Muereasca de Sus, Comuna Muereasca; Școala Gimnazială Berislăvești, Comuna Berislăvești; Școala Gimnazială nr. 1 Sălătrucel, Comuna Sălătrucel; Școala Gimnazială Malaia, Comuna Malaia;Școala Profesională Perișani, Comuna Perișani; Biblioteca Liceului Tehnologic şi de Turism Călimăneşti; Biblioteca Județeană ‘’Antim Ivireanul’’ Vâlcea. Întâlnirea a avut drept scop promovarea unor dezbateri, împărtăşirea unor experienţe cu privire la obiceiurile, credințele și tradițiile din județul Vâlcea, tipurile de așezări, ocupații, arhitectură, gestionarea spațiilor gospodărești, costumele populare și poveștile de viață ale etnicilor, modalitățile de prevenire a discriminării și de promovare a diversității culturale.Cu această ocazie am reprezentat Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul’’ Vâlcea. Manifestarea a fost coordonată şi moderată de doamna directoare Violeta Negrea de la Liceul Tehnologic de Turism Călimăneşti.

Matcă de tradiție și valori, satul constituie din îndepărtatele timpuri ale istoriei, vatra cea mai autentică de viețuire ale neamului nostru.

NOTĂ

Ziarul apare cu 16 pagini și respectă Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat și de la oraș. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Revistă apărută cu sprijinul edililor vâlceni, care iubesc cultura scrisă, și al Arhiepiscopiei Râmnicului.

Tipărit la Prodcom, Tg. Jiu, 25 feb. 2020

Ziar de cultură realizat de Asociația **ECOSTAR 21**
Editura **INTOL - PRESS,** prin **SC INTOL SRL** și **S.C. Tincont S.R.L.**

Director: Petre CICHIRDAN
Seniori editori: Arhim. Veniamin MICLE, Constantin ZĂRNESCU, Mihai SPORIȘ
Manager Intol Press on-line: Bogdan CICHIRDAN
Redactor: Ana-Maria LAZĂR
Colaboratori, publiciști (și fotoreporteri): Felix SIMA, Ioan DURĂ, Puiu RĂDUCAN, Emil MANZUR (coresp. Timiș), Claudia VOICULESCU, Simona Maria KIS, Gabriel GIB, Gheorghe SPORIȘ, Paulian BUICESCU, Ilie GORJAN, Ligia NICOLESCU, Cristian Ovidiu DINICĂ, Mircea VASII
Tehnoredactare computerizată: Ana-Maria LAZĂR
Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3
Tel./Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824
E-mail: cichirdan@yahoo.com
Parteneri media: www.culturaarsmundi.ro
Preț: 3 lei